

Główny
Urząd Statystyczny
Central
Statistical Office

Urząd Statystyczny
w Bydgoszczy
Statistical Office
in Bydgoszcz

***OSOBY
POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA
NA RYNKU PRACY W 2011 R.
PEOPLE OVER 50
ON THE LABOUR MARKET IN 2011***

INFORMACJE
I OPRACOWANIA
STATYSTYCZNE

INFORMATION AND
STATISTICAL STUDIES

WARSZAWA – BYDGOSZCZ
2013

MIĘDZYNARODOWY
ROK STATYSTYKI

**GŁÓWNY
URZĄD STATYSTYCZNY**
Central
Statistical Office

**URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY**
Statistical Office
in BYDGOSZCZ

OSOBY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA NA RYNKU PRACY W 2011 R.

**PEOPLE OVER 50
ON THE LABOUR MARKET IN 2011**

INFORMACJE
I OPRACOWANIA
STATYSTYCZNE

INFORMATION AND
STATISTICAL STUDIES

ZESPÓŁ REDAKCYJNY   *EDITORIAL BOARD*

Przewodniczący   *President*

Wioletta Żwara

Redaktor Główny   *Editor in chief*

Barbara Ptaszyńska

Sekretarz   *Secretary*

Małgorzata Rybak

Autorzy opracowania i opracowanie tablic   *Autors of publication and preparation of tables*

Michał Miguła, Wiktor Parysek, Agnieszka Piórek, Małgorzata Saroska,
Aleksandra Schreiber, Małgorzata Soból, Paweł Stopiński

— Referat Metodologii Badań Rynku Pracy   — *Methodology Surveys of Labour Market Section*

pod kierunkiem   *supervised by*

dra Macieja Ryczkowskiego

— Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy   — *Surveys and Analysis of Labour Market Centre*

pod kierunkiem   *supervised by*

dra Dominika Śliwickiego

Autor części   *Autor of part* **Analiza taksonomiczna rynku pracy według**   *Taxonomic analysis of labour market by* **województw w 2011 r.**   *voivodship in 2011*

Marek Ręklewski

— Oddział we Wrocławku   — *Branch in Wrocław*

Redakcja merytoryczna i techniczna, korekta,   *Editorial and technical supervision, proof-* **skład i grafika komputerowa**   *-reading, typesetting and computer graphics*

Ewa Liminowicz, Rafał Lis

— Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych   — *Kujawsko-Pomorski Regional Survey Centre*

pod kierunkiem   *supervised by*

Małgorzaty Rybak

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych GUS**

***When publishing SO data
please indicate source***

ISSN 2082-078X

Urząd Statystyczny w Bydgoszczy ul. Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz,
tel. 52 3669-390, fax 52 3669-356; internet – <http://www.stat.gov.pl/bydgosz>
e-mail: SekretariatUSBGD@stat.gov.pl

Przedmowa

Niniejsza publikacja „**Osoby powyżej 50 roku życia na rynku pracy w 2011 r.**” jest kolejną – czwartą edycją publikacji o zasięgu ogólnopolskim. Omawiana w niej problematyka dotyczy usytuowania osób powyżej 50 roku życia na polskim rynku pracy w oparciu o dane uzyskane z badań statystyki publicznej: Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, Bezrobocia rejestrowanego oraz danych udostępnionych przez EUROSTAT.

Kontynuowanie omawianej problematyki pozwala na dokładną analizę tematu oraz szczegółowe porównanie sytuacji tych osób na przestrzeni lat.

W pierwszej części opracowania przedstawiono ogólną charakterystykę, w tym jej uwarunkowania demograficzne oraz podstawową analizę osób powyżej 50 roku życia na tle ogółu ludności. Sytuację badanej grupy osób w Polsce omówiono w podziale na regiony oraz na tle wybranych krajów Europy. W celu dostosowania formy prezentowania informacji do potrzeb Odbiorców poszczególne obszary analizy zostały uzupełnione tablicami przeglądowymi.

Druga część publikacji składa się z trzech bloków tematycznych: aktywności ekonomicznej ludności, pracujących oraz bezrobotnych. Każdy z nich rozpoczyna się syntezą podstawowych informacji, ułatwiającą zapoznanie się Czytelnika z omawianą tematyką. Dla zobrazowania sytuacji osób powyżej 50 roku życia na krajowym rynku pracy dane statystyczne przedstawiono w podziale na województwa.

Uzupełnieniem wydawnictwa jest analiza taksonomiczna rynku pracy według województw, której interesującym elementem jest ranking przedstawiający różnicowanie województw w oparciu o charakterystyki omawianej grupy osób na rynku pracy w Polsce.

W celu umożliwienia właściwej interpretacji prezentowanych informacji zachęcam do zapoznania się z treścią uwag metodycznych, które obejmują źródła i zakres danych statystycznych, sposoby prezentacji, stosowane klasyfikacje i grupowania oraz definicje najważniejszych pojęć znajdujących się w opracowaniu.

Przekazując Państwu niniejsze wydawnictwo, wyrażam nadzieję, że stanowić będzie kompendium informacji oraz wsparcie dla osób zainteresowanych tą problematyką. Liczę na wszelkie uwagi i opinie dotyczące publikacji, które pozwolą na wzbogacenie kolejnych edycji.

Zapraszam do współpracy z Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy, zarówno w obszarze publikacji, jak i działań o charakterze analityczno-badawczym odpowiadających, w możliwie największym stopniu, na potrzeby Użytkowników danych statystycznych.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Wioletta Zwara

Preface

This publication "People over 50 on the labour market in 2011" is the next – the fourth edition of Polish-wide publication. Discussed the issue relates to the position of people over 50 on the Polish labour market based on data obtained from research of public statistics: Labour Force Survey, Registered unemployment as well as data disseminated by EUROSTAT.

The continuation of the elaboration permits to precisely analyse of the subject as well as detailed comparison of their situation through the years.

In the first part of the elaboration describes the general characteristic including its demographic conditions and basic analysis of people over 50 against the total population. Discussed the situation of the studied group of people in Poland by regions as well as on the background of selected countries of Europe. In order to adapt the form of the presentation of information to the needs of individual recipients areas of analysis were completed review tables.

The second part of the publication consists of three subject areas covering: economic activity of the population, employed persons and unemployment. Each of the chapters begins with a synthesis of the basic information that facilitates the Reader familiarity of the discussed subject. For better presentation purposes, statistical data regarding status of people over 50 in the domestic labour market is presented by each voivodship.

Supplement to the publication is the taxonomic analysis of the labour market by voivodships that an interesting element is ranking presenting diversity of the voivodships based on the basis of the characteristics of discussed group in the labour market in Poland.

In order to enable a proper interpretation of the presented information I encourage you to read of methodological notes which include sources and range of statistical data and presentations and used classifications and groupings as well as definitions of the most important concepts contained in the publication.

Presenting this publication, I hope that will be a compendium information and support of those interested in these issues. I look forward for all suggestions and proposals, which will allow for the enrichment of following editions.

I invite you to cooperation with the Statistical Office in Bydgoszcz both in the area of publication as well as in analytical and research area corresponding to, as far as possible, the needs of statistical data Users.

Director
of the Statistical Office in Bydgoszcz

Wioletta Zwara

SPIS TREŚCI**CONTENTS**

		<i>Str.</i> <i>Page</i>
PRZEDMOWA	<i>PREFACE</i>	3
I. ŹRÓDŁA I ZAKRES DANYCH	I. <i>SOURCES AND SCOPE OF DATA</i>	13
II. OBJAŚNIENIA PODSTAWOWYCH POJĘĆ	II. <i>MAIN DEFINITIONS</i>	16
III. CHARAKTERYSTYKA OSÓB POWYŻEJ 50. ROKU ŻYCIA NA RYNKU PRACY	III. <i>CHARACTERISTIC OF PEOPLE OVER 50 ON THE LABOUR MARKET</i>	21
Uwarunkowania demograficzne	<i>Demographic conditions</i>	21
Wybrane dane o osobach powyżej 50 roku życia na tle ludności ogółem	<i>Selected data about people over 50 on background of the total population</i>	25
Wybrane dane według regionów	<i>Selected data by regions</i>	28
Polska na tle wybranych krajów Europy	<i>Poland on the background of the European countries</i>	32
IV. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI	IV. <i>ECONOMIC ACTIVITY</i>	60
V. PRACUJĄCY	V. <i>EMPLOYED PERSONS</i>	76
VI. BEZROBOTNI	VI. <i>UNEMPLOYED PERSONS</i>	101
VII. ANALIZA TAKSONOMICZNA RYNKU PRACY WEDŁUG WOJEWÓDZTW	VII. <i>TAXONOMIC ANALYSIS OF LABOUR MARKET BY VOIVODSHIP</i>	122
Metody analizy danych	<i>Methods of data analysis</i>	122
Dobór zmiennych diagnostycznych	<i>Selection of diagnostic variables</i>	122
Budowa miernika syntetycznego	<i>Construction of the synthetic measure</i>	123
Grupowanie obiektów	<i>Grouping of objects</i>	126
Wyniki badań	<i>Survey results</i>	127
SPIS TABLIC	<i>LIST OF TABLES</i>	6
SPIS WYKRESÓW	<i>LIST OF GRAPHS</i>	10
SPIS MAP	<i>LIST OF MAPS</i>	12

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tabl. Table	Str. Page
III. CHARAKTERYSTYKA OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA NA RYNKU PRACY		
Ludność według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania w latach 2008–2011 (BAEL)	I	35
Aktywność ekonomiczna ludności według płci i miejsca zamieszkania w latach 2008–2011 (BAEL)	II	39
Pracujący według statusu zatrudnienia, płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale w latach 2008–2011 (BAEL)	III	43
Bezrobotni według kategorii, płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale w latach 2008–2011 (BAEL)	IV	44
Bezrobotni według poziomu wykształcenia, płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale w latach 2008–2011 (BAEL)	V	45
Zarejestrowani bezrobotni według poziomu wykształcenia w latach 2008–2011 (MPiPS)	VI	46
Zarejestrowani bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy w latach 2008–2011 (MPiPS)	VII	47
Zarejestrowani bezrobotni według stażu pracy w latach 2008–2011 (MPiPS)	VIII	48
Aktywność ekonomiczna ludności powyżej 50 roku życia według płci, miejsca zamieszkania i regionów w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	IX	49
Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia według płci, miejsca zamieszkania i regionów w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	X	52
Zarejestrowani bezrobotni według regionów w 2011 r. (MPiPS)	XI	53
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia, płci i regionów w 2011 r. (MPiPS)	XII	54
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według czasu pozostawiania bez pracy, płci i regionów w 2011 r. (MPiPS)	XIII	55
Współczynnik aktywności zawodowej według płci w Polsce i Unii Europejskiej	XIV	56
Wskaźnik zatrudnienia według płci w Polsce i Unii Europejskiej	XV	57
Stopa bezrobocia według płci w Polsce i Unii Europejskiej	XVI	58
Wskaźniki aktywności ekonomicznej ludności powyżej 50 roku życia według płci w wybranych krajach Europy w IV kwartale 2011 r.	XVII	59
III. CHARACTERISTIC OF PEOPLE OVER 50 ON THE LABOUR MARKET		
<i>Population by educational level, sex and place of residence in 2008–2011 (LFS) .....</i>	I	35
<i>Economic activity of the population by sex and place of residence in 2008–2011 (LFS) .....</i>	II	39
<i>Employed persons by employment status, sex and place of residence in 4th quarter of 2008–2011 (LFS) .....</i>	III	43
<i>Unemployed persons by categories, sex and place of residence in 4th quarter of 2008–2011 (LFS) .....</i>	IV	44
<i>Unemployed persons by education, sex and place of residence in 4th quarter of 2008–2011 (LFS) .....</i>	V	45
<i>Registered unemployed persons by educational level in 2008–2011 (MLSP) .....</i>	VI	46
<i>Registered unemployed persons by duration of unemployment in 2008–2011 (MLSP) .....</i>	VII	47
<i>Registered unemployed persons by work seniority in 2008–2011 (MLSP) .....</i>	VIII	48
<i>Economic activity of the population over 50 by sex, place of residence and regions in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	IX	49
<i>Economic activity of disabled persons over 50 by sex, place of residence and regions in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	X	52
<i>Registered unemployed persons by regions in 2011 (MLSP) .....</i>	XI	53
<i>Registered unemployed persons over 50 by education level, sex and regions in 2011 (MLSP) .....</i>	XII	54
<i>Registered unemployed persons over 50 by duration of unemployment, sex and regions in 2011 (MLSP) .....</i>	XIII	55
<i>Activity rate by sex in Poland and in the European Union .....</i>	XIV	56
<i>Employment rate by sex in Poland and in the European Union .....</i>	XV	57
<i>Unemployment rate by sex in Poland and in the European Union .....</i>	XVI	58
<i>Economic activity rates of population over 50 by sex and selected European countries in 4th quarter of 2011 .....</i>	XVII	59

	Tabl. Table	Str. Page
IV. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA		
Aktywność ekonomiczna ludności powyżej 50 roku życia według płci, poziomu wykształcenia, grup wieku i stanu cywilnego w IV kwartale (BAEL)	1	65
Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia według płci i poziomu wykształcenia w IV kwartale (BAEL)	2	66
Aktywność ekonomiczna ludności powyżej 50 roku życia według płci i województw w IV kwartale (BAEL)	3	67
Aktywność ekonomiczna osób niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia według płci i województw w IV kwartale (BAEL)	4	69
Aktywność ekonomiczna ludności powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia, płci i województw w IV kwartale (BAEL)	5	71
V. PRACUJĄCY		
Pracujący według płci oraz miejsca zamieszkania, poziomu wykształcenia, statusu zatrudnienia, stażu pracy i grup sekcji PKD w IV kwartale (BAEL)	1(6)	82
Pracujący niepełnosprawni według płci oraz miejsca zamieszkania, poziomu wykształcenia, statusu zatrudnienia i grup sekcji PKD w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	2(7)	84
Pracujący powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia, płci oraz statusu zatrudnienia w IV kwartale (BAEL)	3(8)	85
Pracujący niepełnosprawni powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia, płci oraz statusu zatrudnienia w IV kwartale (BAEL)	4(9)	86
Pracownicy najemni powyżej 50 roku życia według liczby godzin przepracowanych w badanym tygodniu, płci i grup wieku w IV kwartale (BAEL)	5(10)	87
Pracujący powyżej 50 roku życia dojeżdżający do miejsca pracy według czasu dojazdu, płci i grup wieku w IV kwartale (BAEL)	6(11)	88
Pracujący powyżej 50 roku życia dojeżdżający do miejsca pracy według odległości oraz płci i grup wieku w IV kwartale (BAEL)	7(12)	89
IV. ECONOMIC ACTIVITY		
<i>Economic activity of the population over 50 by sex, education level, age groups and marital status in 4th quarter (LFS) .....</i>	1	65
<i>Economic activity of disabled persons over 50 by sex and education level in 4th quarter (LFS) .....</i>	2	66
<i>Economic activity of the population over 50 by sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	3	67
<i>Economic activity of disabled persons over 50 by sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	4	69
<i>Economic activity of the population over 50 by education level, sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	5	71
V. EMPLOYED PERSONS		
<i>Employed persons by sex and place of residence, education level, employment status, work seniority and groups of sections of the Polish Classification of Activities in 4th quarter (LFS) .....</i>	1(6)	82
<i>Employed disabled persons by sex and place of residence, employment status and groups of sections of the Polish Classification of Activities in 4th quarter 2011 (LFS) .....</i>	2(7)	84
<i>Employed persons over 50 by education level, sex and employment status in 4th quarter (LFS) .....</i>	3(8)	85
<i>Employed disabled persons over 50 by educational level, sex and employment status in 4th quarter (LFS) ..</i>	4(9)	86
<i>Employees over 50 by number of worked in the reference week, hours, sex and age groups in 4th quarter (LFS) .....</i>	5(10)	87
<i>Employed persons over 50 commuting to work by time of the commuting, sex and age groups in 4th quarter (LFS) .....</i>	6(11)	88
<i>Employed persons over 50 commuting to work by distance, sex and age groups in 4th quarter (LFS).....</i>	7(12)	89

	Tabl. Table	Str. Page
V. PRACUJĄCY (dok.)		
Pracujący powyżej 50 roku życia według płci, grup wieku i sekcji PKD w IV kwartale (BAEL)	8(13)	90
Pracujący powyżej 50 roku życia według grup wieku, płci i grup zawodów w IV kwartale (BAEL)	9(14)	91
Pracujący niepełnosprawni powyżej 50 roku życia według grup wieku, płci oraz grup zawodów w IV kwartale (BAEL)	10(15)	92
Pracujący powyżej 50 roku życia według sektorów własności, płci oraz województw w IV kwartale (BAEL)	11(16)	93
Pracujący niepełnosprawni powyżej 50 roku życia według sektorów własności, płci oraz województw w IV kwartale (BAEL)	12(17)	94
Pracujący powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia, płci i województw w IV kwartale (BAEL)	13(18)	95
Pracujący powyżej 50 roku życia według grup wieku, płci i województw w IV kwartale (BAEL)	14(19)	96
Pracujący powyżej 50 roku życia według statusu zatrudnienia oraz płci i województw w IV kwartale (BAEL)	15(20)	97
Pracownicy najemni powyżej 50 roku życia według liczby godzin przepracowanych w badanym tygodniu oraz płci i województw w IV kwartale (BAEL)	16(21)	98
Pracujący powyżej 50 roku życia według wybranych sekcji PKD, płci i województw w IV kwartale (BAEL)	17(22)	99
Pracujący powyżej 50 roku życia według wybranych grup zawodów, płci i województw w IV kwartale (BAEL)	18(23)	100
VI. BEZROBOTNI		
Bezrobotni powyżej 50 roku życia według płci, poziomu wykształcenia, rodzaju poszukiwanej pracy oraz okresu poszukiwania pracy w IV kwartale (BAEL)	1(24)	105
Bezrobotni powyżej 50 roku życia według okresu poszukiwania pracy, płci oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale (BAEL)	2(25)	106
Bezrobotni niepełnosprawni powyżej 50 roku życia według okresu poszukiwania pracy, płci i miejsca zamieszkania w IV kwartale (BAEL)	3(26)	107
V. EMPLOYED PERSONS (cont.)		
<i>Employed persons over 50 by age groups, sex and sections of the Polish Classification of Activities in 4th quarter (LFS) .....</i>	8(13)	90
<i>Employed persons over 50 by age groups, sex and occupational groups in 4th quarter (LFS) .....</i>	9(14)	91
<i>Employed disabled persons over 50 by age groups, sex and occupational groups in 4th quarter (LFS) .....</i>	10(15)	92
<i>Employed persons over 50 by ownership sectors, sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	11(16)	93
<i>Employed disabled persons over 50 by ownership sectors, sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	12(17)	94
<i>Employed persons over 50 by education level, sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	13(18)	95
<i>Employed persons over 50 by age groups, sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	14(19)	96
<i>Employed persons over 50 by employment status, sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	15(20)	97
<i>Employees over 50 with employment contracts by hours and voivodship contracts by hours worked in reference week and sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	16(21)	98
<i>Employed persons over 50 by selected sections of the Polish Classification of Activities, sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	17(22)	99
<i>Employed persons over 50 by selected occupational groups, sex and voivodships in 4th quarter (LFS) .....</i>	18(23)	100
VI. UNEMPLOYED PERSONS		
<i>Unemployed persons over 50 by sex, educational level, type of seeking and duration of unemployment in 4th quarter (LFS) .....</i>	1(24)	105
<i>Unemployed persons over 50 by duration of job seeking, sex and educational level in 4th quarter (LFS) .....</i>	2(25)	106
<i>Unemployed disabled persons over 50 by duration of unemployment, sex and place of residence in 4th quarter (LFS) .....</i>	3(26)	107

		Tabl. Table	Str. Page
VI. BEZROBOTNI (dok.)	VI. UNEMPLOYED PERSONS (cont.)		
Zarejestrowani bezrobotni według płci i województw (MPiPS)	<i>Registered unemployed persons by sex and voivodships (MLSP) .....</i>	4(27)	108
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według miesięcy, płci i województw (MPiPS)	<i>Registered unemployed persons over 50 by month, sex and voivodships (MLSP) .....</i>	5(28)	109
Napływ i odpływ bezrobotnych powyżej 50 roku życia według miesięcy i województw (MPiPS)	<i>Inflow and outflow of unemployed persons over 50 by month and voivodships (MLSP) .....</i>	6(29)	111
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania, płci i województw (MPiPS)	<i>Registered unemployed persons over 50 by educational level, place of residence, sex and voivodships (MLSP) .....</i>	7(30)	112
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy, miejsca zamieszkania, płci i województw (MPiPS)	<i>Registered unemployed persons over 50 by work seniority, place of residence, sex and voivodships (MLSP) .....</i>	8(31)	114
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według czasu pozostawania bez pracy, miejsca zamieszkania, płci i województw (MPiPS)	<i>Registered unemployed persons over 50 by duration of unemployment, place of residence, sex and voivodships (MLSP) .....</i>	9(32)	116
Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa dla osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia według województw (MPiPS)	<i>Vocational guidance and vocational information for unemployed persons over 50 by voivodships (MLSP) .....</i>	10(33)	118
Uczestnictwo w aktywnych programach rynku pracy osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia według województw (MPiPS)	<i>Participation of unemployed persons over 50 in active labour market programmes by voivodships (MLSP) .....</i>	11(34)	119
Bezrobotni powyżej 50 roku życia uczestniczący w szkoleniach według poziomu wykształcenia i województw (MPiPS)	<i>Unemployed persons over 50 participating in trainings by education level and voivodships (MLSP) .....</i>	12(35)	120
Uczestnicy szkoleń powyżej 50 roku życia według stażu pracy i województw (MPiPS)	<i>Training's participants over 50 by work seniority and voivodships (MLSP) .....</i>	13(36)	121
VII. ANALIZA TAKSONOMICZNA RYNKU PRACY WEDŁUG WOJEWÓDZTW	VII. ANALYSIS OF LABOUR MARKET BY VOIVODSHIPS		
Ranking według województw w 2011 r.	<i>Ranking by voivodships in 2011 .....</i>	1(37)	129
Wartości średnie zmiennych w wyodrębnionych grupach i ogółem	<i>Variables' average values in selected groups and total .....</i>	2(38)	132

SPIS WYKRESÓW
LIST OF GRAPHS

		Nr No	Str. Page
Ludność według płci i grup wieku	<i>Population by sex and age groups .....</i>	I	22
Stan ludności w 2011 r. oraz prognoza liczby ludności mobilnej i niemobilnej w latach 2015–2035	<i>Status of the population in 2011 and projection of number of mobile and non-mobile population in 2015–2035 ....</i>	II	23
Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w ludności ogółem w latach 1995–2011	<i>Share of pre-working and post-working age population in overall population in 1995–2011 .....</i>	III	23
Współczynnik aktywności zawodowej ludności według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Vocational activity rate of population by education level in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	1	62
Ludność aktywna zawodowo według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Economically active persons by education level in 4th quarter of 2011 (LFS)</i>	2	62
Bierni zawodowo według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Economically inactive people by education level in 4th quarter of 2011 (LFS) ...</i>	3	63
Aktywność ekonomiczna ludności powyżej 50 roku życia według grup wieku i płci w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Economic activity of the population over 50 by age group and sex in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	4	64
Ludność powyżej 50 roku życia aktywna zawodowo według stanu cywilnego w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Economically active persons over 50 by education level in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	5	64
Pracownicy najemni powyżej 50 roku życia według sektorów własności i poziomu wykształcenia w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Employees over 50 by ownership sectors and education level in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	6	78
Struktura pracujących niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Structure of employed disabled persons over 50 by educational level in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	7	78
Pracownicy najemni powyżej 50 roku życia według sektorów własności i płci w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Employees over 50 by ownership sectors and sex in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	8	79
Struktura pracowników najemnych według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Structure of employees by education level in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	9	79
Pracownicy najemni powyżej 50 roku życia według płci oraz liczby przepracowanych godzin w tygodniu w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Employees over 50 by sex and number of weekly working hours in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	10	80
Wskaźnik zatrudnienia ludności według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Employment rate of population by education level in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	11	81

SPIS WYKRESÓW (dok.)

LIST OF GRAPHS (cont.)

		Nr No	Str. Page
Bezrobotni powyżej 50 roku życia według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Unemployed persons over 50 by duration of job search in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	12	101
Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	<i>Structure of unemployed persons by education level in 4th quarter of 2011 (LFS) .....</i>	13	102
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według stażu pracy w 2011 r. (MPiPS)	<i>Registered unemployed persons over 50 by work seniority in 2011 (MLSP) ....</i>	14	104
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według czasu pozostawania bez pracy w 2011 r. (MPiPS)	<i>Registered unemployed persons over 50 by duration of unemployment in 2011 (MLSP) .....</i>	15	104
Grupowanie województw metodą Warda w 2011 r.	<i>Voivodship clustering using Ward's method in 2011 .....</i>	16	130

SPIS MAP

LIST OF MAPS

	Nr No	Str. Page
Stopa bezrobocia ludności powyżej 50 roku życia według regionów w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	I	29
Udział zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych powyżej 50 roku życia według regionów w 2011 r. (MPiPS)	II	30
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50. roku życia według poziomu wykształcenia i regionów w 2011 r. (MPiPS)	III	30
Wskaźnik zatrudnienia ludności powyżej 50 roku życia w Polsce na tle wybranych krajów Europy w IV kwartale 2011 r.	IV	33
Stopa bezrobocia ludności powyżej 50 roku życia w Polsce na tle wybranych krajów Europy w IV kwartale 2011 r.	V	34
Współczynnik aktywności zawodowej ludności powyżej 50 roku życia według województw w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	1	60
Współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia według województw w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	2	61
Wskaźnik zatrudnienia ludności powyżej 50 roku życia według województw w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	3	76
Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia według województw w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	4	77
Pracownicy najemni powyżej 50 roku życia według sektorów własności i województw w IV kwartale 2011 r. (BAEL)	5	81
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku według województw w 2011 r. (MPiPS)	6	102
Zarejestrowani bezrobotni powyżej 50 roku życia według poziomu wykształcenia i województw w 2011 r. (MPiPS)	7	103
Zróżnicowanie województw według sytuacji osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy w 2011 r.	8	131

I. ŹRÓDŁA I ZAKRES DANYCH

1. Dane w niniejszej publikacji są prezentowane:

- w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)** – opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej wcześniej klasyfikacji PKD obowiązującej od 1 maja 2004 r.
- w układzie **Klasyfikacji Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonano grupowania pracujących wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Klasyfikacja oparta jest na Międzynarodowej Klasyfikacji Zawodów ISCO-08, zalecanej do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy. Klasyfikacja Zawodów i Specjalności jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy (w ramach wielkich grup zawodów wyodrębnia się grupy duże, w ramach dużych - średnie, w ramach średnich - elementarne, a w ramach elementarnych - poszczególne specjalności).
- według **sektorów własności**:
  - a) sektora publicznego – grupującego własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
  - b) sektora prywatnego – grupującego własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.„Własność mieszaną” określana jest dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.
- według **rodzajów działalności**:
  - a) „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”;
  - b) „Przemysł i Budownictwo”;
  - c) „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”,
  - d) „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”,
  - e) Pozostałe usługi obejmują: „Działalność profesjonalną, naukową i techniczną”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierającą”, „Administrację publiczną i obronę narodową; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukację”,

„Opiekę zdrowotną i pomoc społeczną”, „Działalność związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostałą działalność usługową”.

Pod pojęciem „**Przemysł**” należy rozumieć sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane prezentowane dla regionów i województw odpowiadają poziomowi 1 i 2 **Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)**, opracowanej na podstawie *Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)* obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573 z późniejszymi zmianami) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685) z późniejszymi zmianami. **Regiony** (poziom 1) grupują jednostki szczebla wojewódzkiego, tj. centralny (łódzkie, mazowieckie), południowy (małopolskie, śląskie), wschodni (lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie), północno-zachodni (lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie), południowo-zachodni (dolnośląskie, opolskie), północny (kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie).

3. Dane dotyczące **aktywności ekonomicznej ludności** opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) za IV kwartał 2011 r. Przeprowadzane jest ono w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną osób w wieku 15 lat i więcej bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. Szczegółowe informacje dotyczące zarówno sposobu doboru próby, jak i uogólniania wyników badania można znaleźć w publikacjach kwartalnych „Aktywność ekonomiczna ludności Polski...” dostępnych na stronie internetowej GUS (www.stat.gov.pl).

Dane (BAEL) za lata 2010-2011 przeliczono zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. Do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat: poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy lub więcej. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL z niniejszej publikacji nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

4. Informacje zawarte w dziale **Pracujący** opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za IV kwartał 2011 r. (BAEL)

5. Informacje zawarte w dziale **Bezrobotni** opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za IV kwartał 2011 r. (BAEL). Natomiast dane dotyczące osób **bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy, opracowane zostały z uwzględnieniem danych zawartych w sprawozdawczości Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (sprawozdanie o rynku pracy MPiPS-01 wraz z załącznikami).

6. W tablicy XIV-XVII wskaźniki strukturalne dla krajów Wspólnoty Europejskiej (EU 15, EU 25, EU 27) opracowano na podstawie wyników europejskiego badania siły roboczej (European Labour Force Survey – LFS), w Polsce BAEL. Ze względu na jednakową metodologię ich wyznaczania dla poszczególnych krajów przyjętą przez EUROSTAT dane te są porównywalne dla krajów należących do Unii Europejskiej. Zestaw wskaźników strukturalnych opracowanych dla poszczególnych krajów UE ustalany jest przez Komisję Europejską oraz Radę Europejską. Dane dla Polski publikowane przez Eurostat na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za lata 2010-2011 nie uwzględniają przeliczeń opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Uwaga. W danych naliczonych na podstawie BAEL ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników badania, w niektórych przypadkach sumy z niższych poziomów klasyfikacji mogą się różnić od wielkości „ogółem” na wyższych poziomach klasyfikacji.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania aktywności ekonomicznej ludności zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w tych przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niższego rzędu, mniejsze niż 15 tys.

Zgodnie z obowiązującą Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007), w niniejszej publikacji wprowadzono skróty, których nazwy oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje PKD	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

II. OBJAŚNIENIA PODSTAWOWYCH POJĘĆ (spis alfabetyczny)

Aktywne programy rynku pracy (według MPiPS) – działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności:

- prace społecznie użyteczne – prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej,
- prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- roboty publiczne – zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków,
- szkolenia – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Aktywni zawodowo, tzw. siła robocza (według BAEL) – osoby w wieku 15 lat i więcej, pracujące i bezrobotne (definicje osób pracujących i bezrobotnych zgodne z definicjami przyjętymi w metodologii Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności).

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – badanie gospodarstw domowych prowadzone metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, realizowane od 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Eurostatu. Badanie ma na celu pozyskanie informacji na temat faktu wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby wylusowanych mieszkań. Zgodnie z nową metodologią badaniu nie podlegają członkowie gospodarstw domowych przebywający za granicą powyżej 12 miesięcy (poprzednio było powyżej 3 miesięcy). Badanie nie obejmuje również ludności zamieszkałej w gospodarstwach zbiorowych, tj. w hotelach pracowniczych, domach studenckich, internatach, koszarach wojskowych, domach opieki społecznej itp.

Bezrobotni według:

1. **BAEL** – osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
  - a. w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według BAEL),
  - b. aktywnie poszukiwały pracy, tzn. w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) podjęły konkretne działania aby znaleźć pracę,
  - c. były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po badanym tygodniu,

lub nie poszukiwały pracy, ponieważ znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące i były gotowe tę pracę podjąć;

2. **MPIPS** – osoby niezatrudnione i nie wykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (w przypadku osób niepełnosprawnych – zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie pełnego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole (z wyjątkiem uczących się w szkołach dla dorosłych lub przystępujących do egzaminu eksternistycznego z zakresu tych szkół lub szkół wyższych, gdzie studiują w systemie niestacjonarnym), zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyły 18 lat,
- nie ukończyły: kobiety – 60 lat, mężczyźni – 65 lat,
- nie nabyły praw do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, nie pobierają świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonkowie lub domownicy w gospodarstwach rolnych o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlegają (na podstawie odrębnych przepisów) obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłków stałych,
- nie pobierają na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczeń pielęgnacyjnych lub dodatków do zasiłków rodzinnych z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłków dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczeń szkoleniowych,
- nie odbywają szkoleń, staży u pracodawcy,
- nie odbywają przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (według MPiPS) – bezrobotni nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. – łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia według:

1. **BAEL** – osoby w wieku 50–74 lata, które w okresie badanego tygodnia spełniały warunki określone dla bezrobotnych (patrz str. 16 pkt 1)
2. **MPiPS** – bezrobotni, którzy w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyli co najmniej 50 rok życia (patrz str. 17 pkt 2).

Bezrobotni z prawem do zasiłku (według MPiPS) – bezrobotni zarejestrowani we właściwym dla miejsca zameldowania powiatowym urzędzie pracy, którym przysługuje zasiłek z zastrzeżeniami wynikającymi z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami).

Bierni zawodowo (według BAEL) – osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne (definicje osób pracujących i bezrobotnych zgodne z definicjami przyjętymi w metodologii Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności).

Dojazdy do pracy (według BAEL) – migracje wiążące się z krótkotrwałym przemieszczaniem się, skutkującym przekraczaniem granic administracyjnych miejsca zamieszkania oraz wszelkie inne dojazdy do pracy (rozumiane jako „jeżdżenie do pracy różnymi środkami lokomocji), również w obrębie jednostki terytorialnej miejsca zamieszkania, tj. gminy.

Długotrwale bezrobotni według:

1. **BAEL** – bezrobotni poszukujący pracy przez okres ponad 12 miesięcy (13 miesięcy i więcej).
2. **MPiPS** – osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Główne miejsce pracy – miejsce pracy, które wskazuje osoba zatrudniona w dwóch lub więcej miejscach pracy, przyjmując za kryterium np. wymiar godzin, kwotę wynagrodzenia. Dla pracującego emeryta lub rencisty głównym miejscem pracy jest zakład pracy, a emerytura lub renta jest źródłem dochodu dla tej osoby.

Ludność według grup ekonomicznych w wieku:

- **przedprodukcyjnym** – ludność, która nie osiągnęła wieku zdolności do pracy, tj. ludność w wieku 0–17 lat;

- **produkcyjnym** – ludność w wieku zdolności do pracy tj. mężczyźni w wieku 18–64 lat, kobiety – w wieku 18–59,
  - **mobilnym** – ludność w wieku 18–44 lata (włącznie),
  - **niemobilnym** – mężczyźni w wieku od 45 do 64 lat (włącznie), kobiety od 45 do 59 lat (włącznie);
- **poprodukcyjnym** – ludność w wieku: mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

Napływ bezrobotnych (według MPiPS) – liczba osób zarejestrowanych w ciągu miesiąca, w powiatowych urzędach pracy.

Odptyw bezrobotnych (według MPiPS) – liczba osób, które w ciągu miesiąca zostały wykreślone z ewidencji urzędów pracy z różnych przyczyn, m. in. w związku z podjęciem pracy stałej, sezonowej, interwencyjnej lub robót publicznych, w wyniku nie potwierdzenia gotowości do pracy, podjęcia nauki, nabycia praw emerytalnych itd.

Niepełnosprawni (według BAEL) – osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

Osoby powyżej 50 roku życia według:

BAEL i MPiPS – osoby urodzone w 1960 r. i w latach wcześniejszych oraz osoby urodzone w 1961 r., które w momencie badania miały ukończone 50 lat (dzień i miesiąc urodzin wystąpił przed momentem badania).

Pomagający członkowie rodzin (według BAEL) – osoby, które bez umownego wynagrodzenia (bezpłatnie) pomagają w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej, w tym również w prowadzeniu gospodarstwa rolnego.

Pracownik najemny (według BAEL) – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego; do tej kategorii zaliczono również osoby wykonujące pracę nakładczą a także uczniów, zatrudnionych na podstawie umowy o naukę zawodu lub przyuczenie do pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Pracujący według:

BAEL – osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu spełniały jeden z poniższych warunków:

- a. wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód (tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem) albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

b. miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
  - do 3 miesięcy,
  - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Pracujący na własny rachunek (według BAEL) – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą, z tego

- **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
- **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników.

Stopa bezrobocia (według BAEL) – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.

Stopa bezrobocia rejestrowanego (według MPiPS) – procentowy udział liczby zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo, tzn. pracującej i bezrobotnej w jednostkach sektora publicznego i prywatnego. Liczba pracujących nie uwzględnia osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Wskaźnik zatrudnienia (według BAEL) – procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Współczynnik aktywności zawodowej (według BAEL) – procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

III. CHARAKTERYSTYKA OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA NA RYNKU PRACY

UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

Zwiększanie udziału osób starszych w strukturze ludności to realny problem społeczny, który jest wyzwaniem dla współczesnej gospodarki i rynku pracy. W ostatnich latach sytuacja osób starszych na rynku pracy budzi coraz większe zainteresowanie wielu środowisk m.in. ośrodków akademickich, instytucji państwowych, pracodawców oraz samego społeczeństwa. Rosnące znaczenie osób starszych wynika zarówno z zachodzących zmian demograficznych, jak i sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju. Przeprowadzanych jest wiele badań, organizowanych konferencji naukowych, które dotyczą rozpoznania potrzeb i aspiracji osób starszych, a także określają ich sytuację na lokalnym i krajowym rynku pracy.

Starzenie się człowieka nie jest zagadnieniem nowym. W czasach współczesnych powszechnego kultu nieustannej młodości i sprawności, powiększają się trudności z definiowaniem wieku, od którego się ona zaczyna. W pracach dotyczących starości, procesów starzenia się ludności, wielu autorów stara się unikać pojęcia stary i starszy zastępując je określeniem senior, seniorzy lub osoby trzeciego wieku.

Do oceny aktualnego stanu społeczno - demograficznego, a także określenia jego perspektyw rozwojowych niezbędny jest podział ludności według wieku oparty na przesłankach społeczno - ekonomicznych, w ramach którego wyodrębnia się trzy grupy wiekowe:

- wiek przedprodukcyjny (0-17 lat),
- wiek produkcyjny (18-59 lat kobiety, 18-64 lata mężczyźni),
- wiek poprodukcyjny (60 lat i więcej kobiety, 65 lat i więcej mężczyźni).

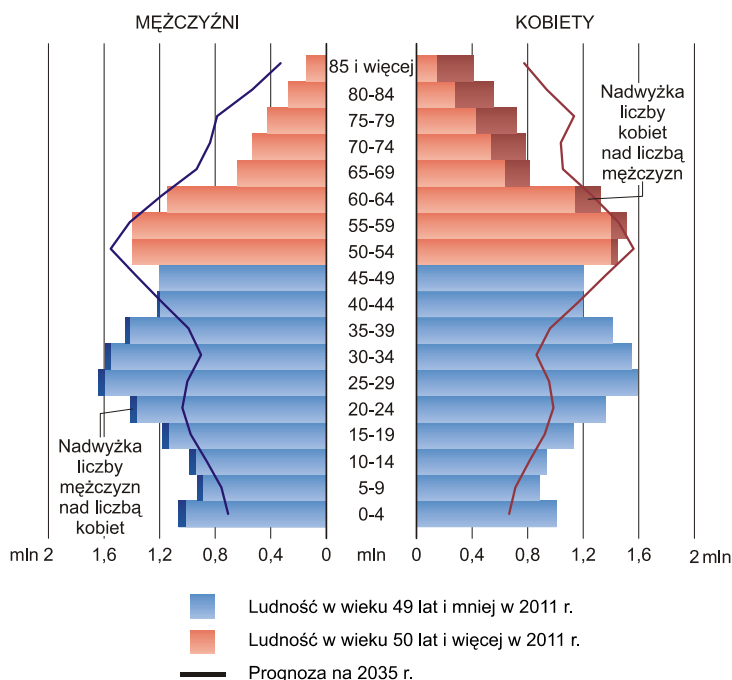
Taki podział umożliwia ustalenie w badanym okresie liczby osób wkraczających w wiek produkcyjny i liczby ludności, która wychodzi z tego wieku, a w rezultacie określenie wielkości potencjalnych zasobów pracy.

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (kobiety – 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 lat i więcej) z roku na rok rośnie, natomiast osób w młodszych grupach wiekowych (0–17 lat) systematycznie ubywa. Obecnie notuje się niekorzystny udział osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, wyrażony współczynnikiem obciążenia demograficznego, który wzrósł w 2011 r. do poziomu 26,9 (w latach 2005–2010 wzrastał on systematycznie w podobnym tempie, tj. przeciętnie o 0,4 p.proc., a w 2011 r. odnotowano jego wzrost o 0,9 p.proc.).

Według prognozy sporządzonej na lata 2015–2035, osób w wieku poprodukcyjnym będzie znacząco przybywać. Liczba ludności poprodukcyjnej na koniec 2011 r. wyniosła 6653,4 tys. i była o 197,7 tys. wyższa (o 3,0%) w porównaniu z rokiem poprzednim.

Niekorzystne zmiany nastąpiły również w grupie osób w wieku produkcyjnym, gdzie w 2011 r. liczba ludności wyniosła 24738,5 tys. i była niższa w porównaniu z rokiem poprzednim o 92,5 tys. osób (o 0,4%).

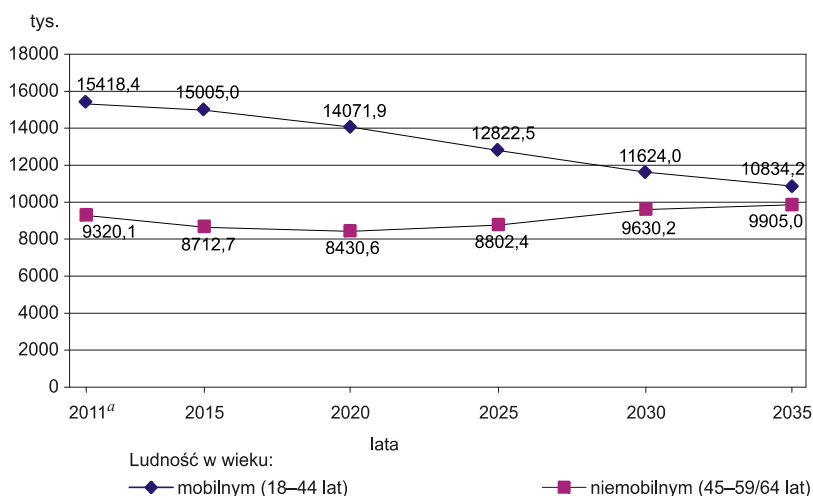
Wykres I. **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU**
Stan w dniu 31 XII

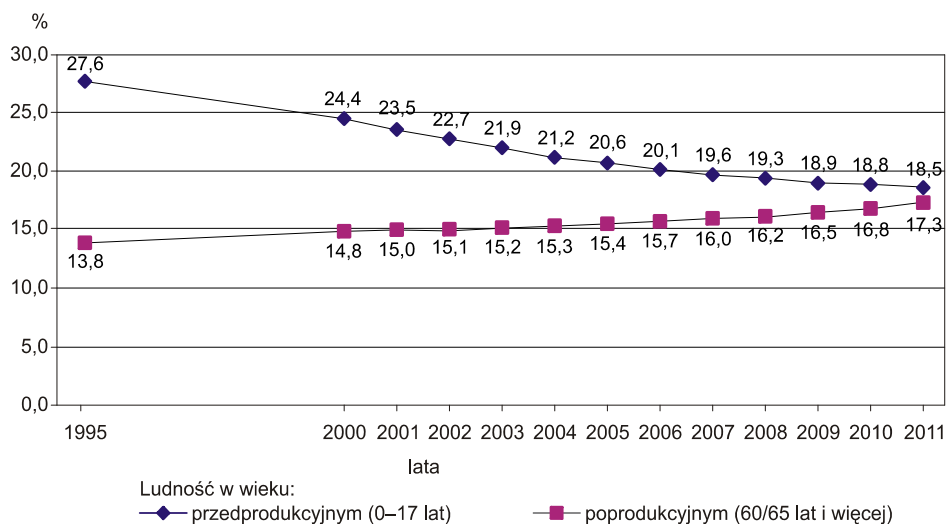
Analizując zmiany zachodzące w strukturze ludności w Polsce według płci i grup wieku na podstawie piramidy wieku, można zauważyć zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet, przesunięcie największej liczby ludności z grupy wieku 25–29 lat w 2011 r. do grupy 50–54 lata w 2035 r. Niekorzystne zmiany w strukturze wieku ludności można wyjaśnić z jednej strony wzrostem przeciętnego dalszego trwania życia (z 72,4 lat mężczyźni i 80,9 lat kobiety w 2011 r. do 77,1 lat mężczyźni i 82,9 lat kobiety w 2035 r.) oraz niskiej dzietności kobiet, która obecnie kształtuje się poniżej 2 dzieci na 1 kobietę w wieku 15-49 lat nie gwarantując prostej zastępowalności pokoleń.

Obserwowane obecnie zmiany w strukturze ludności w wieku produkcyjnym (zwiększenie liczby osób w wieku niemobilnym) spowodują w przyszłości zmniejszenie się zasobów pracy, a w konsekwencji pogorszenie podaży siły roboczej na rynku pracy w Polsce.

Wykres II. STAN LUDNOŚCI W 2011 R. ORAZ PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI MOBILNEJ I NIEMOBILNEJ W LATACH 2015–2035

^a Dane rzeczywiste

Wykres III. UDZIAŁ LUDNOŚCI W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM W LUDNOŚCI OGÓLEM W LATACH 1995–2011
Stan w dniu 31 XII

Sytuacja ta generuje konieczność wdrożenia stosownych zmian w systemie ubezpieczeń społecznych, a także zainicjowania mechanizmów aktywizacyjnych, których efektem będzie wydłużenie okresu aktywności zawodowej osób w wieku 50+. Sposobów na aktywizację osób po 50 roku życia jest wiele. W przewidywaniu problemów ze znalezieniem pracy pomagają darmowe szkolenia dofinansowane z funduszy unijnych. Pozwalają one podnieść kompetencje i zwiększyć swoją atrakcyjność na rynku pracy. Warsztaty uczą umiejętności cenionych i po-

szukiwanych przez pracodawców. Działania te pozytywnie wpływają na zmniejszenie wykluczenia społecznego osób w wieku przedemerytalnym pozostających bez pracy, pozwolą na zmniejszenie wydatków budżetu państwa na świadczenia z systemu pomocy społecznej oraz pozytywnie wpływają na wzrost gospodarczy.

Ważna jest zmiana mentalności pracodawców i młodszych pracowników, niejednokrotnie przekonanych o tym, że starszy pracownik to gorszy pracownik, podczas gdy bardzo często jest on osobą z dużym doświadczeniem i silną motywacją do pracy. Zdobyte doświadczenie zawodowe oraz umiejętność dzielenia się wiedzą to główne zalety osób w wieku powyżej 50 roku życia, cenione przez pracodawców. Odpowiednio wykorzystany potencjał dojrzałego pracownika może okazać się cennym wsparciem w zarządzaniu zasobami ludzkimi w organizacji.

WYBRANE DANE O OSOBACH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA NA TLE LUDNOŚCI OGÓŁEM

Informacje o osobach powyżej 50 roku życia na tle ludności ogółem zostały opracowane na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego „Badania aktywności ekonomicznej ludności” (BAEL) oraz danych wynikowych uzyskanych z badania „Bezrobocie rejestrowane”, zrealizowanego na formularzach MPiPS.

* * *

W poniższej części dokonano charakterystyki społeczno-demograficznej osób powyżej 50 roku życia na tle ludności ogółem w latach 2008–2011. Dane dotyczą podstawowych cech społeczno-demograficznych ludności. W poszczególnych latach w IV kwartale wśród osób powyżej 50 roku życia najliczniejszą kategorię stanowiły osoby z najniższym poziomem wykształcenia, tj. z gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (3889 tys. osób w 2011 r., tj. 29,3% badanej grupy wiekowej), przy czym udział tej grupy w ludności ogółem (w wieku 15 lat i więcej) wzrósł z 55,6% w 2008 r. do 55,9% w 2011 r. Najmniej liczną kategorię stanowiły w badanym okresie osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (957 tys. w 2011 r., tj. 7,2%), których udział w ludności ogółem wzrósł z 29,3% w 2008 r. do 29,6%.

W całym analizowanym okresie wśród mężczyzn powyżej 50 roku życia najwięcej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (2195 tys. w 2011 r., tj. 37,7%), zaś wśród kobiet – z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (2563 tys. w 2011 r., tj. 34,4%). Analizując strukturę wykształcenia osób powyżej 50 roku życia według miejsca zamieszkania stwierdzono, że wśród osób zamieszkujących tereny miejskie najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (2418 tys. w 2011 r., tj. 28,5%), zaś wśród mieszkańców wsi – z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (2221 tys. w 2011 r., tj. 46,7%).

W latach 2008–2011 rosła liczba osób aktywnych zawodowo, w tym także w wieku powyżej 50 roku życia. Taką tendencję stwierdzono zarówno wśród mężczyzn po 50 roku życia – wzrost o 10,4% (o 238 tys. osób w 2011 r. w porównaniu z 2008 r.), jak i kobiet – wzrost o 16,3% (o 274 tys. osób więcej). Zwiększenie liczby aktywnych zawodowo nastąpiło również w miastach – o 13,6% (o 342 tys. osób w porównaniu z 2008 r.) oraz na obszarach wiejskich – wzrost o 11,9% (o 171 tys. osób).

W 2011 r. współczynnik aktywności zawodowej w grupie osób powyżej 50 roku życia wyniósł 33,7% i był zdecydowanie niższy od wskaźnika zanotowanego dla ludności w wieku 15 lat i więcej (55,7%). Należy jednak zauważyć, że współczynnik aktywności zawodowej osób po 50 roku życia rósł w poprzednich trzech latach, wynosząc odpowiednio: w 2008 r. – 31,1%, w 2009 r. – 31,8% a 2010 r. – 33,2%. Poziom aktywności zawodowej był wyższy w przypadku mężczyzn po 50 roku życia niż kobiet (w 2011 r. wyniósł odpowiednio: 43,3% i 26,2%) natomiast wśród mieszkańców miast i obszarów wiejskich utrzymywał się na tym samym poziomie (w 2011 r. wyniósł 33,7%).

Liczba pracujących powyżej 50 roku życia rosła w ostatnich latach – wzrost z 3749 tys. osób w 2008 r. do 4153 tys. osób w 2011 r. Udział pracujących powyżej 50 roku życia w liczbie pracujących ogółem w 2008 r. wyniósł 23,4%, a w 2011 r. stanowił 26,6%. W 2011 r. ponad 70,5% pracujących powyżej 50 roku życia pracowało w sektorze prywatnym. Wskaźnik zatrudnienia dla osób powyżej 50 roku życia wyniósł 31,3%, przy czym dla mężczyzn osiągnął wartość 40,3%, a dla kobiet – 24,3%. W latach 2008–2009 oraz w 2011 r. wskaźnik zatrudnienia na wsi był wyższy niż w miastach i wyniósł odpowiednio: w 2008 r. – 30,4% i 29,0%, w 2009 r. – 30,1% i 29,7%, a w 2011 r. – 32,0% i 31,0%. W 2010 r. wskaźnik zatrudnienia był wyższy w mieście niż na wsi i wyniósł odpowiednio: 30,9% i 30,5%.

Osoby powyżej 50 roku życia, pracowały głównie jako pracownicy najemni, w tym w sektorze publicznym w 2011 r. pracowało 1225 tys. osób (z tego kobiet 720 tys.), a w prywatnym – 1643 tys. (z tego kobiet 590 tys.). W sumie 69,1% osób po 50 roku życia pracowało jako pracownicy najemni, 26,4% pracowało na własny rachunek, a 4,5% pomagało w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej. Wśród pracowników najemnych przeważali mieszkańcy miast (74,0%) oraz mężczyźni (54,3%). Na własny rachunek częściej pracowali mężczyźni (67,0%) niż kobiety, zaś według kryterium zamieszkania – wyższy udział samozatrudnionych odnotowano na wsiach (55,9% udziału). Analizując grupę osób pomagających w rodzinnej działalności gospodarczej stwierdzono, że w taki sposób pracowało więcej kobiet niż mężczyzn (72,9%) oraz mieszkańców terenów wiejskich (86,2%) niż miast.

Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia (według BAEL) wyniosła w IV kwartale 2011 r. 315 tys. osób (w tym 142 tys. kobiet) i była niższa od odnotowanej w analogicznym okresie 2010 r. o 1 tys. osób, tj. o 0,3%. W porównaniu do IV kwartału 2008 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrosła o 108 tys. osób, tj. o 52,2%. Stopa bezrobocia w analizowanym okresie dla tej grupy wiekowej wzrosła z 5,2% w 2008 r. do 7,1% w 2011 r. W ostatnim badanym okresie zwiększenie w skali roku liczby bezrobotnych dotyczyło kobiet jak i mieszkańców miast (odpowiednio o 4,4% i o 1,3%), natomiast wśród mężczyzn i mieszkańców terenów wiejskich w analogicznym okresie wystąpił spadek bezrobotnych (odpowiednio o 3,9% i 5,6%).

W całym analizowanym okresie najliczniejszą grupę bezrobotnych powyżej 50 roku życia stanowili bezrobotni, którzy stracili pracę (w 2011 r. 163 tys. osób, w tym 66 tys. kobiet). Do równie licznej grupy bezrobotnych należeli bezrobotni, którzy powrócili do pracy po przerwie (139 tys. bezrobotnych, w tym 68 tys. kobiet).

W 2011 r. (podobnie jak w 2009 r. i 2010 r.) wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia najliczniejszą kategorię stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, tj. 131 tys. osób, czyli 41,6% w tej kategorii wiekowej (odpowiednio: 92 tys. osób, tj. 35,9% oraz 129 tys., tj. 40,8% bezrobotnych w 2010 r.)

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy w badanej grupie wyniosła w końcu grudnia 2011 r. 441,4 tys. osób (w tym 181,3 tys. kobiet) i była wyższa od odnotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 19,8 tys. osób, tj. o 4,7%. W porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2008 r. liczba bezrobotnych wzrosła o 123,5 tys. osób (o 38,9%).

Liczba osób powyżej 50 roku życia pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy na koniec grudnia 2011 r. wyniosła 104,0 tys. osób, co stanowiło 23,6% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tej kategorii wiekowej. W porównaniu z grudniem 2010 r. liczba takich bezrobotnych zwiększyła się o 20,2 tys. osób, tj. o 24,1%. Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko, tj. do 1 miesiąca, stanowiły w końcu grudnia analizowanego roku 7,6% ogółu bezrobotnych w tej kategorii wiekowej, od 1 do 3 miesięcy – 16,1%, od 3 do 6 miesięcy – 13,4%, a od 6 do 12 miesięcy – 18,5%.

Bezrobotni powyżej 50 roku życia rejestrujący się w urzędach pracy to osoby posiadające duży staż pracy; w analizowanym roku 215,2 tys. osób (48,7%) w tej grupie bezrobotnych posiadało co najmniej 20-letni staż pracy. Również w tej kategorii wiekowej występują bezrobotni bez formalnego doświadczenia zawodowego, przy czym liczebność tej grupy spadła: z 22,3 tys. osób w 2008 r. do 21,4 tys. w 2011 r. (spadek o 3,8%).

WYBRANE DANE WEDŁUG REGIONÓW

Informacje o osobach powyżej 50 roku życia według regionów zostały opracowane na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego „Badania aktywności ekonomicznej ludności” (BAEL), danych wynikowych uzyskanych z badania „Bezrobocie rejestrowane”, zrealizowanego na formularzach MPiPS.

* * *

W tej części zaprezentowano podstawowe charakterystyki osób powyżej 50 roku życia dotyczące ich sytuacji na rynku pracy w podziale na regiony Polski.

W IV kwartale 2011 r., w grupie osób powyżej 50 roku życia liczącej 13256 tys., zdecydowaną większość stanowiły osoby zamieszkałe w miastach (64,1%). Najwyższy udział osób powyżej 50 roku życia w ludności ogółem odnotowano w regionie centralnym (2863 tys., tj. 21,6%), natomiast najniższy w regionie południowo-zachodnim (1417 tys., tj. 10,7%).

Według BAEL, wśród osób powyżej 50 roku życia, w IV kwartale 2011 r. liczba ludności legitymująca się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności wynosiła 2609 tys. (mężczyzn – 1254 tys., kobiet – 1355 tys.), co stanowiło 19,7% ogółu badanej grupy. Najwięcej osób niepełnosprawnych odnotowano w regionie południowym (565 tys. osób, tj. 21,7%), z kolei najmniej w regionie południowo-zachodnim (269 tys. osób, tj. 10,3%).

Aktywnych zawodowo powyżej 50 roku życia było 4468 tys. osób, w tym 1951 tys. kobiet. Współczynnik aktywności zawodowej w badanej grupie wiekowej wyniósł 33,7%, z tego najwyższy odnotowano w regionie centralnym (36,4%), a najniższy w regionie południowym (31,3%). W miastach i na terenach wiejskich wskaźnik ten wyniósł 33,7%.

Aktywnych zawodowo niepełnosprawnych było 324 tys. osób (7,3% ogółu aktywnych zawodowo powyżej 50 roku życia), z czego mężczyzn – 200 tys. osób (7,9%), zaś kobiet – 123 tys. (6,3%). Współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych wyniósł 12,4%, przy czym najwyższy odnotowano w regionie wschodnim (15,4%), a najniższy w regionie południowo-zachodnim (10,2%). Współczynnik ten był zdecydowanie wyższy w przypadku mężczyzn niż kobiet (wynosząc odpowiednio: 16,0% i 9,1%). Na terenach wiejskich wskaźnik ten wyniósł 12,6%, a w miastach – 12,3%.

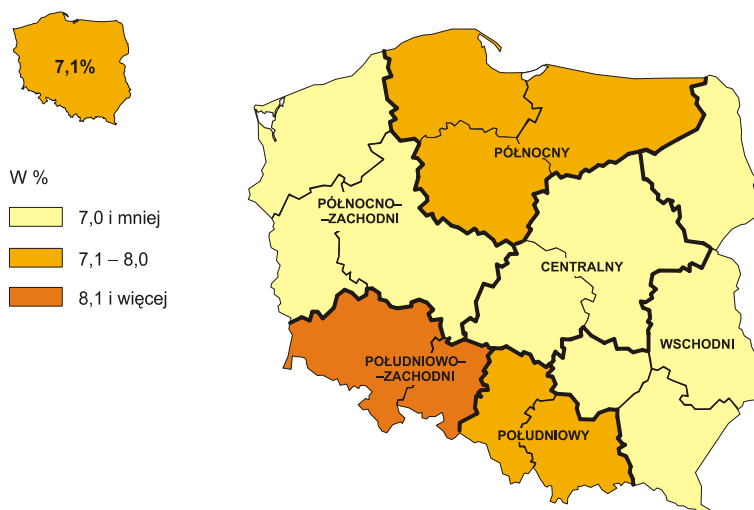
W IV kwartale 2011 r. pracowało 4153 tys. osób powyżej 50 roku życia. Wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wyniósł 31,3% i był wyższy na wsi (32,0%) niż w miastach (31,0%). Najwięcej pracujących odnotowano w regionie centralnym (971 tys.), w którym najwyższy był również wskaźnik zatrudnienia (33,9%). Najmniej pracujących było w regionie południowo-zachodnim (416 tys.), a najniższy wyliczony wskaźnik zatrudnienia odnotowano w regionie południowym, gdzie wyniósł 29,0%.

Pracujących niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia było 284 tys. (w pełnym wymiarze – 184 tys., niepełnym – 100 tys. osób). Wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wyniósł 10,9% i był wyższy na wsi (11,7%) niż w miastach (10,5%). Wśród mężczyzn i kobiet wynosił odpowied-

nio: 14,3% i 7,7%. Wskaźnik zatrudnienia najwyższy był w regionie wschodnim (13,9%), a najniższy w regionie południowo-zachodnim, gdzie wyniósł 8,3%.

Według BAEL wśród bezrobotnych było 315 tys. osób powyżej 50 roku życia, w tym 142 tys. kobiet. Większość bezrobotnych stanowiły osoby zamieszkałe w mieście (73,0%). Stopa bezrobocia wyniosła w całej grupie 7,1% (wśród kobiet – 7,3%). Najwięcej bezrobotnych było w regionie centralnym (72 tys. osób), zaś najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w regionie południowo-zachodnim – 8,4%. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w regionie wschodnim i północno-zachodnim (odpowiednio: 6,1% i 6,5%). Najmniej bezrobotnych kobiet było w regionach: północno-zachodnim i południowo-zachodnim (po 16 tys. osób), a najniższą stopę bezrobocia wśród kobiet odnotowano w regionie północno-zachodnim (6,0%).

Mapa I. STOPA BEZROBOCIA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG REGIONÓW W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

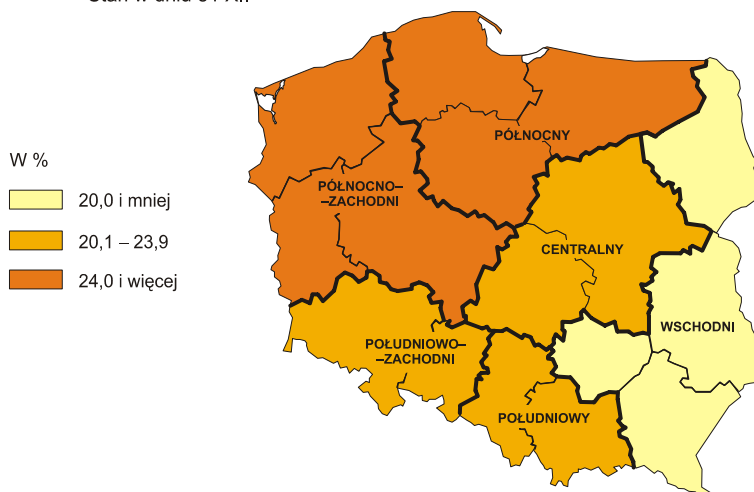

Na koniec 2011 r. ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy w Polsce wyniosła 1 982,7 tys. Najwyższy udział w badanej grupie mieli bezrobotni z regionu wschodniego (21,1%), a najniższy – z regionu południowo-zachodniego (9,7%).

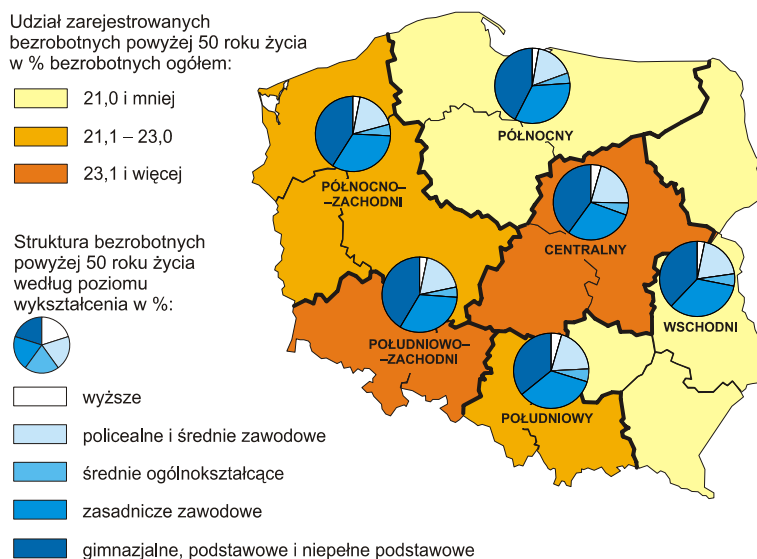
W ogólnej liczbie bezrobotnych, grupa osób powyżej 50 roku życia liczyła 441,4 tys., co stanowiło 22,3% ogółu bezrobotnych. Największy odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia stanowili bezrobotni zamieszkali w regionie centralnym (21,7% udziału), a najmniejszy w regionie południowo-zachodnim (11,9%). W badanej grupie wiekowej prawo do zasiłku posiadało 99,5 tys. osób, z tego 44,2% prawo do niego posiadały kobiety. Największy udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych z prawem do zasiłku w tej grupie wiekowej odnotowano w regionie centralnym 21,7%, natomiast najmniejszy w regionie południowo-zachodnim – 11,9%.

Wśród bezrobotnych ogółem prawo do zasiłku posiadało 326,5 tys. osób, w tym najwięcej w regionie północnym (20,7%), a najmniej w regionie południowo-zachodnim (10,8%).

Mapa II. **UDZIAŁ ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA Z PRAWEM DO ZASIŁKU W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG REGIONÓW W 2011 R. (MPiPS)**
Stan w dniu 31 XII

Mapa III. **ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I REGIONÓW W 2011 R. (MPiPS)**
Stan w dniu 31 XII

W grupie zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia największy udział miały osoby z najniższym wykształceniem, tj. gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (39,1%), zaś najmniejszy – osoby z wykształceniem wyższym (3,8%). Największy udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym

odnotowano w regionie północnym (42,6%), natomiast najmniejszy – w regionie południowym (34,8%).

Według kryterium czasu pozostawania bez pracy wśród zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia największy odsetek stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (23,6%). Największy odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 2 lat wystąpił w regionie wschodnim (31,5%), zaś najniższy w regionie północno-zachodnim (18,6%). Udział osób najkrócej pozostających bez pracy, tj. do 1 miesiąca, stanowił 7,6% ogółu bezrobotnych w tej grupie wiekowej, z tego w regionie północno-zachodnim ich udział był największy (8,7%), a w regionie wschodnim – najmniejszy (6,5%).

POLSKA NA TLE WYBRANYCH KRAJÓW EUROPY

Informacje o współczynniku aktywności zawodowej, wskaźniku zatrudnienia i stopie bezrobocia w Polsce i krajach Europy dotyczące aktywności ekonomicznej osób powyżej 50 roku życia zostały opracowane na podstawie danych Eurostat pochodzących z uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania „Labour Force Survey”, prowadzonego w Polsce pod nazwą „Badanie aktywności ekonomicznej ludności” (BAEL).

* * *

W niniejszym podrozdziale przedstawiono dane obrazujące kształtowanie się sytuacji na rynku pracy w 2011 r. w Polsce i w wybranych krajach Europy, z wyszczególnieniem ludności powyżej 50 roku życia.

Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale dla ludności ogółem w Polsce (56,3%) był niższy w porównaniu z całą Unią Europejską (EU 27) o 1,3 p.proc, a dla osób w wieku powyżej 50 roku życia wyniósł w Polsce 33,7%. Mężczyźni (zarówno w Polsce, jak i w krajach EU) charakteryzują się większą aktywnością zawodową na rynku pracy niż kobiety. Dla osób powyżej 50 roku życia w krajach EU 27 współczynnik wyniósł 42,6% dla mężczyzn i 29,0% dla kobiet, z kolei w Polsce odpowiednio: 43,3% i 26,3%.

Wskaźnik zatrudnienia dla ogółu ludności w Polsce w IV kwartale wyniósł 50,8%, przy czym dla mężczyzn był wyższy niż u kobiet i wyniósł odpowiednio: 58,9 % i 43,4%. Dla osób powyżej 50 roku życia wskaźnik ten wyniósł: dla ogółu – 31,3%, dla mężczyzn – 40,3% i dla kobiet – 24,4%. W całej Unii Europejskiej dla ogółu ludności wskaźnik ten wyniósł 51,9%, a wśród osób powyżej 50 roku życia – 32,8%. Wskaźnik zatrudnienia mężczyzn był zdecydowanie wyższy w porównaniu do kobiet, i tak: o 12,8 p.proc. dla ogółu i 12,5 p.proc. w przypadku osób powyżej 50 roku życia.

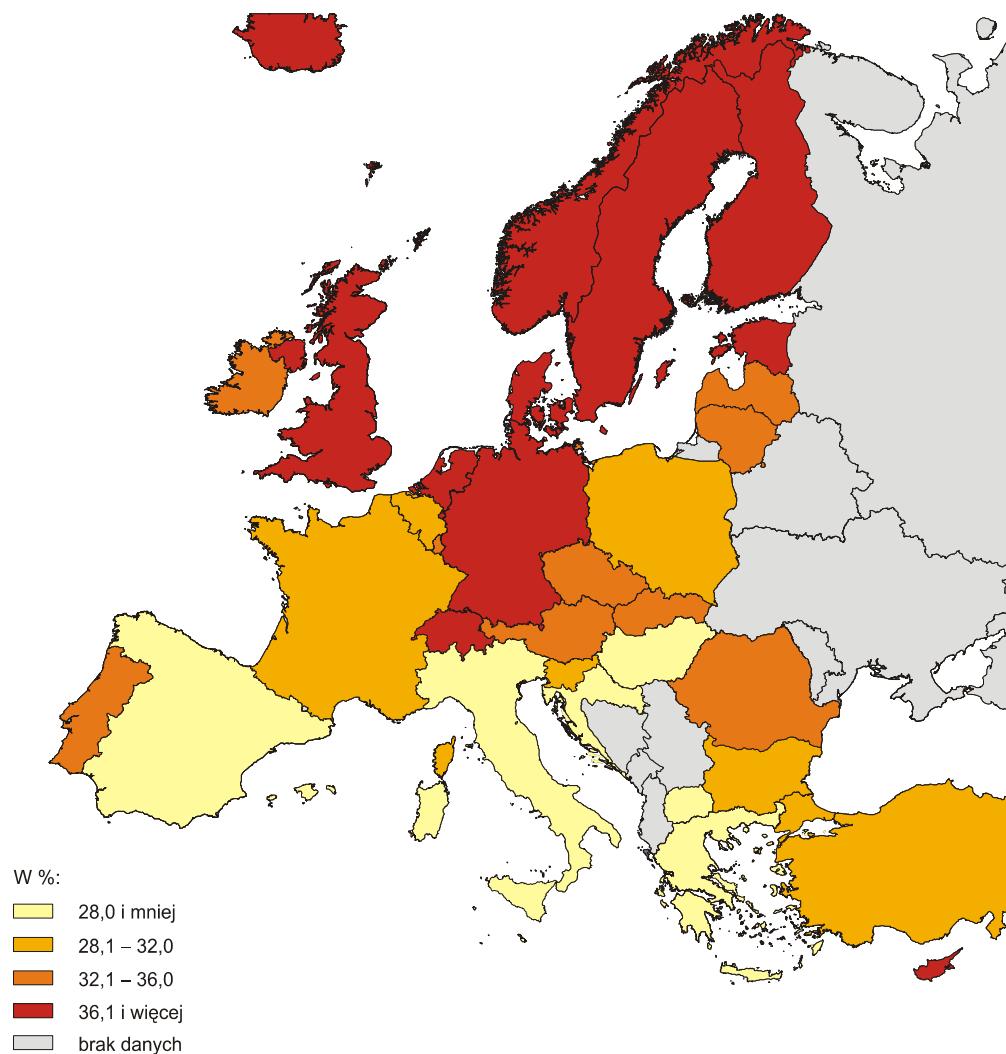
Stopa bezrobocia osób w wieku powyżej 50 roku życia w Polsce w IV kwartale była zbliżona, zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet. Wskaźnik ten wyniósł: dla mężczyzn 7,0%, a dla kobiet – 7,3%. Bezrobotni w EU w 2011 r. stanowili 9,9% osób aktywnych zawodowo, przy czym dla osób powyżej 50 roku życia stopa bezrobocia wyniosła 6,7% (mężczyźni – 6,9%, kobiety – 6,5%). Z kolei w Polsce stopa bezrobocia była niższa w porównaniu z UE dla ogółu zaledwie o 0,1 p.proc., zaś wyższa o 0,4 p.proc. dla osób powyżej 50 roku życia.

Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej osób powyżej 50 roku życia w omawianych krajach Europy w 2011 r., zarówno dla ludności ogółem jak i według płci, odnotowały państwa skandynawskie: Islandia (ogółem – 72,1%, mężczyźni – 76,8%, kobiety – 67,3%), a także Norwegia (odpowiednio: 58,2%, 62,5%, 53,9%).

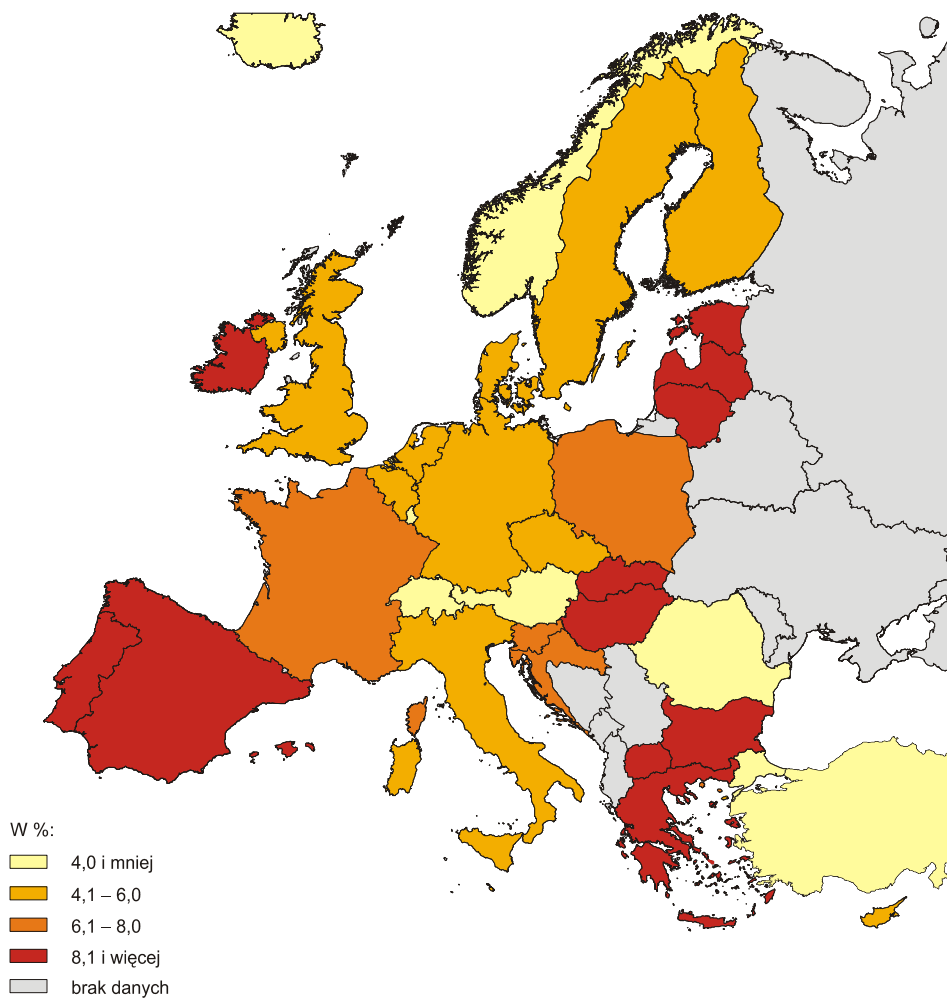
Wśród wybranych państw Europy najwyższy wskaźnik zatrudnienia osób powyżej 50 roku życia osiągnęły: Islandia (69,6%) i Norwegia (57,4%), zarówno wśród mężczyzn (Islandia – 73,9%, Norwegia – 61,6%), jak i kobiet (kolejno: 65,4% i 53,2%). Najniższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród mieszkańców Malty (23,6%) i Grecji (25,0%).

Analizując stopę bezrobocia najwyższy wskaźnik odnotowano w Macedonii (25,0%) i w Hiszpanii (16,3%), natomiast najniższy w Norwegii (1,4%) i Luksemburgu (2,6%).

Mapa IV. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA
W POLSCE NA TLE WYBRANYCH KRAJÓW EUROPY W IV KWARTALE 2011 R.
(EUROSTAT)

Mapa V. STOPA BEZROBOCIA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W POLSCE
NA TLE WYBRANYCH KRAJÓW EUROPY W IV KWARTALE 2011 R. (EUROSTAT)

Uwaga do tablic I-V

Od 2010 r. dane dotyczące ludności ogółem obejmują ludność w wieku 15 lat i więcej, bez osób przebywających za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy i więcej.

TABL. I. LUDNOŚĆ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym osoby powyżej 50 roku życia	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	
		w tysiącach osób					
		2008					
Ogółem							
I kwartał	a	31424	4655	7308	3250	8087	8124
	b	12538	1349	2735	966	3125	4362
II kwartał	a	31330	4766	7231	3256	8034	8043
	b	12584	1387	2709	927	3175	4385
III kwartał	a	31354	4869	7204	3317	8088	7876
	b	12650	1401	2708	952	3185	4404
IV kwartał	a	31383	4897	7303	3329	8005	7848
	b	12721	1385	2773	974	3229	4360
mężczyźni							
I kwartał	a	14909	1975	3481	1073	4895	3485
	b	5455	644	1226	207	1873	1506
II kwartał	a	14840	2016	3384	1102	4879	3460
	b	5472	666	1169	207	1909	1522
III kwartał	a	14851	2039	3389	1124	4915	3383
	b	5503	690	1171	192	1922	1529
IV kwartał	a	14863	2025	3503	1131	4833	3370
	b	5536	677	1226	181	1942	1510
kobiety							
I kwartał	a	16515	2680	3826	2178	3191	4640
	b	7083	705	1509	760	1253	2856
II kwartał	a	16490	2750	3847	2155	3155	4584
	b	7112	721	1541	720	1267	2863
III kwartał	a	16503	2830	3814	2193	3173	4493
	b	7147	711	1537	760	1263	2876
IV kwartał	a	16520	2872	3800	2198	3172	4479
	b	7185	708	1547	793	1287	2850
Miasto							
I kwartał	a	19540	3844	5065	2441	4410	3780
	b	8061	1210	2180	792	1997	1882
II kwartał	a	19485	3945	5025	2443	4386	3686
	b	8097	1241	2173	791	2034	1858
III kwartał	a	19486	3942	4955	2501	4444	3644
	b	8139	1220	2143	820	2055	1902
IV kwartał	a	19512	3913	4992	2498	4423	3686
	b	8194	1195	2173	813	2081	1931
Wieś							
I kwartał	a	11884	811	2243	809	3677	4344
	b	4477	139	555	174	1128	2480
II kwartał	a	11845	821	2206	813	3647	4357
	b	4487	146	536	136	1141	2527
III kwartał	a	11868	928	2249	816	3644	4231
	b	4511	180	565	132	1131	2503
IV kwartał	a	11871	984	2312	831	3582	4163
	b	4527	189	600	161	1147	2429

Uwaga do tablic I-V

Od 2010 r. dane dotyczące ludności ogółem obejmują ludność w wieku 15 lat i więcej, bez osób przebywających za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy i więcej.

TABL. I. LUDNOŚĆ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym osoby powyżej 50 roku życia	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	
w tysiącach osób							
2009							
Ogółem							
I kwartał	a	31403	4959	7283	3275	8020	7866
	b	12781	1375	2883	948	3288	4286
II kwartał	a	31454	5202	7134	3238	8083	7797
	b	12835	1425	2862	955	3332	4261
III kwartał	a	31479	5374	7175	3324	8030	7576
	b	12897	1502	2801	993	3363	4238
IV kwartał	a	31505	5405	7338	3463	7907	7392
	b	12961	1480	2977	991	3388	4125
mężczyźni							
I kwartał	a	14872	2036	3455	1161	4824	3395
	b	5564	646	1260	203	1956	1498
II kwartał	a	14910	2169	3322	1143	4922	3353
	b	5586	665	1221	213	2014	1474
III kwartał	a	14921	2257	3403	1113	4881	3267
	b	5615	715	1198	196	2024	1482
IV kwartał	a	14933	2240	3523	1206	4777	3186
	b	5644	709	1276	200	2022	1436
kobiety							
I kwartał	a	16531	2923	3828	2114	3196	4471
	b	7218	729	1623	745	1332	2788
II kwartał	a	16544	3032	3812	2095	3161	4444
	b	7249	761	1641	742	1318	2787
III kwartał	a	16558	3117	3772	2211	3149	4309
	b	7282	787	1603	797	1340	2756
IV kwartał	a	16573	3164	3815	2258	3130	4206
	b	7317	770	1701	791	1366	2689
Miasto							
I kwartał	a	19523	4007	5017	2436	4369	3694
	b	8239	1207	2285	775	2090	1882
II kwartał	a	19511	4248	4894	2421	4332	3617
	b	8262	1253	2257	794	2115	1843
III kwartał	a	19497	4355	4915	2471	4309	3447
	b	8293	1315	2194	833	2144	1806
IV kwartał	a	19531	4366	4978	2549	4302	3335
	b	8345	1303	2318	828	2143	1754
Wieś							
I kwartał	a	11880	952	2266	840	3651	4172
	b	4543	168	599	174	1198	2404
II kwartał	a	11943	954	2240	817	3751	4181
	b	4573	172	605	161	1217	2418
III kwartał	a	11982	1019	2260	853	3721	4129
	b	4604	187	607	160	1219	2432
IV kwartał	a	11975	1039	2360	914	3605	4057
	b	4616	177	659	163	1245	2371

Uwaga do tablic I-V

Od 2010 r. dane dotyczące ludności ogółem obejmują ludność w wieku 15 lat i więcej, bez osób przebywających za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy i więcej.

TABL. I. LUDNOŚĆ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym osoby powyżej 50 roku życia	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	
w tysiącach osób							
2010							
Ogółem							
I kwartał	a	30933	5336	7236	3249	7668	7444
	b	12928	1502	3020	952	3352	4101
II kwartał	a	30947	5394	7174	3292	7701	7387
	b	12977	1508	3010	978	3394	4086
III kwartał	a	30963	5645	7105	3327	7695	7193
	b	13030	1547	2992	1006	3431	4055
IV kwartał	a	30979	5678	7125	3314	7661	7201
	b	13083	1576	3040	984	3466	4017
mężczyźni							
I kwartał	a	14812	2240	3473	1184	4707	3208
	b	5659	705	1302	213	2028	1410
II kwartał	a	14819	2268	3427	1193	4708	3223
	b	5683	703	1307	206	2039	1428
III kwartał	a	14827	2403	3431	1177	4703	3112
	b	5709	717	1312	206	2077	1397
IV kwartał	a	14833	2400	3459	1168	4715	3092
	b	5733	724	1339	205	2107	1359
kobiety							
I kwartał	a	16120	3096	3762	2065	2961	4236
	b	7268	797	1718	739	1324	2691
II kwartał	a	16126	3125	3746	2099	2993	4163
	b	7293	804	1704	772	1356	2658
III kwartał	a	16137	3242	3674	2149	2992	4080
	b	7322	829	1680	800	1354	2658
IV kwartał	a	16146	3278	3667	2146	2946	4109
	b	7350	853	1701	780	1359	2658
Miasto							
I kwartał	a	19138	4284	4875	2421	4098	3460
	b	8337	1315	2338	798	2093	1793
II kwartał	a	19110	4341	4834	2441	4076	3417
	b	8357	1313	2348	815	2100	1781
III kwartał	a	19089	4533	4784	2440	4056	3277
	b	8384	1351	2356	840	2097	1739
IV kwartał	a	19075	4562	4780	2421	4024	3288
	b	8410	1374	2390	808	2101	1737
Wieś							
I kwartał	a	11794	1052	2360	828	3570	3984
	b	4591	187	682	154	1259	2309
II kwartał	a	11836	1053	2339	850	3624	3969
	b	4620	195	663	163	1294	2305
III kwartał	a	11874	1112	2321	887	3639	3916
	b	4647	195	636	166	1334	2316
IV kwartał	a	11904	1116	2345	893	3637	3913
	b	4673	202	651	176	1365	2280

Uwaga do tablic I-V

Od 2010 r. dane dotyczące ludności ogółem obejmują ludność w wieku 15 lat i więcej, bez osób przebywających za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy i więcej.

TABL. I. LUDNOŚĆ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym osoby powyżej 50 roku życia	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	
w tysiącach osób							
2011							
Ogółem							
I kwartał	a	30988	5669	7207	3244	7649	7219
	b	13126	1584	3116	964	3482	3980
II kwartał	a	30993	5640	7176	3211	7762	7204
	b	13162	1569	3097	954	3546	3995
III kwartał	a	31007	5785	7087	3272	7819	7045
	b	13207	1595	3080	964	3598	3970
IV kwartał	a	31024	5988	7099	3234	7746	6956
	b	13256	1666	3094	957	3649	3889
mężczyźni							
I kwartał	a	14837	2343	3481	1163	4721	3128
	b	5753	719	1354	204	2114	1362
II kwartał	a	14839	2335	3436	1155	4764	3148
	b	5771	708	1345	189	2140	1388
III kwartał	a	14845	2414	3436	1173	4770	3052
	b	5792	734	1346	192	2155	1366
IV kwartał	a	14852	2531	3405	1165	4754	2998
	b	5815	770	1323	202	2195	1326
kobiety							
I kwartał	a	16151	3326	3726	2080	2928	4091
	b	7373	864	1761	760	1369	2618
II kwartał	a	16154	3304	3740	2056	2998	4056
	b	7391	861	1752	764	1406	2608
III kwartał	a	16162	3371	3650	2099	3049	3993
	b	7415	861	1734	773	1443	2604
IV kwartał	a	16171	3458	3695	2069	2992	3958
	b	7441	896	1772	756	1454	2563
Miasto							
I kwartał	a	19054	4517	4833	2377	4019	3308
	b	8428	1369	2423	792	2129	1715
II kwartał	a	19069	4477	4835	2350	4110	3298
	b	8459	1360	2402	793	2182	1723
III kwartał	a	19033	4568	4755	2369	4144	3196
	b	8471	1371	2397	800	2203	1699
IV kwartał	a	19027	4711	4747	2354	4053	3161
	b	8497	1420	2418	783	2208	1668
Wieś							
I kwartał	a	11934	1152	2374	866	3630	3911
	b	4698	215	693	172	1353	2266
II kwartał	a	11924	1163	2341	861	3652	3906
	b	4703	209	696	161	1365	2272
III kwartał	a	11974	1216	2331	903	3675	3849
	b	4736	224	682	165	1394	2271
IV kwartał	a	11997	1277	2352	880	3692	3795
	b	4759	246	676	174	1442	2221

TABL. II. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym osoby powyżej 50 roku życia c – w tym mężczyźni w wieku 50-64 lata i kobiety w wieku 50-59 lat	Ludność ogółem	Aktywni zawodowo					Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia	
		razem	pracujący		bezrobotni						
			w wymiarze								
			pełnym	niepełnym							
w tysiącach osób							%				
2008											
Ogółem											
I kwartał	a	31424	16876	15515	14134	1381	1361	14548	53,7	49,4	8,1
	b	12538	3758	3505	2975	530	253	8781	30,0	28,0	6,7
II kwartał	a	31330	16885	15689	14389	1300	1196	14445	53,9	50,1	7,1
	b	12584	3864	3658	3120	539	205	8720	30,7	29,1	5,3
III kwartał	a	31354	17123	15990	14657	1333	1132	14231	54,6	51,0	6,6
	b	12650	3931	3745	3173	572	186	8719	31,1	29,6	4,7
IV kwartał	a	31383	17159	16005	14649	1356	1154	14224	54,7	51,0	6,7
	b	12721	3956	3749	3170	579	207	8765	31,1	29,5	5,2
mężczyźni											
I kwartał	a	14909	9268	8567	8042	525	701	5641	62,2	57,5	7,6
	b	5455	2196	2046	1812	234	149	3260	40,3	37,5	6,8
	c	3521	2052	1906	1742	164	146	1469	58,3	54,1	7,1
II kwartał	a	14840	9271	8665	8135	530	606	5569	62,5	58,4	6,5
	b	5472	2259	2142	1888	253	118	3213	41,3	39,1	5,2
	c	3539	2106	1991	1813	178	114	1434	59,5	56,3	5,4
III kwartał	a	14851	9356	8826	8320	506	530	5494	63,0	59,4	5,7
	b	5503	2274	2169	1921	248	105	3229	41,3	39,4	4,6
	c	3569	2130	2027	1851	176	103	1439	59,7	56,8	4,8
IV kwartał	a	14863	9372	8813	8325	488	559	5491	63,1	59,3	6,0
	b	5536	2279	2160	1924	237	118	3257	41,2	39,0	5,2
	c	3599	2132	2015	1859	155	118	1466	59,3	56,0	5,5
kobiety											
I kwartał	a	16515	7608	6948	6093	855	660	8907	46,1	42,1	8,7
	b	7083	1562	1459	1163	296	103	5521	22,1	20,6	6,6
	c	2957	1359	1261	1071	190	98	1598	46,0	42,6	7,2
II kwartał	a	16490	7614	7024	6254	770	590	8875	46,2	42,6	7,7
	b	7112	1604	1517	1231	285	87	5507	22,6	21,3	5,4
	c	2961	1395	1312	1130	181	83	1566	47,1	44,3	6,0
III kwartał	a	16503	7766	7164	6337	827	603	8737	47,1	43,4	7,8
	b	7147	1658	1576	1251	324	82	5490	23,2	22,1	4,9
	c	2969	1432	1354	1153	201	78	1537	48,2	45,6	5,5
IV kwartał	a	16520	7787	7193	6325	868	594	8733	47,1	43,5	7,6
	b	7185	1677	1589	1246	343	88	5508	23,3	22,1	5,2
	c	2976	1452	1369	1161	209	83	1524	48,8	46,0	5,7
Miasto											
I kwartał	a	19540	10506	9647	8932	715	859	9034	53,8	49,4	8,2
	b	8061	2435	2241	1968	273	194	5626	30,2	27,8	8,0
II kwartał	a	19485	10491	9756	9063	693	735	8994	53,8	50,1	7,0
	b	8097	2500	2347	2052	295	153	5597	30,9	29,0	6,1
III kwartał	a	19486	10559	9854	9182	672	705	8927	54,2	50,6	6,7
	b	8139	2491	2353	2051	302	138	5649	30,6	28,9	5,5
IV kwartał	a	19512	10627	9894	9193	702	733	8885	54,5	50,7	6,9
	b	8194	2520	2373	2053	320	147	5674	30,8	29,0	5,8
Wieś											
I kwartał	a	11884	6370	5868	5202	666	502	5514	53,6	49,4	7,9
	b	4477	1323	1264	1007	257	59	3154	29,5	28,2	4,5
II kwartał	a	11845	6394	5933	5326	607	461	5450	54,0	50,1	7,2
	b	4487	1364	1311	1067	244	52	3124	30,4	29,2	3,8
III kwartał	a	11868	6564	6136	5475	661	427	5304	44,3	51,7	6,5
	b	4511	1441	1392	1122	270	48	3070	31,9	30,9	3,3
IV kwartał	a	11871	6532	6111	5457	654	421	5339	54,5	51,5	6,4
	b	4527	1435	1376	1117	259	60	3092	31,7	30,4	4,2

TABL. II. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym osoby powyżej 50 roku życia c – w tym mężczyźni w wieku 50-64 lata i kobiety w wieku 50-59 lat		Ludność ogółem	Aktywni zawodowo					Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia		
			razem	pracujący		bezrobotni	w tysiącach osób					%	
				razem	w wymiarze								
					pełnym								niepełnym
2009													
Ogółem													
I kwartał	a	31403	17128	15714	14350	1364	1414	14275	54,5	50,0	8,3		
	b	12781	3947	3687	3121	566	260	8834	30,9	28,8	6,6		
II kwartał	a	31454	17202	15847	14490	1356	1355	14253	54,7	50,4	7,9		
	b	12835	4017	3771	3206	565	246	8818	31,3	29,4	6,1		
III kwartał	a	31479	17431	16026	14702	1324	1404	14049	55,4	50,9	8,1		
	b	12897	4131	3894	3337	557	237	8766	32,0	30,2	5,7		
IV kwartał	a	31505	17357	15885	14591	1295	1471	14149	55,1	50,4	8,5		
	b	12961	4126	3870	3288	582	256	8835	31,8	29,9	6,2		
mężczyźni													
I kwartał	a	14872	9360	8636	8107	530	724	5518	62,9	58,1	7,7		
	b	5564	2269	2122	1874	248	147	3295	40,8	38,1	6,5		
	c	3626	2126	1980	1815	165	146	1500	58,6	54,6	6,9		
II kwartał	a	14910	9418	8714	8206	508	705	5492	63,2	58,4	7,5		
	b	5586	2310	2166	1908	258	144	3276	41,4	38,8	6,2		
	c	3651	2161	2018	1836	182	143	1490	59,2	55,3	6,6		
III kwartał	a	14921	9564	8836	8336	499	728	5357	64,1	59,2	7,6		
	b	5615	2381	2244	1994	250	137	3233	42,4	40,0	5,8		
	c	3677	2230	2093	1918	175	137	1446	60,7	56,9	6,1		
IV kwartał	a	14933	9479	8701	8210	491	778	5454	63,5	58,3	8,2		
	b	5644	2343	2197	1951	246	146	3301	41,5	38,9	6,2		
	c	3703	2208	2063	1894	169	145	1495	59,6	55,7	6,6		
kobiety													
I kwartał	a	16531	7768	7078	6244	835	690	8763	47,0	42,8	8,9		
	b	7218	1678	1565	1247	318	113	5539	23,3	21,7	6,7		
	c	2981	1455	1348	1152	196	106	1527	48,8	45,2	7,3		
II kwartał	a	16544	7783	7133	6284	849	650	8761	47,0	43,1	8,4		
	b	7249	1707	1605	1299	306	102	5542	23,5	22,1	6,0		
	c	2988	1467	1371	1181	190	96	1521	49,1	45,9	6,5		
III kwartał	a	16558	7867	7190	6366	825	676	8691	47,5	43,4	8,6		
	b	7282	1749	1650	1342	307	100	5533	24,0	22,7	5,7		
	c	2991	1515	1418	1227	191	97	1476	50,7	47,4	6,4		
IV kwartał	a	16573	7878	7184	6381	804	694	8695	47,5	43,3	8,8		
	b	7317	1783	1673	1337	336	110	5534	24,4	22,9	6,2		
	c	2994	1567	1460	1241	219	107	1427	52,3	48,8	6,8		
Miasto													
I kwartał	a	19523	10627	9721	9006	716	905	8896	54,4	49,8	8,5		
	b	8239	2545	2354	2038	315	192	5694	30,9	28,6	7,5		
II kwartał	a	19511	10642	9805	9067	738	837	8870	54,5	50,3	7,9		
	b	8139	2491	2353	2051	302	138	5649	30,6	28,9	5,5		
III kwartał	a	19497	10740	9867	9157	710	873	8758	55,1	50,6	8,1		
	b	8293	2611	2447	2139	307	165	5681	31,5	29,5	6,3		
IV kwartał	a	19531	10746	9820	9101	719	926	8785	55,0	50,3	8,6		
	b	8345	2664	2478	2128	350	186	5681	31,9	29,7	7,0		
Wieś													
I kwartał	a	11880	6502	8993	5345	648	508	5379	54,7	75,7	7,8		
	b	4543	1402	1334	1083	251	69	3140	30,9	29,4	4,9		
II kwartał	a	11943	6560	6042	5423	618	518	5383	54,9	50,6	7,9		
	b	4573	1453	1387	1142	245	65	3120	31,8	30,3	4,5		
III kwartał	a	11982	6691	6159	5545	614	532	5291	55,8	51,4	8,0		
	b	4604	1519	1447	1197	250	72	3085	33,0	31,4	4,7		
IV kwartał	a	11975	6610	6065	5490	576	545	5364	55,2	50,6	8,2		
	b	4616	1462	1392	1160	232	71	3153	31,7	30,2	4,9		

TABL. II. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność ogółem	Aktywni zawodowo					Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
			razem	pracujący		bezrobotni	w wymiarze				
		razem		pełnym	niepełnym				w tysiącach osób		
								%			
		2010									
Ogółem											
I kwartał	a	30933	16975	15177	13877	1300	1798	13957	54,9	49,1	10,6
	b	12928	4128	3814	3270	544	314	8800	31,9	29,5	7,6
II kwartał	a	30945	17108	15478	14161	1317	1630	13837	55,3	50,0	9,5
	b	12977	4236	3924	3365	559	312	8741	32,6	30,2	7,4
III kwartał	a	30963	17257	15681	14397	1283	1576	13706	55,7	50,6	9,1
	b	13030	4318	4024	3470	555	294	8712	33,1	30,9	6,8
IV kwartał	a	30979	17153	15557	14260	1297	1597	13826	55,4	50,2	9,3
	b	13083	4341	4024	3454	570	316	8743	33,2	30,8	7,3
mężczyźni											
I kwartał	a	14812	9366	8379	7882	497	987	5447	63,2	56,6	10,5
	b	5659	2353	2168	1935	233	185	3307	41,6	38,3	7,9
	c	3728	2216	2033	1871	163	182	1513	59,4	54,5	8,2
II kwartał	a	14819	9425	8551	8046	505	874	5394	63,6	57,7	9,3
	b	5683	2414	2229	1985	243	186	3269	42,5	39,2	7,7
	c	3750	2257	2074	1906	168	184	1493	60,2	55,3	8,1
III kwartał	a	14827	9516	8694	8202	492	823	5310	64,2	58,6	8,6
	b	5709	2455	2284	2049	235	171	3254	43,0	40,0	7,0
	c	3772	2297	2129	1968	161	169	1475	60,9	56,4	7,3
IV kwartał	a	14833	9479	8639	8147	492	839	5355	63,9	58,2	8,9
	b	5733	2467	2286	2045	242	181	3266	43,0	39,9	7,3
	c	3794	2320	2141	1977	164	179	1474	61,1	56,4	7,7
kobiety											
I kwartał	a	16120	7609	6798	5995	803	811	8511	47,2	42,2	10,7
	b	7268	1775	1646	1336	310	129	5493	24,4	22,6	7,3
	c	2946	1533	1412	1226	186	121	1413	52,0	47,9	7,9
II kwartał	a	16126	7683	6927	6115	812	756	8443	47,6	43,0	9,8
	b	7293	1822	1695	1379	316	127	5472	25,0	23,2	6,9
	c	2942	1578	1459	1266	193	119	1363	53,7	49,6	7,6
III kwartał	a	16137	7741	6987	6196	791	753	8396	48,0	43,3	9,7
	b	7322	1864	1740	1421	319	123	5458	25,5	23,8	6,6
	c	2938	1613	1496	1299	198	117	1325	54,9	50,9	7,2
IV kwartał	a	16146	7675	6918	6113	804	757	8471	47,5	42,8	9,9
	b	7350	1874	1738	1409	329	136	5476	25,5	23,6	7,2
	c	2934	1608	1479	1282	197	129	1326	54,8	50,4	8,0
Miasto											
I kwartał	a	19138	10497	9366	8635	731	1131	8641	54,8	48,9	10,8
	b	8337	2720	2487	2155	332	233	5617	32,6	29,8	8,6
II kwartał	a	19110	10521	9488	8757	731	1033	8589	55,1	49,7	9,8
	b	8357	2740	2509	2185	323	231	5616	32,8	30,0	8,4
III kwartał	a	19089	10602	9588	8879	709	1013	8488	55,5	50,2	9,6
	b	8384	2780	2565	2253	312	215	5604	33,2	30,6	7,7
IV kwartał	a	19075	10576	9570	8847	723	1005	8500	55,4	50,2	9,5
	b	8410	2824	2597	2263	334	227	5586	33,6	30,9	8,0
Wieś											
I kwartał	a	11794	6478	5811	5243	569	667	5316	54,9	49,3	10,3
	b	4591	1407	1327	1115	212	81	3183	30,7	28,9	5,7
II kwartał	a	11836	6587	5990	5404	586	597	5248	55,7	50,6	9,1
	b	4620	1496	1415	1179	236	81	3124	32,4	30,6	5,4
III kwartał	a	11874	6655	6092	5518	574	563	5218	56,1	51,3	8,5
	b	4647	1539	1460	1217	243	79	3108	33,1	31,4	5,1
IV kwartał	a	11904	6578	5986	5413	574	591	5326	55,3	50,3	9,0
	b	4673	1517	1427	1191	236	90	3157	32,5	30,5	5,9

TABL. II. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym osoby powyżej 50 roku życia c – w tym mężczyźni w wieku 50-64 lata i kobiety w wieku 50-59 lat		Ludność ogółem	Aktywni zawodowo					Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
			razem	pracujący		bezrobotni					
				w wymiarze							
				pełnym	niepełnym						
w tysiącach osób							%				
2011											
Ogółem											
I kwartał	a	30988	17073	15359	14088	1271	1714	13915	55,1	49,6	10,0
	b	13126	4347	4018	3475	543	329	8779	33,1	30,6	7,6
II kwartał	a	30993	17204	15580	14331	1249	1624	13788	55,5	50,3	9,4
	b	13162	4437	4132	3587	545	305	8725	33,7	31,4	6,9
III kwartał	a	31007	17312	15697	14477	1220	1614	13695	55,8	50,6	9,3
	b	13207	4478	4179	3643	536	299	8730	33,9	31,6	6,7
IV kwartał	a	31024	17295	15613	14348	1265	1682	13729	55,7	50,3	9,7
	b	13256	4468	4153	3617	535	315	8788	33,7	31,3	7,1
mężczyźni											
I kwartał	a	14837	9420	8482	8002	480	938	5417	63,5	57,2	10,0
	b	5753	2460	2260	2030	230	200	3293	42,8	39,3	8,1
	c	3806	2320	2121	1963	158	198	1486	60,9	55,7	8,5
II kwartał	a	14839	9505	8655	8172	483	851	5334	64,1	58,3	8,9
	b	5771	2507	2326	2091	234	181	3264	43,4	40,3	7,2
	c	3810	2352	2173	2015	158	179	1458	61,7	57,0	7,6
III kwartał	a	14845	9562	8768	8301	468	794	5283	64,4	59,1	8,3
	b	5792	2534	2366	2135	231	169	3258	43,8	40,8	6,7
	c	3816	2374	2054	153	167	1442	62,2	57,8	7,0	
IV kwartał	a	14852	9530	8688	8206	482	842	5322	64,2	58,5	8,8
	b	5815	2517	2344	2118	226	174	3298	43,3	40,3	6,9
	c	3822	2357	2186	2036	150	171	1465	61,7	57,2	7,3
kobiety											
I kwartał	a	16151	7653	6877	6087	790	776	8498	47,4	42,6	10,1
	b	7373	1887	1758	1445	314	128	5486	25,6	23,8	6,8
	c	2926	1619	1496	1316	180	123	1307	55,3	51,1	7,6
II kwartał	a	16154	7699	6925	6159	766	774	8455	47,2	42,9	10,1
	b	7391	1930	1807	1496	311	124	5461	26,1	24,4	6,4
	c	2914	1661	1542	1358	184	120	1252	57,0	52,9	7,2
III kwartał	a	16162	7750	6929	6177	752	821	8412	48,0	42,9	10,6
	b	7415	1943	1814	1508	306	130	5472	26,2	24,5	6,7
	c	2902	1668	1543	1365	178	125	1234	57,5	53,2	7,5
IV kwartał	a	16171	7765	6925	6142	783	840	8407	48,0	42,8	10,8
	b	7441	1951	1809	1500	309	142	5490	26,2	24,3	7,3
	c	2891	1663	1530	1350	179	134	1228	57,5	52,9	8,0
Miasto											
I kwartał	a	19054	10527	9473	8769	704	1054	8527	55,2	49,7	10,0
	b	8428	2843	2601	2279	322	242	5585	33,7	30,9	8,5
II kwartał	a	19069	10552	9535	8841	694	1018	8517	55,3	50,0	9,6
	b	8459	2853	2636	2312	324	217	5605	33,7	31,2	7,6
III kwartał	a	19033	10569	9562	8895	666	1008	8464	55,5	50,2	9,5
	b	8471	2848	2636	2323	313	211	5623	33,6	31,1	7,4
IV kwartał	a	19027	10594	9568	8863	705	1026	8433	55,7	50,3	9,7
	b	8497	2862	2632	2325	307	230	5635	33,7	31,0	8,1
Wieś											
I kwartał	a	11934	6546	5886	5319	567	660	5388	54,9	49,3	10,1
	b	4698	1504	1417	1196	221	87	3194	32,0	30,2	5,8
II kwartał	a	11924	6652	6045	5490	555	607	5271	55,8	50,7	9,1
	b	4703	1584	1496	1275	221	88	3119	33,7	31,8	5,6
III kwartał	a	11974	6743	6136	5582	554	607	5231	56,3	51,2	9,0
	b	4736	1630	1543	1320	223	87	3106	34,4	32,6	5,3
IV kwartał	a	11997	6700	6045	5484	560	656	5296	55,9	50,4	9,8
	b	4759	1606	1521	1293	228	85	3154	33,7	32,0	5,3

TABL. III. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W IV KWARTALE W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – ogółem b – w tym osoby powyżej 50 roku życia		Ogółem			Pracownicy najemni			Pracujący na własny rachunek		Pomagający członkowie rodzin	Wskaźnik zatrudnienia w %
		Ogółem	w tym sektorze prywatnym		razem	w sektorze		razem	w tym pracodawcy		
			razem	w tym rolnictwie indywidualnym		publicznym	prywatnym				
w tysiącach osób											
2008											
Pracujący	a	16005	11697	1996	12447	4308	8139	2914	638	644	51,0
	b	3749	2578	699	2614	1171	1442	936	198	200	29,5
mężczyźni	a	8813	7025	1088	6661	1788	4673	1923	445	229	59,3
	b	2160	1631	387	1473	529	944	624	143	64	39,0
kobiety	a	7193	4673	908	5786	2520	3266	991	193	416	43,5
	b	1589	946	311	1141	643	499	312	54	136	22,1
Miasto	a	9894	6739	141	8620	3155	5465	1207	434	66	50,7
	b	2373	1454	52	1985	919	1066	367	145	22	29,0
Wieś	a	6111	4959	1855	3827	1153	2674	1707	204	578	51,5
	b	1376	1123	647	629	253	376	569	52	178	30,4
2009											
Pracujący	a	15885	11725	1919	12363	4160	8203	2906	631	617	50,4
	b	3870	2721	689	2700	1149	1551	988	203	183	29,9
mężczyźni	a	8701	6983	1048	6573	1718	4856	1914	440	213	58,3
	b	2197	1686	391	1495	512	983	652	140	50	38,9
kobiety	a	7184	4742	871	5789	2442	3347	992	190	403	43,3
	b	1673	1035	297	1205	637	567	335	63	133	22,9
Miasto	a	9820	6760	142	8472	3060	5413	1277	440	70	50,3
	b	2478	1585	59	2032	893	1139	423	152	23	29,7
Wieś	a	6065	4965	1777	3890	1100	2790	1629	191	547	50,6
	b	1392	1136	629	667	256	412	564	51	160	30,1
2010											
Pracujący	a	15557	11480	1862	12001	4077	7924	2970	642	586	50,2
	b	4024	2842	700	2772	1182	1590	1075	229	178	30,8
mężczyźni	a	8639	6948	1028	6475	1691	4784	1959	449	205	58,2
	b	2286	1773	393	1528	513	1015	709	160	50	39,9
kobiety	a	6918	4532	834	5526	2386	3140	1011	194	381	42,8
	b	1738	1069	306	1244	669	576	366	69	128	23,6
Miasto	a	9570	6597	138	8175	2974	5202	1325	441	69	50,2
	b	2597	1679	64	2090	918	1172	482	167	25	30,9
Wieś	a	5986	4883	1724	3825	1103	2723	1645	202	516	50,3
	b	1427	1163	635	682	264	418	593	62	152	30,5
2011											
Pracujący	a	15613	11651	1808	12074	3962	8112	2969	651	570	50,3
	b	4153	2928	719	2868	1225	1643	1097	234	188	31,3
mężczyźni	a	8688	7060	1017	6519	1628	4891	1964	447	205	58,5
	b	2344	1839	411	1558	505	1053	735	157	51	40,3
kobiety	a	6925	4591	790	5555	2334	3221	1004	204	365	42,8
	b	1809	1089	308	1310	720	590	362	77	137	24,3
Miasto	a	9568	6684	128	8160	2884	5276	1333	444	75	50,3
	b	2632	1687	63	2122	945	1177	484	166	26	31,0
Wieś	a	6045	4967	1680	3914	1078	2836	1636	206	495	50,4
	b	1521	1241	656	746	280	467	613	68	162	32,0

TABL. IV. BEZROBOTNI WEDŁUG KATEGORII, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W IV KWARTALE W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym bezrobotni, którzy		Stopa bezrobocia w %
			stracili pracę	powracają do pracy po przerwie	
a – ogółem		w tysiącach osób			
b – w tym osoby powyżej 50 roku życia					
2008					
Bezrobotni	a	1154	416	384	6,7
	b	207	86	111	5,2
mężczyźni	a	559	222	166	6,0
	b	118	56	55	5,2
kobiety	a	594	194	219	7,6
	b	88	30	56	5,3
Miasto	a	733	264	260	6,9
	b	147	65	76	5,8
Wieś	a	421	152	124	6,4
	b	60	21	35	4,1
2009					
Bezrobotni	a	1471	666	436	8,5
	b	256	115	128	6,2
mężczyźni	a	778	379	191	8,2
	b	146	80	63	6,2
kobiety	a	694	287	244	8,8
	b	110	35	65	6,2
Miasto	a	926	437	289	8,6
	b	186	86	89	7,0
Wieś	a	545	230	146	8,2
	b	71	29	39	4,8
2010					
Bezrobotni	a	1597	744	476	9,3
	b	316	144	156	7,3
mężczyźni	a	839	428	214	8,9
	b	181	92	78	7,3
kobiety	a	757	316	262	9,9
	b	136	51	78	7,2
Miasto	a	1005	479	306	9,5
	b	227	99	116	8,0
Wieś	a	591	265	170	9,0
	b	90	45	40	5,9
2011					
Bezrobotni	a	1682	780	477	9,7
	b	315	163	139	7,1
mężczyźni	a	842	430	199	8,8
	b	174	97	71	6,9
kobiety	a	840	350	278	10,8
	b	142	66	68	7,3
Miasto	a	1026	484	308	9,7
	b	230	120	101	8,1
Wieś	a	656	296	169	9,8
	b	85	43	38	5,3

TABL. V. BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W IV KWARTALE W LATACH 2008-2011 (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Poziom wykształcenia				
			wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
a – ogółem							
b – w tym osoby powyżej 50 roku życia							
w tysiącach osób							
2008							
Bezrobotni	a	1154	144	319	149	361	180
	b	207	9	65	14	63	55
mężczyźni	a	559	49	148	55	198	109
	b	118	7	31	5	43	32
kobiety	a	594	95	171	94	164	71
	b	88	.	34	9	20	23
Miasto	a	733	101	213	111	206	101
	b	147	9	52	13	41	32
Wieś	a	421	43	107	38	155	79
	b	60	–	13	.	22	23
2009							
Bezrobotni	a	1471	216	394	168	469	225
	b	256	19	68	18	92	59
mężczyźni	a	778	78	197	77	288	138
	b	146	9	31	8	64	33
kobiety	a	694	138	197	91	180	87
	b	110	10	37	10	28	26
Miasto	a	926	160	253	114	294	105
	b	186	17	61	17	64	26
Wieś	a	545	56	141	53	175	120
	b	71	.	7	.	27	32
2010							
Bezrobotni	a	1597	213	429	206	508	241
	b	316	15	89	20	129	63
mężczyźni	a	839	80	210	81	326	143
	b	181	8	41	6	92	34
kobiety	a	757	133	219	125	182	98
	b	136	7	48	14	38	28
Miasto	a	1005	151	281	146	287	140
	b	227	13	72	17	85	39
Wieś	a	591	62	149	59	221	102
	b	90	.	17	.	44	23
2011							
Bezrobotni	a	1682	251	439	211	550	230
	b	315	21	86	27	131	49
mężczyźni	a	842	92	197	75	344	134
	b	174	12	39	6	88	28
kobiety	a	840	159	241	137	206	96
	b	142	9	47	21	43	21
Miasto	a	1026	177	263	143	316	127
	b	230	20	70	22	90	28
Wieś	a	656	74	175	69	235	103
	b	85	.	16	5	41	21

TABL. VI. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W LATACH 2008-2011 (MPIPS)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Poziom wykształcenia				
			wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
a – ogółem							
b – w tym osoby powyżej 50 roku życia		w osobach					
2008							
Bezrobotni	a	1473752	124848	328485	150106	422057	448256
	b	317904	10464	56777	17247	90349	143067
mężczyźni	a	640317	41705	116311	42335	214764	225202
	b	179644	6559	25266	4480	58563	84776
kobiety	a	833435	83143	212174	107771	207293	223054
	b	138260	3905	31511	12767	31786	58291
Miasto	a	803318	87743	190115	90376	209709	225375
	b	200473	9118	43997	13979	57337	76042
Wieś	a	670434	37105	138370	59730	212348	222881
	b	117431	1346	12780	3268	33012	67025
2009							
Bezrobotni	a	1892680	178328	418381	203800	547725	544446
	b	391672	13038	72257	19726	121988	164663
mężczyźni	a	926259	63065	175700	69874	313876	303744
	b	235750	8236	35099	5519	83951	102945
kobiety	a	966421	115263	242681	133926	233849	240702
	b	155922	4802	37158	14207	38037	61718
Miasto	a	1059766	125869	243503	123176	281611	285607
	b	251638	11394	56005	16065	78425	89749
Wieś	a	832914	52459	174878	80624	266114	258839
	b	140034	1644	16252	3661	43563	74914
2010							
Bezrobotni	a	1954706	204679	429867	213148	556193	550819
	b	421674	15055	79733	21427	134916	170543
mężczyźni	a	939914	67809	175233	70499	317168	309205
	b	252216	9329	37587	5919	92258	107123
kobiety	a	1014792	136870	254634	142649	239025	241614
	b	169458	5726	42146	15508	42658	63420
Miasto	a	1098274	141329	249720	128307	285891	293027
	b	272764	13117	62080	17534	85916	94117
Wieś	a	856432	63350	180147	84841	270302	257792
	b	148910	1938	17653	3893	49000	76426
2011							
Bezrobotni	a	1982676	225832	440693	214463	555826	545862
	b	441443	16824	85701	22275	143881	172762
mężczyźni	a	922472	70585	172843	69125	308332	301587
	b	260137	10291	39423	6192	96496	107735
kobiety	a	1060204	155247	267850	145338	247494	244275
	b	181306	6533	46278	16083	47385	65027
Miasto	a	1108188	152823	252117	128120	283669	291459
	b	283568	14535	65863	18131	90410	94629
Wieś	a	874488	73009	188576	86343	272157	254403
	b	157875	2289	19838	4144	53471	78133

TABL. VII. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W LATACH 2008-2011 (MPiPS)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Czas pozostawania bez pracy ^a					powyżej 24 miesiący
			do 1 miesiąca	1-3	3-6	6-12	12-24	
a – ogółem								
b – w tym osoby powyżej 50 roku życia		w osobach						
2008								
Bezrobotni	a	1473752	183866	344777	233784	209986	180656	320683
	b	317904	30161	56646	36455	43810	41677	109155
mężczyźni	a	640317	102044	169481	99911	88499	71018	109364
	b	179644	19732	35095	20873	25203	24538	54203
kobiety	a	833435	81822	175296	133873	121487	109638	211319
	b	138260	10429	21551	15582	18607	17139	54952
Miasto	a	803318	106938	193563	129328	116241	95951	161297
	b	200473	19510	35557	24252	28716	26378	66060
Wieś	a	670434	76928	151214	104456	93745	84705	159386
	b	117431	10651	21089	12203	15094	15299	43095
2009								
Bezrobotni	a	1892680	197347	452396	373881	380158	243246	245652
	b	391672	32636	74093	60486	80480	57839	86138
mężczyźni	a	926259	116306	239725	183129	191408	106665	89026
	b	235750	22226	46732	36298	50715	35024	44755
kobiety	a	966421	81041	212671	190752	188750	136581	156626
	b	155922	10410	27361	24188	29765	22815	41383
Miasto	a	1059766	116357	259444	213913	216108	130346	123598
	b	251638	21211	47055	41206	54006	36825	51335
Wieś	a	832914	80990	192952	159968	164050	112900	122054
	b	140034	11425	27038	19280	26474	21014	34803
2010								
Bezrobotni	a	1954706	219612	448744	357507	360156	335073	233614
	b	421674	38235	76252	57853	80296	85271	83767
mężczyźni	a	939914	130241	226949	165224	171395	154483	91622
	b	252216	25624	45991	33091	48642	52971	45897
kobiety	a	1014792	89371	221795	192283	188761	180590	141992
	b	169458	12611	30261	24762	31654	32300	37870
Miasto	a	1098274	123615	253859	203472	209082	187998	120248
	b	272764	23575	47851	39476	54503	56509	50850
Wieś	a	856432	95997	194885	154035	151074	147075	113366
	b	148910	14660	28401	18377	25793	28762	32917
2011								
Bezrobotni	a	1982676	187291	387610	347801	374737	381817	303420
	b	441443	33468	71110	59187	81882	91823	103973
mężczyźni	a	922472	110138	200226	157443	168497	163329	122839
	b	260137	22004	42661	33091	48157	55050	59174
kobiety	a	1060204	77153	187384	190358	206240	218488	180581
	b	181306	11464	28449	26096	33725	36773	44799
Miasto	a	1108188	107673	221961	197009	213376	206781	161388
	b	283568	21193	45326	40017	54033	58449	64550
Wieś	a	874488	79618	165649	150792	161361	175036	142032
	b	157875	12275	25784	19170	27849	33374	39423

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 1-3 miesięcy uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 1 miesiąc i 1 dzień do 3 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. VIII. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY W LATACH 2008-2011 (MPIPS)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Staż pracy ^a					Bez stażu	
			do 1 roku	1-5	5-10	10-20	20-30		powyżej 30 lat
a – ogółem		w osobach							
b – w tym osoby powyżej 50 roku życia		w osobach							
2008									
Bezrobotni	a	1473752	223401	302377	194274	229605	158773	36417	328905
	b	317904	29866	24352	26070	73681	107277	34388	22270
mężczyźni	a	640317	87674	135128	84207	100681	89163	25637	117827
	b	179644	17388	14216	12736	34793	64357	24560	11594
kobiety	a	833435	135727	167249	110067	128924	69610	10780	211078
	b	138260	12478	10136	13334	38888	42920	9828	10676
Miasto	a	803318	124136	157970	106552	133049	103144	24857	153610
	b	200473	18593	14586	15554	45878	71379	23514	10969
Wieś	a	670434	99265	144407	87722	96556	55629	11560	175295
	b	117431	11273	9766	10516	27803	35898	10874	11301
2009									
Bezrobotni	a	1892680	282106	415506	248710	284268	204885	58452	398753
	b	391672	31839	27200	30591	89283	135647	55123	21989
mężczyźni	a	926259	122394	207558	122788	140137	123233	42802	167347
	b	235750	19303	16733	16032	45293	85314	40882	12193
kobiety	a	966421	159712	207948	125922	144131	81652	15650	231406
	b	155922	12536	10467	14559	43990	50333	14241	9796
Miasto	a	1059766	163128	222549	139994	167223	133446	40989	192437
	b	251638	20283	16278	18538	55672	90738	38871	11258
Wieś	a	832914	118978	192957	108716	117045	71439	17463	206316
	b	140034	11556	10922	12053	33611	44909	16252	10731
2010									
Bezrobotni	a	1954706	295410	435471	259244	288822	207521	63100	405138
	b	421674	33252	29596	33669	97404	145422	60478	21853
mężczyźni	a	939914	126405	209168	125944	142894	123699	44458	167346
	b	252216	20307	18382	18048	50054	90196	42979	12250
kobiety	a	1014792	169005	226303	133300	145928	83822	18642	237792
	b	169458	12945	11214	15621	47350	55226	17499	9603
Miasto	a	1098274	170997	233970	146911	171150	136423	44314	194509
	b	272764	21409	17889	20450	61101	98017	42696	11202
Wieś	a	856432	124413	201501	112333	117672	71098	18786	210629
	b	148910	11843	11707	13219	36303	47405	17782	10651
2011									
Bezrobotni	a	1982676	306589	446427	268331	291948	207362	67650	394369
	b	441443	33840	31076	36322	103583	149810	65383	21429
mężczyźni	a	922472	127199	203986	125100	140503	120269	46265	159150
	b	260137	20683	19243	19493	53104	90545	45029	12040
kobiety	a	1060204	179390	242441	143231	151445	87093	21385	235219
	b	181306	13157	11833	16829	50479	59265	20354	9389
Miasto	a	1108188	176187	237977	152336	172979	136058	47243	185408
	b	283568	21688	18558	21986	64127	100552	45838	10819
Wieś	a	874488	130402	208450	115995	118969	71304	20407	208961
	b	157875	12152	12518	14336	39456	49258	19545	10610

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 1-5 lat uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do pełnych 5 lat włącznie.

TABL. IX. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA I REGIONÓW W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

A. OGÓŁEM

REGIONY	Ludność	Aktywni zawodowo					Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący			bezrobotni				
			razem	w wymiarze						
				pełnym	niepełnym					
w tysiącach osób							w %			
OGÓŁEM										
POLSKA	13256	4468	4153	3617	535	315	8788	33,7	31,3	7,1
Regiony:										
centralny	2863	1043	971	855	116	72	1821	36,4	33,9	6,9
południowy	2835	887	821	701	120	67	1948	31,3	29,0	7,5
wschodni	2400	864	811	683	128	53	1536	36,0	33,8	6,1
północno-zachodni	1958	649	607	541	66	42	1309	33,2	31,0	6,5
południowo-zachodni	1417	454	416	371	44	38	963	32,0	29,3	8,4
północny	1783	571	528	466	61	43	1212	32,0	29,6	7,6
w tym KOBIETY										
POLSKA	7441	1951	1809	1500	309	142	5490	26,2	24,3	7,3
Regiony:										
centralny	1669	479	448	381	67	31	1190	28,7	26,8	6,6
południowy	1556	392	359	292	66	34	1164	25,2	23,0	8,6
wschodni	1330	379	356	283	73	23	951	28,5	26,8	6,1
północno-zachodni	1092	268	252	210	42	16	824	24,6	23,1	6,0
południowo-zachodni	789	194	178	150	28	16	595	24,6	22,5	8,4
północny	1005	238	217	183	34	21	767	23,7	21,6	8,7

TABL. IX. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA I REGIONÓW W IV KWARTALE 2011 R. (cd.)

B. MIASTO

REGIONY	Ludność	Aktywni zawodowo					Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący			bezrobotni				
			razem	w wymiarze						
				pełnym	niepełnym					
w tysiącach osób							w %			
RAZEM										
POLSKA	8497	2862	2632	2325	307	230	5635	33,7	31,0	8,1
Regiony:										
centralny	1928	721	665	590	75	56	1206	37,4	34,5	7,8
południowy	1969	613	559	487	72	54	1356	31,1	28,4	8,9
wschodni	1184	415	378	334	44	36	769	35,0	32,0	8,7
północno-zachodni	1249	414	387	347	40	28	835	33,2	30,9	6,7
południowo-zachodni	982	318	290	256	34	27	665	32,3	29,5	8,6
północny	1185	382	353	311	42	29	803	32,2	29,8	7,5
w tym KOBIETY										
POLSKA	4871	1308	1198	1015	183	111	3563	26,9	24,6	8,5
Regiony:										
centralny	1155	350	325	279	46	26	805	30,3	28,1	7,3
południowy	1093	282	253	214	40	29	811	25,8	23,2	10,1
wschodni	672	188	172	146	26	16	484	27,9	25,5	8,5
północno-zachodni	710	178	166	141	24	13	531	25,1	23,3	7,1
południowo-zachodni	557	145	132	109	23	13	412	26,0	23,7	9,0
północny	685	166	151	127	24	15	520	24,2	22,0	8,9

TABL. IX. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA I REGIONÓW W IV KWARTALE 2011 R. (dok.)

C. WIEŚ

REGIONY	Ludność	Aktywni zawodowo					Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący			bezrobotni				
			razem	w wymiarze						
				pełnym	niepełnym					
w tysiącach osób							w %			
RAZEM										
POLSKA	4759	1606	1521	1293	228	85	3154	33,7	32,0	5,3
Regiony:										
centralny	936	321	306	265	41	16	614	34,3	32,7	4,9
południowy	866	274	262	214	48	12	592	31,7	30,3	4,5
wschodni	1216	449	432	349	83	17	767	36,9	35,6	3,7
północno-zachodni	708	235	220	194	26	15	474	33,2	31,1	6,2
południowo-zachodni	435	136	126	116	10	11	298	31,4	28,9	7,9
północny	599	190	175	155	20	15	409	31,7	29,2	7,8
w tym KOBIETY										
POLSKA	2570	642	611	485	126	31	1927	25,0	23,8	4,9
Regiony:										
centralny	514	129	123	102	21	6	386	25,1	23,9	4,5
południowy	464	111	105	78	27	5	353	23,9	22,7	4,8
wschodni	658	192	185	138	47	7	467	29,1	28,0	3,8
północno-zachodni	382	90	86	69	17	.	292	23,5	22,6	x
południowo-zachodni	232	49	46	41	5	.	183	21,2	19,8	x
północny	319	72	66	57	9	6	247	22,6	20,7	8,4

TABL. X. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, MIEJSCA ZAMIESZKANIA I REGIONÓW W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

REGIONY	Ludność	Aktywni zawodowo				Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	
		razem	pracujący		w wymiarze				
			razem	pełnym					niepełnym
OGÓLEM									
POLSKA	2609	324	284	184	100	2285	12,4	10,9	
Regiony:									
centralny	445	56	48	29	19	389	12,5	10,9	
południowy	565	67	58	37	21	498	11,8	10,3	
wschodni	485	75	67	40	28	410	15,4	13,9	
północno-zachodni	462	51	46	36	10	411	11,1	10,0	
południowo-zachodni	269	27	22	15	8	241	10,2	8,3	
północny	382	47	42	28	14	335	12,3	10,9	
MĘŻCZYŹNI									
POLSKA	1254	200	179	126	54	1054	16,0	14,3	
Regiony:									
centralny	204	33	30	19	11	171	16,1	14,7	
południowy	282	41	36	26	10	241	14,6	12,9	
wschodni	244	47	43	28	14	198	19,1	17,5	
północno-zachodni	215	33	30	24	6	182	15,6	13,9	
południowo-zachodni	124	16	14	9	5	108	13,1	11,1	
północny	185	30	27	19	8	155	16,1	14,4	
KOBIECY									
POLSKA	1355	123	105	59	46	1232	9,1	7,7	
Regiony:									
centralny	241	23	18	10	9	218	9,4	7,7	
południowy	283	26	22	10	11	258	9,1	7,6	
wschodni	241	28	25	11	13	213	11,8	10,2	
północno-zachodni	247	18	17	12	.	229	7,2	6,7	
południowo-zachodni	144	11	8	6	.	133	7,8	5,9	
północny	198	17	15	9	6	180	8,8	7,6	
MIASTO									
POLSKA	1695	209	177	122	55	1486	12,3	10,5	
Regiony:									
centralny	310	39	33	20	12	271	12,6	10,5	
południowy	375	43	35	24	12	332	11,4	9,5	
wschodni	257	34	28	18	10	223	13,1	10,8	
północno-zachodni	299	37	34	28	6	263	12,3	11,3	
południowo-zachodni	201	23	18	12	6	178	11,3	8,9	
północny	253	34	30	20	10	220	13,3	11,8	
WIEŚ									
POLSKA	914	115	107	62	44	799	12,6	11,7	
Regiony:									
centralny	134	16	16	9	7	118	12,2	11,7	
południowy	190	24	23	13	10	166	12,7	11,8	
wschodni	229	41	40	22	18	187	18,1	17,3	
północno-zachodni	163	15	13	8	.	148	9,0	7,7	
południowo-zachodni	68	5	.	.	.	63	7,1	x	
północny	129	13	12	8	.	116	10,4	9,0	

TABL. XI. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG REGIONÓW W 2011 R. (MPiPS)

Stan w dniu 31 XII

REGIONY	Bezrobotni				W tym osoby powyżej 50 roku życia			
	ogółem	z liczby ogółem			ogółem	z liczby ogółem		
		kobiety	z prawem do zasiłku			kobiety	z prawem do zasiłku	
			razem	w tym kobiety			razem	w tym kobiety
W OSOBACH								
POLSKA	1982676	1060204	326471	168663	441443	181306	99472	44016
Regiony:								
centralny	385391	193320	62706	31722	95886	38052	21565	9438
południowy	331281	183173	50285	27158	70460	30551	15776	7575
wschodni	417786	214229	55052	25941	78439	29999	15002	5946
północno-zachodni	302992	169654	55574	30219	69579	29491	17176	7873
południowo-zachodni	191604	102548	35151	18616	52705	21063	11838	5244
północny	353622	197280	67703	35007	74374	32150	18115	7940
W %								
POLSKA	100,0	53,5	16,5	8,5	22,3	9,1	5,0	2,2
Regiony:								
centralny	100,0	50,2	16,3	8,2	24,9	9,9	5,6	2,4
południowy	100,0	55,3	15,2	8,2	21,3	9,2	4,8	2,3
wschodni	100,0	51,3	13,2	6,2	18,8	7,2	3,6	1,4
północno-zachodni	100,0	56,0	18,3	10,0	23,0	9,7	5,7	2,6
południowo-zachodni	100,0	53,5	18,3	9,7	27,5	11,0	6,2	2,7
północny	100,0	55,8	19,1	9,9	21,0	9,1	5,1	2,2

TABL. XII. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I REGIONÓW
W 2011 R. (MPiPS)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	
		w odsetkach					
POLSKA	O	100,0	3,8	19,4	5,0	32,6	39,1
	M	58,9	2,3	8,9	1,4	21,9	24,4
	K	41,1	1,5	10,5	3,6	10,7	14,7
Regiony: centralny	O	100,0	4,8	21,2	5,3	29,9	38,9
	M	60,3	2,9	10,3	1,5	20,3	25,2
	K	39,7	1,8	10,9	3,8	9,6	13,7
południowy	O	100,0	4,6	20,1	5,6	34,9	34,8
	M	56,6	2,8	8,9	1,5	22,5	20,9
	K	43,4	1,8	11,2	4,1	12,4	13,9
wschodni	O	100,0	3,3	20,2	5,2	33,2	38,1
	M	61,8	2,0	9,5	1,5	23,0	25,6
	K	38,2	1,3	10,7	3,7	10,2	12,4
północno-zachodni	O	100,0	3,2	18,6	5,0	33,2	40,1
	M	57,6	2,0	8,3	1,3	22,3	23,7
	K	42,4	1,2	10,3	3,7	10,9	16,4
południowo-zachodni	O	100,0	3,7	18,6	4,6	32,3	40,8
	M	60,0	2,3	8,6	1,3	21,8	26,0
	K	40,0	1,4	10,0	3,3	10,4	14,8
północny	O	100,0	3,0	17,1	4,4	32,9	42,6
	M	56,8	1,8	7,4	1,2	21,6	24,8
	K	43,2	1,2	9,7	3,3	11,3	17,7

TABL. XIII. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY,
PŁCI I REGIONÓW W 2011 R. (MPIPS)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Czas pozostawania bez pracy ^a					
O – ogółem			do 1 miesiąca	1–3	3–6	6–12	12–24	powyżej 24 miesiący
M – mężczyźni		w odsetkach						
K – kobiety		w odsetkach						
POLSKA	O	100,0	7,6	16,1	13,4	18,5	20,8	23,6
	M	58,9	5,0	9,7	7,5	10,9	12,5	13,4
	K	41,1	2,6	6,4	5,9	7,6	8,3	10,1
Regiony: centralny	O	100,0	6,8	13,7	12,4	19,0	20,8	27,3
	M	60,3	4,5	8,4	7,1	11,5	12,8	16,0
	K	39,7	2,3	5,3	5,3	7,5	8,0	11,3
południowy	O	100,0	7,7	16,4	14,4	19,1	21,5	20,9
	M	56,6	4,9	9,6	7,6	10,7	12,4	11,4
	K	43,4	2,8	6,9	6,8	8,4	9,1	9,4
wschodni	O	100,0	6,5	13,9	11,6	16,6	20,0	31,5
	M	61,8	4,5	8,9	6,7	10,2	12,7	18,7
	K	38,2	2,0	5,0	4,9	6,3	7,3	12,8
północno-zachodni	O	100,0	8,7	18,0	14,6	19,6	20,5	18,6
	M	57,6	5,5	10,3	8,1	11,4	12,0	10,3
	K	42,4	3,2	7,7	6,4	8,2	8,6	8,3
południowo-zachodni	O	100,0	8,3	17,7	13,9	18,4	21,1	20,6
	M	60,0	5,6	10,9	7,9	10,8	13,0	11,8
	K	40,0	2,7	6,8	6,0	7,6	8,1	8,7
północny	O	100,0	8,0	18,4	14,2	18,7	21,0	19,7
	M	56,8	5,3	10,7	7,8	10,6	12,0	10,3
	K	43,2	2,8	7,6	6,4	8,1	9,0	9,3

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. XIV. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ WEDŁUG PŁCI W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Polska ^a	EU 15	EU 25	EU 27
a – ogółem					
b – w tym osoby powyżej 50 roku życia					
w %					
2010					
Ogółem					
I kwartał	a	55,2	57,9	57,5	57,2
	b	31,9	34,4	34,3	34,2
II kwartał	a	55,7	58,0	57,7	57,5
	b	32,6	34,5	34,4	34,4
III kwartał	a	56,2	58,0	57,8	57,6
	b	33,1	34,6	34,5	34,5
IV kwartał	a	55,8	58,0	57,7	57,4
	b	33,2	34,8	34,7	34,6
Mężczyźni					
I kwartał	a	63,5	65,2	65,0	64,7
	b	41,5	41,9	41,9	41,9
II kwartał	a	64,0	65,3	65,1	65,0
	b	42,4	41,9	42,1	42,1
III kwartał	a	64,6	65,4	65,3	65,1
	b	43,0	41,9	42,1	42,1
IV kwartał	a	64,3	65,1	65,1	64,8
	b	43,0	42,1	42,2	42,1
Kobiety					
I kwartał	a	47,8	50,9	50,5	50,2
	b	24,5	28,0	27,8	27,7
II kwartał	a	48,3	51,0	50,7	50,5
	b	25,1	28,0	27,9	27,9
III kwartał	a	48,6	51,1	50,8	50,6
	b	25,6	28,3	28,1	28,1
IV kwartał	a	48,2	51,2	50,8	50,5
	b	25,6	28,5	28,3	28,2
2011					
Ogółem					
I kwartał	a	55,6	57,8	57,5	57,2
	b	33,1	34,9	34,8	34,7
II kwartał	a	56,0	58,0	57,7	57,5
	b	33,7	35,1	35,1	35,0
III kwartał	a	56,4	58,1	57,9	57,7
	b	33,9	35,2	35,1	35,1
IV kwartał	a	56,3	58,1	57,8	57,6
	b	33,7	35,4	35,3	35,2
Mężczyźni					
I kwartał	a	63,9	64,9	64,7	64,5
	b	42,7	42,1	42,2	42,2
II kwartał	a	64,5	65,1	65,0	64,8
	b	43,4	42,3	42,5	42,5
III kwartał	a	64,9	65,2	65,2	65,0
	b	43,7	42,3	42,4	42,4
IV kwartał	a	64,7	65,1	65,0	64,8
	b	43,3	42,5	42,6	42,6
Kobiety					
I kwartał	a	48,1	51,1	50,7	50,4
	b	25,7	28,7	28,5	28,4
II kwartał	a	48,3	51,3	50,9	50,7
	b	26,2	28,9	28,7	28,7
III kwartał	a	48,6	51,4	51,0	50,8
	b	26,3	29,1	28,9	28,9
IV kwartał	a	48,7	51,5	51,1	50,8
	b	26,3	29,3	29,0	29,0

^a Patrz "Źródła i zakres danych" pkt 6 na str. 15

Źródło: Dane pobrane ze strony internetowej Eurostat z uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania Labour Force Survey (LFS): http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database (w dniu 11.03.2013 r.).

TABL. XV. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WEDŁUG PŁCI W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Polska ^a	EU 15	EU 25	EU 27
a – ogółem					
b – w tym osoby powyżej 50 roku życia		w %			
2010					
Ogółem					
I kwartał	a	49,4	52,1	51,7	51,5
	b	29,5	32,1	31,9	31,8
II kwartał	a	50,4	52,5	52,1	52,0
	b	30,2	32,3	32,1	32,2
III kwartał	a	51,1	52,7	52,4	52,3
	b	30,9	32,5	32,3	32,4
IV kwartał	a	50,6	52,5	52,2	52,0
	b	30,8	32,5	32,4	32,3
Mężczyźni					
I kwartał	a	56,8	58,6	58,2	58,1
	b	38,2	38,9	38,9	38,9
II kwartał	a	58,0	59,1	58,8	58,8
	b	39,2	39,1	39,2	39,2
III kwartał	a	59,0	59,4	59,3	59,2
	b	40,0	39,2	39,3	39,3
IV kwartał	a	58,6	59,1	59,0	58,8
	b	39,8	39,3	39,3	39,3
Kobiety					
I kwartał	a	42,7	46,0	45,5	45,3
	b	22,7	26,3	26,0	25,9
II kwartał	a	43,5	46,3	45,8	45,8
	b	23,3	26,4	26,2	26,2
III kwartał	a	43,9	46,3	45,9	45,9
	b	23,9	26,7	26,4	26,5
IV kwartał	a	43,4	46,2	45,8	45,6
	b	23,7	26,7	26,5	26,4
2011					
Ogółem					
I kwartał	a	50,0	52,2	51,8	51,6
	b	30,6	32,6	32,4	32,3
II kwartał	a	50,7	52,6	52,3	52,2
	b	31,4	33,0	32,8	32,8
III kwartał	a	51,1	52,6	52,4	52,2
	b	31,7	33,0	32,9	32,9
IV kwartał	a	50,8	52,3	52,1	51,9
	b	31,3	33,1	32,9	32,8
Mężczyźni					
I kwartał	a	57,5	58,6	58,4	58,2
	b	39,2	39,1	39,1	39,1
II kwartał	a	58,8	59,1	59,0	58,8
	b	40,3	39,6	39,6	39,6
III kwartał	a	59,5	59,2	59,1	59,0
	b	40,8	39,6	39,7	39,6
IV kwartał	a	58,9	58,7	58,7	58,5
	b	40,3	39,6	39,7	39,6
Kobiety					
I kwartał	a	43,2	46,1	45,6	45,5
	b	23,9	26,9	26,7	26,6
II kwartał	a	43,5	46,5	46,1	45,9
	b	24,6	27,2	27,0	27,0
III kwartał	a	43,5	46,5	46,0	45,9
	b	24,6	27,4	27,1	27,1
IV kwartał	a	43,4	46,3	45,9	45,7
	b	24,4	27,4	27,1	27,1

^a Patrz "Źródła i zakres danych" pkt 6 na str. 15

Źródło: Dane pobrane ze strony internetowej Eurostat z uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania Labour Force Survey (LFS): http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database (w dniu 11.03.2013 r.).

TABL. XVI. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG PŁCI W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Polska ^a	EU 15	EU 25	EU 27
a – ogółem					
b – w tym osoby powyżej 50 roku życia		w %			
2010					
Ogółem					
I kwartał	a	10,6	9,9	10,2	10,1
	b	7,7	6,7	7,0	6,9
II kwartał	a	9,5	9,5	9,6	9,5
	b	7,5	6,4	6,7	6,6
III kwartał	a	9,2	9,2	9,4	9,3
	b	6,9	6,2	6,4	6,3
IV kwartał	a	9,3	9,5	9,6	9,5
	b	7,4	6,5	6,7	6,7
Mężczyźni					
I kwartał	a	10,5	10,2	10,4	10,3
	b	7,9	7,0	7,3	7,2
II kwartał	a	9,3	9,5	9,7	9,6
	b	7,8	6,8	7,1	7,0
III kwartał	a	8,7	9,1	9,2	9,2
	b	7,0	6,5	6,7	6,6
IV kwartał	a	8,9	9,3	9,4	9,4
	b	7,4	6,7	6,9	6,8
Kobiety					
I kwartał	a	10,7	9,7	9,9	9,8
	b	7,3	6,3	6,6	6,4
II kwartał	a	9,8	9,4	9,5	9,4
	b	7,0	5,9	6,2	6,1
III kwartał	a	9,7	9,4	9,6	9,4
	b	6,7	5,7	6,1	6,0
IV kwartał	a	9,9	9,6	9,8	9,6
	b	7,3	6,2	6,5	6,4
2011					
Ogółem					
I kwartał	a	10,1	9,8	9,9	9,8
	b	7,6	6,7	6,9	6,9
II kwartał	a	9,5	9,3	9,4	9,3
	b	6,9	6,3	6,5	6,4
III kwartał	a	9,4	9,5	9,5	9,4
	b	6,7	6,3	6,4	6,3
IV kwartał	a	9,8	10,0	10,0	9,9
	b	7,1	6,6	6,8	6,7
Mężczyźni					
I kwartał	a	10,0	9,7	9,9	9,9
	b	8,2	7,0	7,3	7,3
II kwartał	a	9,0	9,2	9,3	9,3
	b	7,3	6,6	6,8	6,8
III kwartał	a	8,3	9,3	9,3	9,2
	b	6,7	6,4	6,6	6,6
IV kwartał	a	8,9	9,9	9,8	9,8
	b	7,0	6,9	7,0	6,9
Kobiety					
I kwartał	a	10,2	9,8	9,9	9,8
	b	6,9	6,2	6,5	6,4
II kwartał	a	10,1	9,3	9,5	9,4
	b	6,5	5,9	6,1	6,0
III kwartał	a	10,6	9,7	9,8	9,6
	b	6,7	6,0	6,3	6,1
IV kwartał	a	10,9	10,1	10,2	10,0
	b	7,3	6,3	6,6	6,5

^a Patrz "Źródła i zakres danych" pkt 6 na str. 15

Źródło: Dane pobrane ze strony internetowej Eurostat z uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania Labour Force Survey (LFS): http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database (w dniu 11.03.2013 r.).

TABL. XVII. WSKAŹNIKI AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI W WYBRANYCH KRAJACH EUROPY
W IV KWARTALE 2011 R.

KRAJE	Współczynnik aktywności zawodowej			Wskaźnik zatrudnienia			Stopa bezrobocia		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
w %									
Unia Europejska:	35,2	42,6	29,0	32,8	39,6	27,1	6,7	6,9	6,5
Belgia	29,9	37,6	23,2	28,6	36,1	22,2	4,1	4,0	4,3
Bułgaria	33,2	38,6	28,9	30,2	34,6	26,6	9,0	10,2	7,8
Czechy	37,0	45,6	29,9	35,0	43,5	28,0	5,4	4,7	6,3
Dania	40,1	45,6	35,1	37,9	42,9	33,3	5,5	5,9	5,1
Niemcy	39,0	45,4	33,4	37,0	43,1	31,6	5,1	5,0	5,3
Estonia	43,7	50,9	39,1	38,9	44,7	35,2	10,9	12,1	10,0
Irlandia	39,6	48,6	31,3	35,9	42,8	29,4	9,6	12,1	6,1
Grecja	28,4	38,2	19,7	25,0	33,7	17,4	11,9	11,9	11,8
Hiszpania	33,2	41,4	26,2	27,8	34,5	22,0	16,3	16,5	16,0
Francja	33,2	37,5	29,7	31,1	35,1	27,7	6,5	6,3	6,8
Włochy	27,5	37,2	19,5	26,2	35,3	18,7	4,8	5,2	4,2
Cypr	42,2	52,7	32,5	40,0	49,6	31,1	5,4	6,1	4,3
Łotwa	39,0	45,9	34,7	33,7	38,7	30,6	13,6	15,7	11,9
Litwa	38,5	46,6	33,2	33,5	39,8	29,4	12,8	14,5	11,3
Luksemburg	33,4	41,9	25,6	32,5	40,8	24,9	2,6	2,6	2,7
Węgry	30,3	36,4	25,9	27,7	33,3	23,6	8,7	8,6	8,9
Malta	24,9	41,2	10,9	23,6	39,6	10,0	5,0	x	x
Holandia	41,5	49,8	33,8	39,7	47,7	32,4	4,3	4,2	4,3
Austria	33,9	41,5	27,3	32,9	40,4	26,5	2,8	2,8	2,7
Polska^a	33,7	43,3	26,3	31,3	40,3	24,4	7,1	7,0	7,3
Portugalia	38,5	48,0	30,8	34,8	43,3	27,9	10,2	10,5	9,7
Rumunia	33,8	42,3	27,0	32,6	40,5	26,3	3,5	4,3	2,5
Słowenia	31,2	38,1	25,3	29,3	35,6	24,0	6,2	6,8	5,5
Słowacja	38,7	48,3	31,3	34,5	43,1	27,7	11,0	10,7	11,3
Finlandia	40,1	44,4	36,4	37,7	41,2	34,7	6,0	7,2	4,7
Szwecja	43,9	48,9	39,3	41,9	46,5	37,7	4,5	4,8	4,2
Wielka Brytania	40,5	46,9	34,8	38,5	44,3	33,4	4,9	5,7	4,0
Inne europejskie kraje:									
w tym:									
Islandia	72,1	76,8	67,3	69,6	73,9	65,4	3,4	3,8	x
Norwegia	58,2	62,5	53,9	57,4	61,6	53,2	1,4	1,6	1,3
Szwajcaria	46,7	55,9	38,6	45,4	54,3	37,4	3,0	2,9	3,2
Chorwacja	28,5	36,1	22,4	26,2	33,3	20,6	8,0	8,0	8,0
Macedonia	36,5	49,1	25,1	27,4	36,7	18,9	25,0	25,2	24,6
Turcja	29,4	45,1	15,3	28,2	43,0	15,1	4,0	4,8	1,8

^a Patrz "Źródła i zakres danych" pkt 6 na str. 15

Źródło: Dane pobrane ze strony internetowej Eurostat z uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania Labour Force Survey (LFS): http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database (w dniu 11.03.2013 r.).

IV. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

Synteza

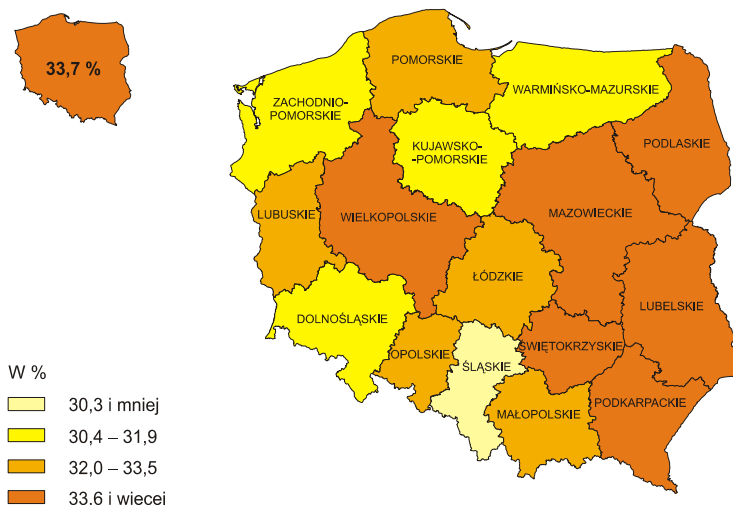
Informacje o aktywności ekonomicznej osób powyżej 50 roku życia zostały opracowane na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego „Badania aktywności ekonomicznej ludności” (BAEL).

* * *

Spośród 31024 tys. osób w wieku 15 lat i więcej, osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 42,7%. W Polsce w IV kwartale 2011 r. było 13256 tys. osób powyżej 50 roku życia (wzrost o 1,3% w stosunku do IV kwartału 2010 r.), z czego 4468 tys. osób było **aktywnych zawodowo** (wzrost o 2,9%). Wśród aktywnych zawodowo było 2517 tys. mężczyzn (wzrost o 2,0%) i 1951 tys. kobiet (wzrost o 4,1%). W 2011 r. wśród osób powyżej 50 roku życia w Polsce było 2609 tys. **osób niepełnosprawnych**, z czego tylko 324 tys. (12,4%) było aktywnych zawodowo. W większości aktywni zawodowo niepełnosprawni powyżej 50 roku życia to mężczyźni – 200 tys., tj. 61,7% ogółu.

Współczynnik aktywności zawodowej w 2011 r. wyniósł 33,7%, co oznacza, że był wyższy o 0,5 p.proc. niż w poprzednim roku. Dla kobiet wyniósł 26,2% i był znacznie niższy od współczynnika aktywności zawodowej mężczyzn wynoszącego 43,3%. Uwzględniając zróżnicowanie terytorialne, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej wystąpił w województwie mazowieckim (38,2%, przed rokiem – 35,2%), najniższy zaś w województwie śląskim (30,0% przed rokiem – 27,8%).

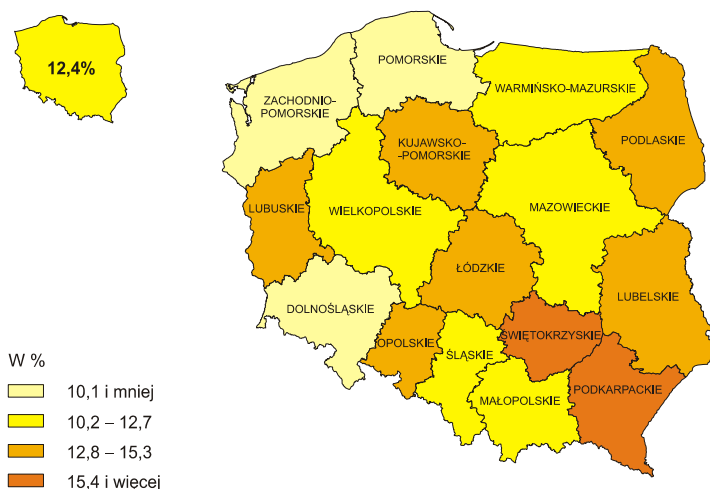
Mapa 1. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

Współczynnik aktywności zawodowej **niepełnosprawnych** powyżej 50 roku życia u mężczyzn wyniósł 16,0% i był o 6,9 p.proc. wyższy niż u kobiet. Najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej w 2011 r. charakteryzowały się województwa: świętokrzyskie i podkar-

packie (odpowiednio: 18,4% i 15,7%). Odnosi się to zarówno do niepełnosprawnych aktywnych zawodowo mężczyzn powyżej 50 roku życia (wskaźnik aktywności zawodowej w województwie świętokrzyskim wyniósł 23,7%, a w podkarpackim – 20,1%). Najwyższym wskaźnikiem aktywności zawodowej kobiet charakteryzowały się natomiast województwa: świętokrzyskie i lubelskie (odpowiednio: 12,6% i 11,7%).

Mapa 2. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

W IV kwartale 2011 r. liczba **pracujących** wyniosła 4153 tys. osób (wzrost w stosunku do IV kwartału 2010 r. o 3,2%), w tym kobiet – 1809 tys. (wzrost o 4,1%). Z 315 tys. bezrobotnych osób (spadek o 0,3% względem poprzedniego roku) tylko 142 tys. to kobiety (wzrost o 4,4%). **Biernych zawodowo** było natomiast 8788 tys. osób (wzrost o 0,5%), z czego większość stanowiły kobiety – 5490 tys. (wzrost o 0,3%).

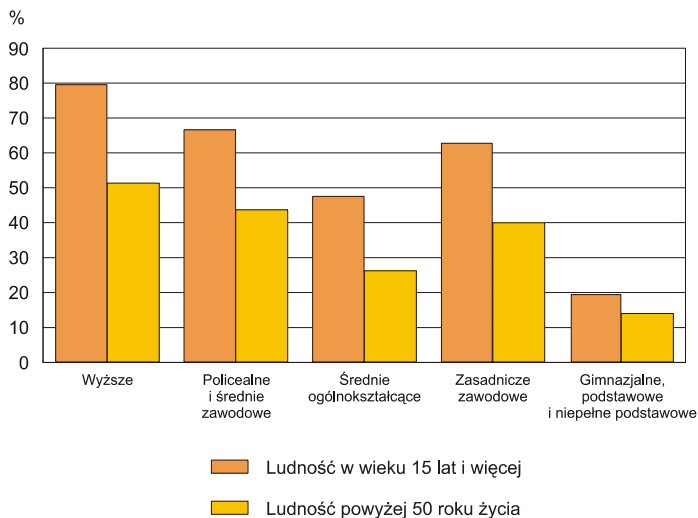
Wśród aktywnych zawodowo osób powyżej 50 roku życia (według danych z IV kwartału 2011 r.) przeważały osoby z **wykształceniem** zasadniczym zawodowym – 1473 tys. oraz policealnym i średnim zawodowym – 1345 tys.; najmniej było zaś osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 253 tys. Analogiczna sytuacja wystąpiła wśród **osób niepełnosprawnych**, tj. odpowiednio: 123 tys., 94 tys. i 13 tys.

Współczynnik aktywności zawodowej w analizowanej grupie wiekowej był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym (51,6%); najniższy zaś wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (13,8%).

Podobnie jak w całej grupie aktywnych zawodowo, najwięcej pracujących posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (1342 tys.), a najmniej średnie ogólnokształcące (225 tys.).

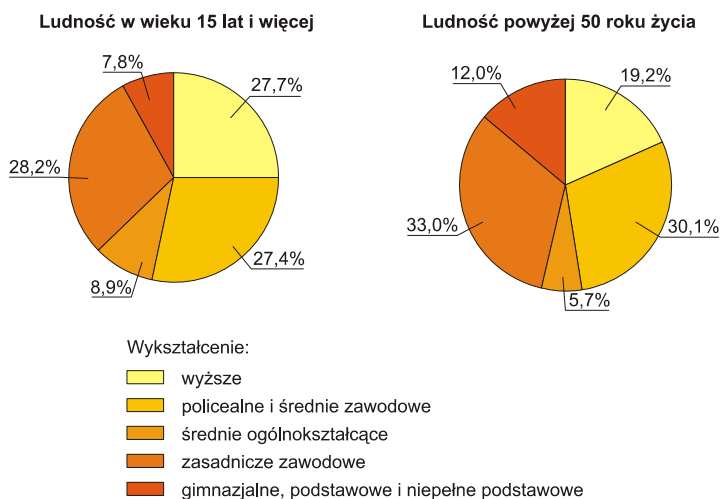
W grupie biernych zawodowo najwięcej było osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym (3352 tys.), a najmniej z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (705 tys. osób).

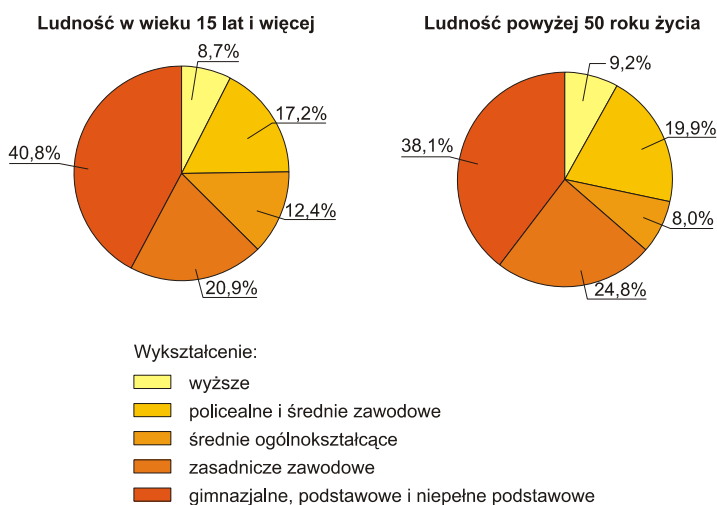
Wykres 1. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

Mieszkańcy wsi charakteryzowali się wyższym poziomem współczynnika aktywności zawodowej bez względu na poziom wykształcenia. Najwyższy współczynnik aktywności zawodowej wśród mieszkańców wsi powyżej 50 roku życia zaobserwowano u osób z wykształceniem wyższym – 53,2% (o 1,9 p.proc. wyższy niż w miastach). Największą różnicę między mieszkańcami wsi i miast odnotowano w grupie osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – odsetek aktywnych zawodowo był wyższy na wsi o 14,9 p.proc. niż w miastach.

Wykres 2. LUDNOŚĆ AKTYWNA ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

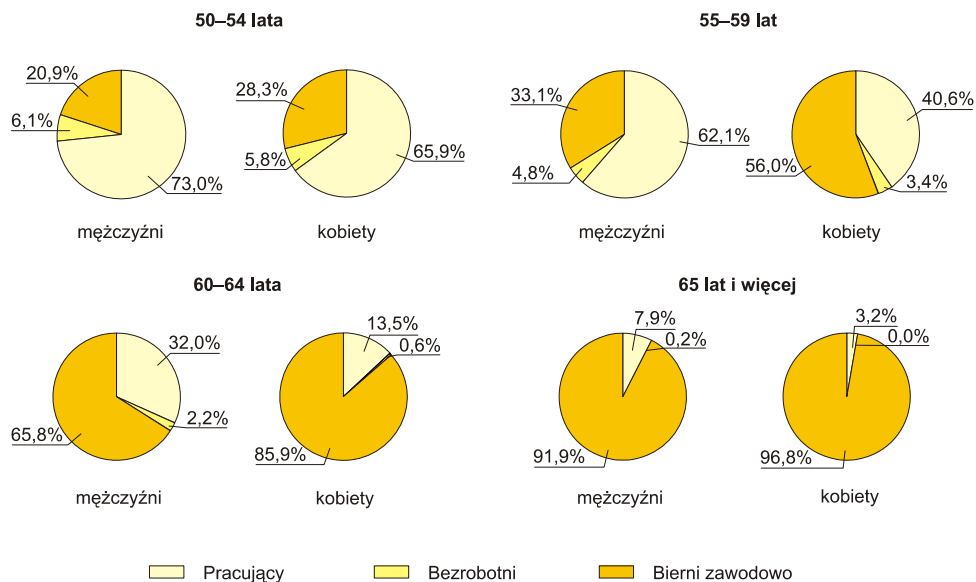
Wykres 3. BIERNI ZAWODOWO WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

Według wyników „Badania aktywności ekonomicznej ludności” w IV kwartale 2011 r. 50,6% osób powyżej 50 roku życia stanowiły te, które nie osiągnęły **wieku** emerytalnego, tj. mężczyźni w wieku 50–64 lata i kobiety w wieku 50–59 lat. Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł dla tej grupy 59,9%. Blisko połowa (40,1%) osób będących jeszcze w wieku produkcyjnym to bierni zawodowo, czyli niepracujący i nieposzukujący pracy. Dość wysoki udział procentowy biernych zawodowo (24,7%) można zauważyć już w grupie osób w wieku 50–54 lata. W kolejnych przedziałach wieku udział ten wzrasta i wynosi: 45,0% dla grupy wiekowej 55–59 lat oraz 76,7% dla grupy 60–64 lata. Wśród mężczyzn w wieku 60–64 lata biernych zawodowo było 65,8%, a wśród kobiet – 85,9%, co wynika z faktu osiągnięcia przez nie wieku emerytalnego. Odsetek kobiet biernych zawodowo był znacznie wyższy niż u mężczyzn, także w niższych przedziałach wiekowych, a więc również wśród kobiet będących jeszcze w wieku produkcyjnym.

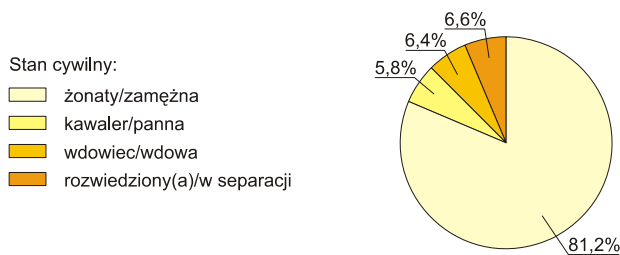
Analizując strukturę aktywnych zawodowo ze względu na **stan cywilny** badanych osób powyżej 50 roku życia zaobserwowano, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające w związku małżeńskim 3628 tys. (81,2% udziału), najmniejszą zaś panny/kawalerowie – 260 tys. (5,8%). Najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zauważono w grupie osób rozwiedzionych (43,4%), a najniższą wśród osób owdowiałych (9,9%).

Wykres 4. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG GRUP WIEKU I PŁCI W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

Wykres 5. LUDNOŚĆ POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA AKTYWNA ZAWODOWO WEDŁUG STANU CYWILNEGO W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, GRUP WIEKU I STANU CYWILNEGO W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety		Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %	
			razem	pracujący	bezrobotni			
		w tysiącach osób						
OGÓŁEM	2010	O	13083	4341	4024	316	8743	33,2
		M	5733	2467	2286	181	3266	43,0
		K	7350	1874	1738	136	5476	25,5
	2011	O	13256	4468	4153	315	8788	33,7
		M	5815	2517	2344	174	3298	43,3
		K	7441	1951	1809	142	5490	26,2
POZIOM WYKSZTAŁCENIA								
Wyższe	O	1666	860	839	21	806	51,6	
	M	770	432	419	12	339	56,0	
	K	896	428	420	9	468	47,8	
Policealne i średnie zawodowe	O	3094	1345	1258	86	1749	43,5	
	M	1323	675	636	39	647	51,1	
	K	1772	669	622	47	1102	37,8	
Średnie ogólnokształcące	O	957	253	225	27	705	26,4	
	M	202	68	62	6	133	33,9	
	K	756	184	163	21	572	24,4	
Zasadnicze zawodowe	O	3649	1473	1342	131	2176	40,4	
	M	2195	1046	958	88	1149	47,7	
	K	1454	428	384	43	1027	29,4	
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	O	3889	538	488	49	3352	13,8	
	M	1326	296	268	28	1030	22,3	
	K	2563	241	220	21	2322	9,4	
GRUPY WIEKU								
50–54 lata	O	2758	2077	1913	164	681	75,3	
	M	1350	1067	986	82	283	79,1	
	K	1408	1010	927	82	398	71,7	
55–59	O	2840	1562	1446	116	1278	55,0	
	M	1357	908	843	65	449	66,9	
	K	1483	654	602	51	829	44,1	
60–64	O	2416	564	533	31	1852	23,4	
	M	1115	381	357	24	734	34,2	
	K	1301	183	176	7	1118	14,1	
65 lat i więcej	O	5243	265	261	.	4978	5,1	
	M	1994	161	158	.	1833	8,1	
	K	3249	104	103	.	3145	3,2	
STAN CYWILNY								
Żonaty, zamężna	O	9042	3628	3407	221	5414	40,1	
	M	4752	2159	2036	122	2593	45,4	
	K	4291	1469	1371	98	2821	34,2	
Kawaler, panna	O	668	260	233	27	408	38,9	
	M	371	163	142	21	208	44,0	
	K	297	97	90	6	200	32,6	
Wdowiec, wdowa	O	2866	284	260	25	2581	9,9	
	M	447	74	66	8	374	16,5	
	K	2418	211	194	17	2208	8,7	
Rozwiedziony, rozwiedziona	O	681	296	253	43	385	43,4	
	M	245	122	99	23	123	49,7	
	K	435	174	154	20	262	39,9	

TABL. 2. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety			Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %
				razem	pracujący	bezrobotni		
			w tysiącach osób					
OGÓLEM	2010	O	2599	334	297	36	2265	12,8
		M	1262	210	188	22	1052	16,6
		K	1337	124	109	14	1213	9,2
	2011	O	2609	324	284	39	2285	12,4
		M	1254	200	179	21	1054	16,0
		K	1355	123	105	19	1232	9,1
Poziom wykształcenia:								
wyższe		O	194	37	35	.	157	18,9
		M	100	19	18	.	81	19,1
		K	94	18	17	.	77	18,7
policealne i średnie zawodowe		O	539	94	80	14	446	17,4
		M	252	53	47	6	199	21,0
		K	287	41	33	8	246	14,2
średnie ogólnokształcące		O	177	13	10	.	164	7,2
		M	44	.	.	–	40	x
		K	133	9	6	.	124	6,6
zasadnicze zawodowe		O	785	123	107	16	663	15,6
		M	506	91	80	11	416	17,9
		K	279	32	27	5	247	11,5
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe		O	913	58	52	5	855	6,3
		M	351	33	30	.	318	9,5
		K	562	24	22	.	538	4,3

TABL. 3. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW
W IV KWARTALE (BAEL)

A. OGÓLEM

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %	
			razem	w tym pracujący			
O – ogółem		w tysiącach osób					
M – mężczyźni							
K – kobiety							
POLSKA	2010	O	13083	4341	4024	8743	33,2
		M	5733	2467	2286	3266	43,0
		K	7350	1874	1738	5476	25,5
	2011	O	13256	4468	4153	8788	33,7
		M	5815	2517	2344	3298	43,3
		K	7441	1951	1809	5490	26,2
Województwa:							
dolnośląskie							
		O	1073	341	310	732	31,8
		M	477	191	174	286	40,0
		K	596	150	137	446	25,2
kujawsko-pomorskie							
		O	642	203	185	439	31,6
		M	278	118	109	160	42,5
		K	365	85	76	280	23,3
lubelskie							
		O	806	287	273	519	35,6
		M	352	157	151	194	44,8
		K	455	130	123	325	28,6
lubuskie							
		O	352	117	108	235	33,3
		M	161	69	63	92	42,8
		K	191	48	45	143	25,3
łódzkie							
		O	1045	348	319	697	33,3
		M	439	196	180	243	44,7
		K	606	152	139	454	25,1
małopolskie							
		O	1081	362	336	719	33,5
		M	478	197	182	281	41,2
		K	603	165	155	438	27,3
mazowieckie							
		O	1818	694	652	1124	38,2
		M	755	367	343	388	48,7
		K	1063	327	308	736	30,8
opolskie							
		O	344	113	106	231	32,8
		M	152	70	65	82	45,9
		K	192	43	41	149	22,5
podkarpackie							
		O	685	254	241	431	37,1
		M	309	139	131	170	45,0
		K	376	115	110	261	30,6
podlaskie							
		O	406	139	130	268	34,2
		M	181	80	75	101	44,3
		K	226	59	55	167	26,1
pomorskie							
		O	674	222	207	452	32,9
		M	295	129	122	166	43,8
		K	379	93	85	287	24,4
śląskie							
		O	1754	526	484	1229	30,0
		M	801	298	280	503	37,2
		K	954	228	204	726	23,9
świętokrzyskie							
		O	502	183	166	318	36,6
		M	228	108	98	120	47,3
		K	274	76	68	198	27,6
warmińsko-mazurskie							
		O	467	146	136	321	31,3
		M	206	86	80	120	41,8
		K	261	60	56	201	23,0
wielkopolskie							
		O	1042	354	340	687	34,0
		M	456	211	202	244	46,4
		K	586	143	138	443	24,4
zachodniopomorskie							
		O	564	177	158	387	31,4
		M	250	101	89	149	40,4
		K	315	77	69	238	24,3

TABL. 3. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI
I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (dok.)

B. W TYM LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %
O – ogółem			razem	w tym pracujący		
M – mężczyźni		w % ogółem				
K – kobiety		w % ogółem				
Województwa:						
dolnośląskie	O	50,3	92,7	92,6	30,6	58,6
	M	66,3	96,2	95,9	46,4	58,0
	K	37,6	88,3	88,5	20,5	59,3
kujawsko-pomorskie	O	49,9	92,4	91,9	30,2	58,6
	M	66,7	94,4	94,2	46,2	60,2
	K	37,1	89,7	88,5	21,1	56,4
lubelskie	O	49,9	86,0	85,4	29,9	61,5
	M	65,7	91,2	90,8	45,0	62,2
	K	37,7	79,8	78,9	20,9	60,5
lubuskie	O	55,6	92,3	91,7	37,2	55,4
	M	72,6	95,4	95,0	55,5	56,3
	K	41,2	87,9	86,9	25,4	54,0
łódzkie	O	48,2	91,0	90,4	26,7	63,0
	M	64,6	94,0	93,4	40,9	65,0
	K	36,2	87,2	86,5	19,2	60,3
małopolskie	O	46,7	84,2	83,1	27,8	60,4
	M	59,3	88,2	87,1	39,0	61,3
	K	36,6	79,5	78,4	20,5	59,3
mazowieckie	O	49,5	88,3	87,9	25,6	68,1
	M	64,0	92,9	92,8	36,6	70,7
	K	39,3	83,0	82,4	19,8	65,1
opolskie	O	51,1	93,7	93,5	30,3	60,2
	M	66,9	95,6	95,5	42,5	65,6
	K	38,7	90,6	90,3	23,6	52,8
podkarpackie	O	51,8	83,2	82,3	33,3	59,6
	M	65,2	88,9	88,3	45,7	61,4
	K	40,8	76,3	75,2	25,2	57,2
podlaskie	O	49,2	93,7	93,4	26,1	65,1
	M	64,7	95,8	95,5	40,1	65,5
	K	36,7	90,8	90,6	17,6	64,5
pomorskie	O	49,8	91,1	90,6	29,5	60,2
	M	66,0	93,9	93,6	44,2	62,4
	K	37,2	87,2	86,3	21,0	57,3
śląskie	O	52,9	92,3	92,4	36,1	52,3
	M	66,6	94,6	94,6	50,0	52,8
	K	41,4	89,3	89,2	26,4	51,5
świętokrzyskie	O	50,9	89,3	88,3	28,8	64,1
	M	67,9	93,6	93,0	44,9	65,2
	K	36,8	83,2	81,6	19,1	62,5
warmińsko-mazurskie	O	55,4	95,0	94,6	37,3	53,8
	M	70,6	97,2	97,0	51,4	57,7
	K	43,4	91,7	91,1	28,9	48,8
wielkopolskie	O	52,4	91,9	91,7	32,0	59,7
	M	66,7	95,3	95,1	42,0	66,2
	K	41,3	87,0	86,8	26,5	51,4
zachodniopomorskie	O	51,7	91,7	90,8	33,3	55,8
	M	68,4	96,3	95,9	49,5	56,8
	K	38,4	85,7	84,2	23,2	54,3

TABL. 4. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA
WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

A. OGÓŁEM

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %	
			razem	w tym pracujący			
O – ogółem		w tysiącach osób					
M – mężczyźni							
K – kobiety							
POLSKA	2010	O	2599	334	297	2265	12,8
		M	1262	210	188	1052	16,6
		K	1337	124	109	1213	9,2
	2011	O	2609	324	284	2285	12,4
		M	1254	200	179	1054	16,0
		K	1355	123	105	1232	9,1
Województwa:							
dolnośląskie		O	219	21	17	198	9,5
		M	99	12	10	87	12,3
		K	120	9	6	112	7,2
kujawsko-pomorskie		O	139	21	19	118	14,9
		M	66	13	12	54	19,2
		K	72	8	7	64	10,9
lubelskie		O	188	27	24	162	14,2
		M	93	16	15	77	16,9
		K	96	11	9	85	11,7
lubuskie		O	106	15	14	91	14,0
		M	50	9	8	41	17,3
		K	56	6	5	50	11,0
łódzkie		O	199	27	24	172	13,7
		M	87	17	15	70	19,4
		K	112	10	8	101	9,3
małopolskie		O	308	36	32	272	11,7
		M	138	20	18	118	14,5
		K	169	16	14	154	9,4
mazowieckie		O	246	28	25	217	11,5
		M	116	16	15	101	13,7
		K	129	12	10	117	9,6
opolskie		O	50	7	6	43	13,3
		M	25	.	.	21	x
		K	24	.	.	22	x
podkarpackie		O	136	21	20	114	15,7
		M	70	14	13	56	20,1
		K	65	7	7	58	11,0
podlaskie		O	66	9	8	57	14,0
		M	31	5	.	26	15,9
		K	35	.	.	31	x
pomorskie		O	129	13	11	116	9,8
		M	64	8	7	56	12,9
		K	65	.	.	60	x
śląskie		O	258	31	26	227	12,0
		M	144	21	18	122	14,7
		K	114	10	7	104	8,7
świętokrzyskie		O	95	18	15	78	18,4
		M	50	12	10	38	23,7
		K	45	6	5	40	12,6
warmińsko-mazurskie		O	115	14	12	101	12,1
		M	54	9	8	45	16,2
		K	61	5	.	56	8,5
wielkopolskie		O	251	28	26	223	11,3
		M	110	19	18	91	17,4
		K	141	9	9	132	6,4
zachodniopomorskie		O	105	8	6	97	7,9
		M	55	6	.	50	10,3
		K	50	.	.	47	x

TABL. 4. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA
WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (dok.)

B. W TYM LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %
O – ogółem			razem	w tym pracujący		
M – mężczyźni		w % ogółem				
K – kobiety		w % ogółem				
Województwa:						
dolnośląskie	O	43,6	84,6	82,9	39,3	18,5
	M	64,1	88,7	86,9	60,7	17,0
	K	26,8	78,8	76,3	22,7	21,3
kujawsko-pomorskie	O	53,8	87,0	87,2	48,0	24,1
	M	69,4	91,0	92,5	64,3	25,2
	K	39,4	80,6	78,8	34,4	22,2
lubelskie	O	46,0	80,6	78,4	40,3	24,9
	M	62,0	82,3	81,6	57,9	22,4
	K	30,6	78,1	73,3	24,3	29,9
lubuskie	O	53,5	91,4	90,8	47,4	23,9
	M	71,6	91,9	91,8	67,4	22,2
	K	37,5	90,7	89,2	30,9	26,7
łódzkie	O	47,4	88,2	88,1	40,9	25,6
	M	66,0	92,1	91,3	59,7	27,1
	K	32,8	81,7	82,2	27,8	23,1
małopolskie	O	33,7	73,3	70,3	28,5	25,4
	M	47,6	77,8	75,3	42,5	23,7
	K	22,4	67,7	63,9	17,7	28,5
mazowieckie	O	53,2	82,6	82,4	49,4	17,9
	M	67,1	87,5	90,1	63,9	17,8
	K	40,6	76,4	71,3	36,8	18,0
opolskie	O	50,7	92,0	90,7	44,4	24,1
	M	67,5	94,8	93,7	62,3	22,4
	K	32,9	87,6	86,2	26,5	27,9
podkarpackie	O	61,0	82,9	81,8	56,9	21,4
	M	74,2	87,1	86,1	70,9	23,6
	K	46,8	74,6	73,7	43,3	17,6
podlaskie	O	43,1	79,6	76,9	37,2	25,8
	M	60,1	94,1	93,3	53,7	24,8
	K	28,0	63,0	57,9	23,1	27,7
pomorskie	O	45,4	90,9	89,5	40,5	19,6
	M	63,5	93,1	92,1	59,1	18,9
	K	27,6	86,7	84,5	23,3	21,2
śląskie	O	55,6	86,0	86,9	51,4	18,6
	M	67,5	88,9	89,9	63,8	19,3
	K	40,6	79,8	79,6	36,9	17,0
świętokrzyskie	O	52,5	89,4	87,6	44,2	31,4
	M	68,2	92,7	91,6	60,6	32,3
	K	35,2	82,4	78,8	28,4	29,4
warmińsko-mazurskie	O	54,1	89,6	87,9	49,3	20,0
	M	71,5	90,4	89,3	67,9	20,4
	K	38,7	88,2	85,3	34,1	19,3
wielkopolskie	O	47,3	88,7	87,9	42,1	21,1
	M	60,8	93,5	93,0	54,0	26,8
	K	36,8	78,6	77,8	33,9	13,8
zachodniopomorskie	O	50,0	83,2	77,5	47,1	13,2
	M	65,7	84,2	76,0	63,6	13,2
	K	32,5	81,2	79,8	29,8	13,1

TABL. 5. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

A. WYŻSZE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %	
			razem	w tym pracujący			
O – ogółem		w tysiącach osób					
M – mężczyźni							
K – kobiety							
POLSKA	2010	O	1576	814	799	763	51,6
		M	724	400	392	323	55,3
		K	853	414	406	439	48,5
	2011	O	1666	860	839	806	51,6
		M	770	432	419	339	56,0
		K	896	428	420	468	47,8
Województwa:							
dolnośląskie		O	131	64	61	67	49,1
		M	58	32	30	26	55,1
		K	73	33	31	41	44,4
kujawsko-pomorskie		O	72	36	35	37	49,4
		M	35	19	19	16	54,9
		K	37	17	16	21	44,3
lubelskie		O	78	42	41	37	53,2
		M	32	20	19	12	61,6
		K	47	22	22	24	47,5
lubuskie		O	38	18	18	20	47,2
		M	18	10	10	9	52,8
		K	20	8	8	11	42,0
łódzkie		O	123	60	58	64	48,4
		M	55	28	26	27	50,8
		K	68	32	32	37	46,4
małopolskie		O	149	73	70	76	48,8
		M	69	35	35	34	51,3
		K	80	37	36	43	46,7
mazowieckie		O	348	189	185	159	54,4
		M	161	89	86	71	55,7
		K	188	100	99	88	53,2
opolskie		O	33	16	16	17	48,7
		M	15	9	8	6	59,7
		K	19	7	7	11	40,1
podkarpackie		O	58	29	29	28	51,0
		M	26	14	14	12	52,5
		K	32	16	15	16	49,9
podlaskie		O	43	25	24	19	57,0
		M	19	11	11	8	58,5
		K	25	14	13	11	55,9
pomorskie		O	100	50	50	50	49,8
		M	49	28	27	22	56,1
		K	51	22	22	29	43,8
śląskie		O	203	113	110	90	55,8
		M	104	64	62	41	61,0
		K	99	50	48	49	50,3
świętokrzyskie		O	48	27	26	21	56,8
		M	20	13	12	7	63,3
		K	27	14	14	13	51,9
warmińsko-mazurskie		O	49	24	23	26	47,7
		M	21	11	11	9	54,9
		K	29	12	12	17	42,5
wielkopolskie		O	130	66	65	65	50,4
		M	60	36	36	24	59,6
		K	70	30	30	40	42,5
zachodniopomorskie		O	61	29	27	33	46,5
		M	30	14	14	16	48,1
		K	32	14	14	17	45,0

TABL. 5. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50. ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (cd.)

B. POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %	
			razem	w tym pracujący			
O – ogółem		w tysiącach osób					
M – mężczyźni							
K – kobiety							
POLSKA	2010	O	3040	1296	1207	1745	42,6
		M	1339	668	628	671	49,9
		K	1701	627	579	1074	36,9
	2011	O	3094	1345	1258	1749	43,5
		M	1323	675	636	647	51,1
		K	1772	669	622	1102	37,8
Województwa:							
dolnośląskie		O	262	111	101	152	42,2
		M	109	51	47	58	46,6
		K	153	60	54	93	39,0
kujawsko-pomorskie		O	129	55	51	74	42,9
		M	54	28	26	26	51,5
		K	75	27	25	47	36,6
lubelskie		O	189	90	84	99	47,4
		M	78	44	41	34	56,8
		K	111	45	43	66	40,7
lubuskie		O	86	40	36	47	45,9
		M	41	21	19	20	50,8
		K	45	19	17	26	41,4
łódzkie		O	232	98	90	134	42,3
		M	94	48	45	46	51,0
		K	138	50	46	88	36,4
małopolskie		O	219	89	82	130	40,7
		M	91	43	41	48	47,6
		K	127	45	41	82	35,7
mazowieckie		O	489	230	214	258	47,2
		M	186	110	102	76	59,3
		K	303	121	113	183	39,8
opolskie		O	78	34	33	45	43,2
		M	33	19	18	14	57,2
		K	46	15	15	30	33,2
podkarpackie		O	156	70	67	85	45,3
		M	69	36	34	33	51,7
		K	87	35	33	52	40,1
podlaskie		O	93	44	41	49	47,0
		M	39	22	20	17	55,8
		K	54	22	21	32	40,6
pomorskie		O	151	66	62	85	43,6
		M	66	32	31	34	48,5
		K	85	34	30	51	39,8
śląskie		O	444	168	158	276	37,9
		M	211	88	85	123	41,8
		K	233	80	74	153	34,3
świętokrzyskie		O	105	45	43	60	43,0
		M	48	24	23	24	50,4
		K	58	21	20	36	36,9
warmińsko-mazurskie		O	98	44	41	54	44,5
		M	43	22	21	21	50,4
		K	55	22	21	33	39,9
wielkopolskie		O	228	106	102	123	46,4
		M	102	58	56	44	56,9
		K	126	48	46	78	37,8
zachodniopomorskie		O	134	55	51	79	41,0
		M	58	29	27	29	50,5
		K	77	26	24	51	33,9

TABL. 5. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (cd.)

C. ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %
O – ogółem	M – mężczyźni	K – kobiety		razem	w tym pracujący		
			w tysiącach osób				
POLSKA	2010	O	984	262	242	722	26,6
		M	205	80	74	124	39,3
		K	780	182	167	598	23,3
	2011	O	957	253	225	705	26,4
		M	202	68	62	133	33,9
		K	756	184	163	572	24,4
	Województwa:						
				w tysiącach osób			
	dolnośląskie	O	87	21	20	65	24,9
M		18	.	.	15	x	
K		68	18	17	50	26,3	
kujawsko-pomorskie	O	44	11	10	32	25,7	
	M	10	.	.	6	x	
	K	34	8	7	26	22,7	
lubelskie	O	48	10	9	38	21,5	
	M	12	.	.	9	x	
	K	37	8	7	29	20,6	
lubuskie	O	25	8	8	17	32,8	
	M	6	.	.	.	x	
	K	19	5	5	14	26,5	
łódzkie	O	83	22	21	61	26,9	
	M	21	8	8	13	38,6	
	K	62	14	13	48	22,9	
małopolskie	O	59	15	14	43	26,0	
	M	12	.	.	9	x	
	K	47	13	12	34	27,2	
mazowieckie	O	153	45	42	108	29,4	
	M	32	14	13	18	43,3	
	K	121	31	29	90	25,7	
opolskie	O	20	5	5	14	28,0	
	M	.	.	.	.	x	
	K	16	.	.	12	x	
podkarpackie	O	47	10	9	37	21,9	
	M	12	.	.	10	x	
	K	35	8	7	27	23,4	
podlaskie	O	22	6	5	16	26,9	
	M	5	.	.	.	x	
	K	17	.	.	13	x	
pomorskie	O	59	16	14	44	26,1	
	M	14	6	6	8	42,7	
	K	45	9	8	36	21,0	
śląskie	O	122	33	26	89	27,1	
	M	21	9	8	12	41,0	
	K	101	25	18	77	24,3	
świętokrzyskie	O	32	8	7	24	25,0	
	M	7	.	.	5	x	
	K	25	6	5	19	22,6	
warmińsko-mazurskie	O	37	8	7	29	20,9	
	M	7	.	.	.	x	
	K	30	5	.	25	15,4	
wielkopolskie	O	76	22	21	55	28,6	
	M	10	.	.	7	x	
	K	66	18	18	48	27,7	
zachodniopomorskie	O	44	11	9	33	24,6	
	M	12	.	.	10	x	
	K	32	8	7	24	26,0	

TABL. 5. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (cd.)

D. ZASADNICZE ZAWODOWE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %		
			razem	w tym pracujący				
O – ogółem		w tysiącach osób						
M – mężczyźni								
K – kobiety								
POLSKA	2010	O	3466	1414	1285	2051	40,8	
		M	2107	1011	920	1096	48,0	
		K	1359	403	365	956	29,7	
		2011	O	3649	1473	1342	2176	40,4
		M	2195	1046	958	1149	47,7	
		K	1454	428	384	1027	29,4	
	Województwa:							
	dolnośląskie		O	313	115	101	197	36,8
		M	193	87	77	106	45,1	
		K	120	28	24	92	23,6	
kujawsko-pomorskie		O	210	79	69	131	37,5	
		M	124	55	49	69	44,5	
		K	85	23	20	62	27,2	
lubelskie		O	209	98	94	111	47,1	
		M	124	64	62	59	52,0	
		K	86	34	32	51	40,1	
lubuskie		O	105	40	36	65	37,9	
		M	64	28	26	36	44,0	
		K	41	12	10	29	28,3	
łódzkie		O	247	115	105	132	46,5	
		M	146	82	76	64	56,1	
		K	100	33	29	68	32,6	
małopolskie		O	321	133	121	189	41,3	
		M	185	87	78	98	47,1	
		K	136	45	43	91	33,3	
mazowieckie		O	378	163	149	215	43,1	
		M	216	116	108	100	53,9	
		K	162	47	41	115	28,7	
opolskie		O	104	46	43	58	44,3	
		M	68	34	32	34	50,4	
		K	36	12	11	24	32,9	
podkarpackie		O	189	93	87	96	49,4	
		M	114	63	59	51	55,4	
		K	75	30	28	45	40,2	
podlaskie		O	92	44	40	47	48,4	
		M	60	33	31	27	55,4	
		K	32	11	10	21	35,0	
pomorskie		O	181	66	60	114	36,6	
		M	114	51	46	63	44,8	
		K	67	15	14	52	22,8	
śląskie		O	580	182	164	398	31,4	
		M	343	124	113	219	36,1	
		K	237	58	51	179	24,5	
świętokrzyskie		O	136	66	58	69	48,9	
		M	89	47	43	41	53,6	
		K	47	19	15	28	40,1	
warmińsko-mazurskie		O	111	47	43	64	42,5	
		M	70	35	32	35	50,1	
		K	41	12	11	29	29,6	
wielkopolskie		O	323	125	118	198	38,7	
		M	195	95	90	100	48,5	
		K	128	30	28	98	23,7	
zachodniopomorskie		O	152	61	53	91	40,0	
		M	91	43	37	48	47,4	
		K	61	18	16	43	28,9	

TABL. 5. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (dok.)

E. GIMNAZJALNE, PODSTAWOWE I NIEPEŁNE PODSTAWOWE

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ludność	Aktywni zawodowo		Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej w %		
			razem	w tym pracujący				
O – ogółem		w tysiącach osób						
M – mężczyźni								
K – kobiety								
POLSKA	2010	O	4017	555	492	3462	13,8	
		M	1359	307	272	1052	22,6	
		K	2658	248	220	2409	9,3	
		2011	O	3889	538	488	3352	13,8
		M	1326	296	268	1030	22,3	
		K	2563	241	220	2322	9,4	
	Województwa:							
	dolnośląskie		O	281	30	26	251	10,5
		M	99	17	15	81	17,7	
		K	182	12	10	170	6,6	
kujawsko-pomorskie		O	187	22	19	165	11,8	
		M	55	12	11	43	22,3	
		K	133	10	8	123	7,5	
lubelskie		O	281	47	45	234	16,8	
		M	107	26	25	80	24,8	
		K	175	21	19	154	11,9	
lubuskie		O	98	12	11	86	12,1	
		M	32	7	6	25	22,3	
		K	66	5	5	61	7,2	
łódzkie		O	360	53	45	306	14,8	
		M	122	30	25	92	24,5	
		K	238	23	20	214	9,8	
małopolskie		O	333	52	49	281	15,7	
		M	121	29	26	93	23,7	
		K	212	24	23	189	11,1	
mazowieckie		O	450	67	61	384	14,8	
		M	161	38	35	123	23,5	
		K	289	29	27	260	9,9	
opolskie		O	109	11	10	98	10,3	
		M	33	7	6	26	20,2	
		K	76	5	.	71	6,1	
podkarpackie		O	237	51	49	186	21,5	
		M	88	24	23	64	27,8	
		K	148	26	26	122	17,8	
podlaskie		O	156	20	19	136	12,8	
		M	58	12	12	46	21,3	
		K	98	8	7	91	7,8	
pomorskie		O	182	24	22	158	13,2	
		M	52	13	11	39	24,3	
		K	131	12	10	119	8,8	
śląskie		O	405	29	26	376	7,2	
		M	122	13	12	108	11,0	
		K	283	16	13	268	5,6	
świętokrzyskie		O	181	37	33	145	20,2	
		M	64	21	19	43	32,6	
		K	117	16	14	101	13,4	
warmińsko-mazurskie		O	172	24	22	148	14,2	
		M	66	15	14	51	23,2	
		K	106	9	8	97	8,7	
wielkopolskie		O	283	36	34	247	12,7	
		M	88	19	17	69	21,8	
		K	195	17	17	178	8,6	
zachodniopomorskie		O	173	22	17	151	12,8	
		M	59	12	10	47	19,7	
		K	114	11	8	103	9,2	

V. PRACUJĄCY

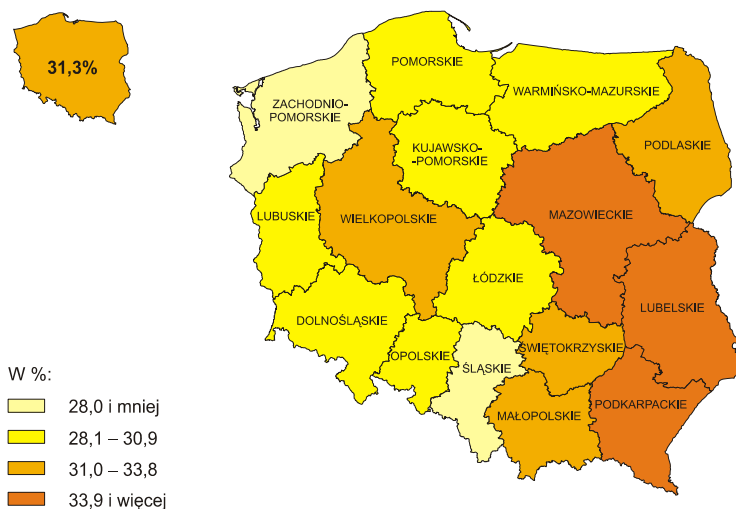
Synteza

Informacje o pracujących i zatrudnionych powyżej 50 roku życia zostały opracowane na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego „Badania aktywności ekonomicznej ludności” (BAEL).

* * *

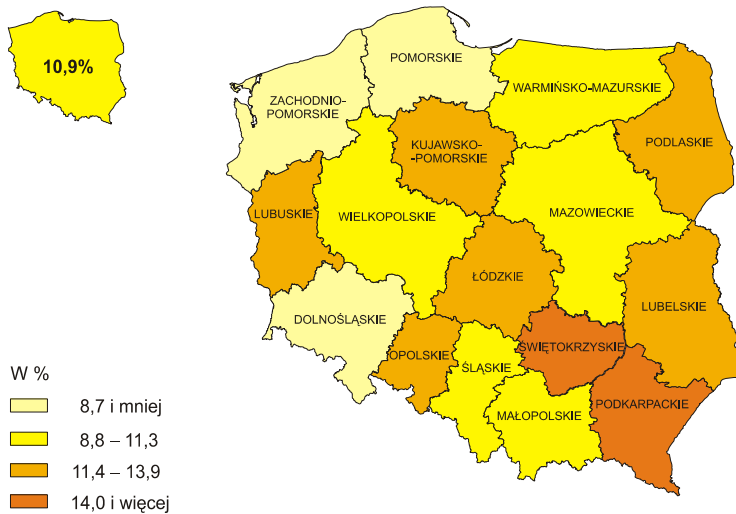
W IV kwartale 2011 r. liczba **pracujących** powyżej 50 roku życia wyniosła 4153 tys. (przed rokiem 4024 tys., wzrost o 129 tys., tj. 3,2%). **Wskaźnik zatrudnienia** osiągnął 31,3% (w roku poprzednim 30,8%), przy czym w przypadku mężczyzn wyniósł 40,3%, a dla kobiet – 24,3%. Ze względu na zróżnicowanie przestrzenne najwyższy wskaźnik odnotowano w województwie mazowieckim – 35,8%, a najniższy w śląskim – 27,6%.

Mapa 3. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

W IV kwartale 2011 r. liczba pracujących **niepełnosprawnych** powyżej 50 roku życia wyniosła 284 tys. osób, co stanowiło 58,6% ogółu pracujących niepełnosprawnych. Wskaźnik zatrudnienia osiągnął 10,9% i wykazywał zróżnicowanie ze względu na płeć (odpowiednio dla mężczyzn i kobiet wyniósł 14,3% i 7,7%). Rozpatrując przestrzenne rozmieszczenie pracowników niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia, najwięcej osób było w województwach: małopolskim – 32 tys. (11,3%) oraz śląskim i wielkopolskim po 26 tys. (po 9,2%). Podobna sytuacja wystąpiła w sektorze prywatnym, gdzie najwięcej pracujących było również w województwie małopolskim – 29 tys. oraz w lubelskim i wielkopolskim po 22 tys.

Mapa 4. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

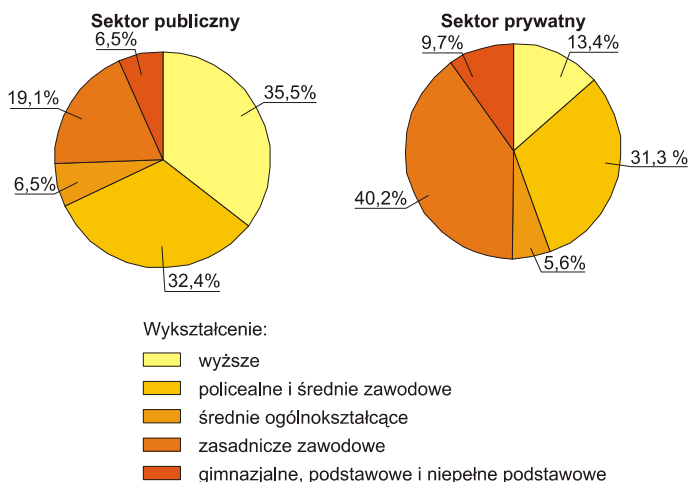
Spośród pracujących powyżej 50 roku życia w IV kwartale 2011 r. – 70,5% ogółu pracowało w **sektorze** prywatnym, tj. 2928 tys. osób (większość – 62,8 % stanowili mężczyźni). W stosunku do 2010 r. liczba pracujących w tym sektorze wzrosła o 3,0%. Pracujących w rolnictwie indywidualnym było 719 tys. osób, z czego większość stanowili mężczyźni (57,2%); oznacza to w stosunku do roku poprzedniego wzrost o 2,7%. W sektorze publicznym w grupie osób powyżej 50 roku życia w IV kwartale 2011 r. pracowało 1225 tys. osób, z czego większość stanowiły kobiety (58,8%). W stosunku do 2010 r. liczba pracujących w tym sektorze wzrosła o 3,6%.

Spośród pracujących **niepełnosprawnych** powyżej 50 roku życia w IV kwartale 2011 r. – 82,0% ogółu pracowało w sektorze prywatnym (233 tys. osób), z czego większość stanowili mężczyźni – 67,0%. W rolnictwie indywidualnym pracowało 68 tys. osób niepełnosprawnych, w większości mężczyźni (67,6% udziału). W sektorze publicznym pracowało 51 tys. osób.

W sektorze prywatnym, podobnie jak przed rokiem, przeważały osoby z **wykształceniem** zasadniczym zawodowym – 1108 tys. (37,8% udziału) oraz policealnym i średnim zawodowym – 862 tys. (29,4%); wśród nich większość stanowili mężczyźni (odpowiednio 73,7% i 57,5%). W grupie rolników indywidualnych najwięcej – 314 tys. (43,7%) było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz 238 tys. osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (33,1%). W obu kategoriach wykształcenia przeważali mężczyźni (porównywalnie 65,0% i 55,0%).

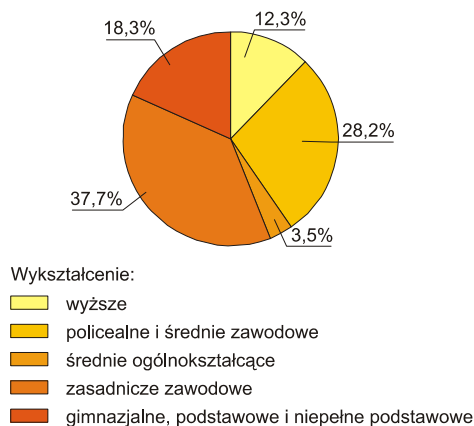
Przeważająca liczba pracowników najemnych w sektorze publicznym miała wykształcenie wyższe – 435 tys. osób, (35,5%) oraz policealne i średnie zawodowe – 397 tys. (32,4%). W grupach tych ponad połowę stanowiły kobiety (odpowiednio: 59,3% oraz 64,7%).

Wykres 6. PRACOWNICY NAJEMNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

Wśród pracujących osób **niepełnosprawnych** powyżej 50 roku życia ogółem przeważały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 107 tys. (37,7%) oraz policealnym i średnim zawodowym – 80 tys. (28,2%); wśród nich większość stanowili mężczyźni (odpowiednio: 74,8% i 58,8%). W sektorze prywatnym najczęściej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (98 tys.), a w sektorze publicznym najczęściej było osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (19 tys.).

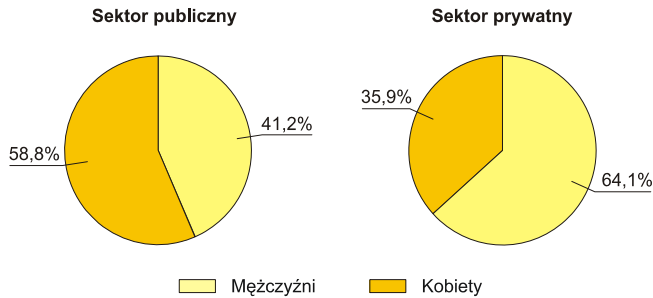
Wykres 7. STRUKTURA PRACUJĄCYCH NIEPEŁNOSPRAWNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

Uwzględniając **status zatrudnienia** osób powyżej 50 roku życia, najliczniejszą grupą byli pracownicy najemni (2868 tys.), z czego w sektorze prywatnym pracowało 1643 tys. osób (mężczyźni stanowili 64,1%), co oznacza wzrost w tym sektorze o 3,3% w skali roku. Do grupy pracujących na własny rachunek należało 1097 tys. osób (67,0% to mężczyźni), tj. wzrost

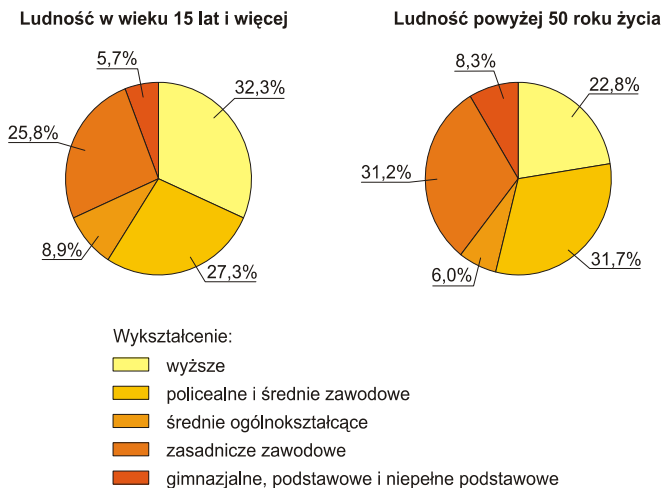
o 2,0% w skali roku. Liczba pomagających członków rodzin wzrosła ze 178 tys. w 2010 r. do 188 tys. w 2011 r. (wzrost o 5,6%); w tym przypadku większość, bo 72,8% stanowiły kobiety.

Wykres 8. **PRACOWNICY NAJEMNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I PŁCI W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)**

Ogólna liczba pracowników najemnych (2868 tys.) wzrosła o 3,5% w porównaniu z 2010 r. (przed rokiem było to 2772 tys.), większość stanowili mężczyźni – 54,3%. Wśród pracowników najemnych najwięcej było osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 908 tys. (31,7%), z których ponad połowę (53,1%), stanowiły kobiety. Wśród pracujących na własny rachunek przeważały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 382 tys. (34,8%), z których większość (75,9%) to mężczyźni. W grupie pomagających członków rodzin przeważały osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 72 tys. (38,3%), z czego większość – 66,7% to kobiety.

Wykres 9. **STRUKTURA PRACOWNIKÓW NAJEMNYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)**

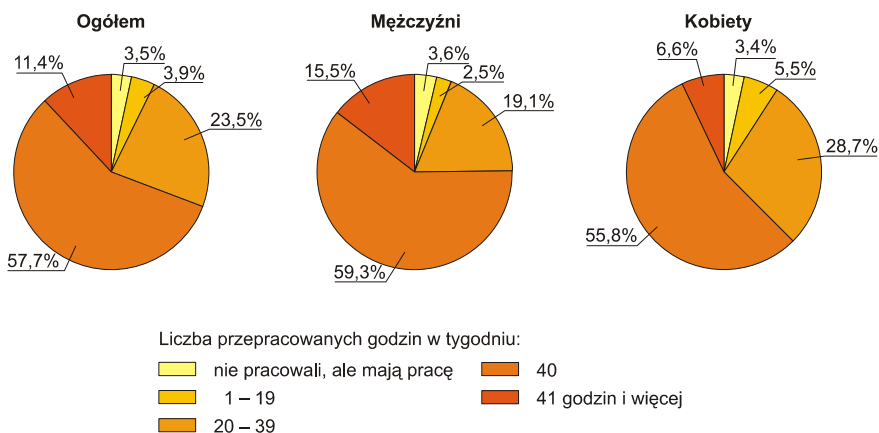

Analiza **liczby godzin przepracowanych** w tygodniu przez pracowników najemnych powyżej 50. roku życia w głównym miejscu pracy wykazała, że zdecydowana większość osób – 1655 tys. (57,7%) pracowała 40 godzin, w przedziale od 20 do 39 godzin – 674 tys. (23,5%),

41 godzin i więcej – 328 tys. osób (11,4%), a do 19 godzin pracowało – 111 tys. (3,9%). Wyniki badania wskazują, że podobnie jak przed rokiem, mężczyźni stanowili zdecydowaną większość wśród osób pracujących ponad 40 godzin tygodniowo – 241 tys. (73,5% ogółu) oraz 40 godzin – 924 tys. (55,8%). Kobiety przeważały wśród osób pracujących: do 19 godzin w tygodniu – 72 tys. (64,9%) oraz od 20 do 39 godzin tygodniowo – 376 tys. (55,8%).

Wykres 10. PRACOWNICY NAJEMNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI ORAZ LICZBY PRZEPRACOWANYCH GODZIN W TYGODNIU^a W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

a W głównym miejscu pracy.

W zbiorowości pracujących zdecydowana większość osób, bo 75,3%, **dojeżdżała do pracy**, przy czym: 71,7 % osób poświęcało na dojazd do 30 min., 21,3% osób od 31 min. do godziny, a 7,0% to osoby, których czas dojazdu był dłuższy niż 1 godzina. Biorąc pod uwagę odległość od miejsca zamieszkania do miejsca pracy, to do 5 km dojeżdżało 41,6% pracujących, od 6 do 20 km – 24,8%, a powyżej 20 km – 8,8%. W terenie pracowało 6,9%, a w domu – 17,9% osób.

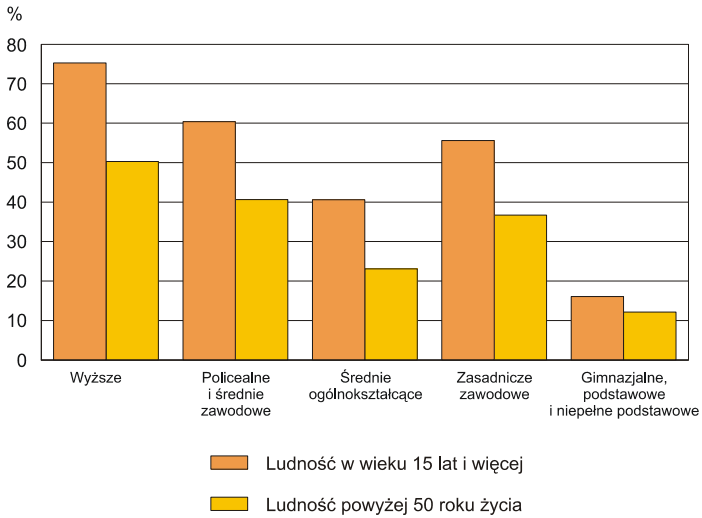
Rozpatrując **rodzaj prowadzonej działalności** (sekcje PKD), najwięcej osób (spośród pracujących powyżej 50 roku życia – 4153 tys. osób) pracowało w:

- rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 779 tys. (18,8% udziału),
- przetwórstwie przemysłowym – 667 tys. (16,1%),
- handlu i naprawie pojazdów samochodowych – 405 tys. (9,8%),
- edukacji – 347 tys. (8,4%),
- budownictwie – 322 tys. (7,8%),
- opiece zdrowotnej i pomocy społecznej – 311 tys. (7,5%),
- transporcie i gospodarce magazynowej – 256 tys. (6,2%).

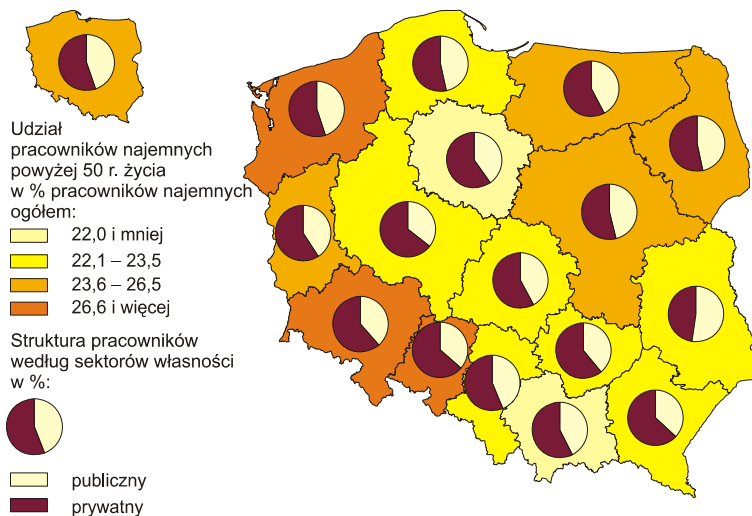
Biorąc pod uwagę **grupy zawodów**, najbardziej liczne grupy to rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 714 tys. (17,2%), specjaliści – 616 tys. osób (14,8%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 607 tys. (14,6%).

Wśród pracujących osób **niepełnosprawnych** powyżej 50 roku życia, najbardziej liczne grupy zawodów to: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 68 tys. (23,9%), pracownicy usług i sprzedawcy – 63 tys. (22,2%) oraz pracownicy przy pracach prostych – 40 tys. (14,1%).

Wykres 11. **WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)**

Mapa 5. **PRACOWNICY NAJEMNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)**

TABL. 1 (6). PRACUJĄCY WEDŁUG PŁCI ORAZ MIEJSCA ZAMIESZKANIA, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STATUSU ZATRUDNIENIA, STAŻU PRACY I GRUP SEKCJI PKD W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pracujący ogółem	W tym osoby powyżej 50 roku życia					wskaźnik zatrudnienia w %		
			ogółem	mężczyźni		kobiety				
				razem	w tym w wieku produkcyjnym (50-64)	razem	w tym w wieku produkcyjnym (50-59)			
O – ogółem M – miasto W – wieś		w tysiącach osób								
OGÓŁEM	2010	O	15557	4024	2286	2141	1738	1479	30,8	
		M	9570	2597	1430	1346	1168	1003	30,9	
		W	5986	1427	857	795	570	476	30,5	
		2011	O	15613	4153	2344	2186	1809	1530	31,3
		M	9568	2632	1434	1349	1198	1022	31,0	
		W	6045	1521	910	836	611	508	32,0	
POZIOM WYKSZTAŁCENIA										
Wyższe		O	4534	839	419	371	420	337	50,3	
		M	3557	709	356	313	353	279	49,9	
		W	977	130	63	58	67	58	52,7	
Policealne i średnie zawodowe		O	4297	1258	636	610	622	556	40,7	
		M	2718	917	469	452	448	396	37,9	
		W	1579	341	167	158	174	160	50,5	
Średnie ogólnokształcące		O	1324	225	62	58	163	144	23,5	
		M	909	163	44	41	119	104	20,8	
		W	415	62	19	17	44	40	35,9	
Zasadnicze zawodowe		O	4330	1342	958	920	384	342	36,8	
		M	1999	692	490	475	202	182	31,4	
		W	2331	650	467	445	182	160	45,1	
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe		O	1128	488	268	227	220	151	12,6	
		M	385	151	75	68	76	61	9,0	
		W	743	338	194	159	144	90	15,2	
STATUS ZATRUDNIENIA										
Pracownicy najemni		O	12074	2868	1558	1495	1310	1171	x	
		M	8160	2122	1102	1049	1020	896	x	
		W	3914	746	457	446	290	275	x	
Pracujący na własny rachunek		O	2969	1097	735	660	362	268	x	
		M	1333	484	323	294	161	114	x	
		W	1636	613	412	366	201	154	x	
Pomagający członkowie rodziny		O	570	188	51	31	137	90	x	
		M	75	26	10	6	17	12	x	
		W	495	162	41	25	120	79	x	

TABL. 1 (6). PRACUJĄCY WEDŁUG PŁCI ORAZ MIEJSCA ZAMIESZKANIA, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STATUSU ZATRUDNIENIA, STAŻU PRACY I GRUP SEKCJI PKD W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – miasto W – wieś	Pracujący ogółem	W tym osoby powyżej 50 roku życia						wskaźnik zatrudnienia w %
		ogółem	mężczyźni		kobiety			
			razem	w tym w wieku produkcyjnym (50-64)	razem	w tym w wieku produkcyjnym (50-59)		
		w tysiącach osób						
STAŻ PRACY								
Do 4,9 lat	O	2174	5	.	.	.	.	x
	M	1300	.	.	.	.	.	x
	W	874	.	.	.	.	.	x
5,0-9,9	O	2211	10	.	.	7	7	46,7
	M	1413	6	.	.	.	.	46,7
	W	799	.	.	.	.	.	46,8
10,0-14,9	O	2140	27	6	6	21	20	46,1
	M	1362	13	.	.	10	10	40,7
	W	778	14	.	.	11	10	52,6
15,0-19,9	O	1891	86	25	24	61	59	57,3
	M	1136	50	12	12	37	36	57,0
	W	755	36	12	12	24	23	57,8
20 lat i więcej	O	7196	4025	2309	2151	1717	1441	64,8
	M	4357	2561	1417	1332	1144	970	63,2
	W	2839	1464	892	819	572	471	67,8
GRUPY SEKCJI PKD								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	O	1953	779	457	389	322	230	x
	M	169	82	51	42	31	23	x
	W	1784	697	406	347	291	207	x
Przemysł i budownictwo	O	4821	1169	905	884	263	242	x
	M	2888	819	624	607	195	178	x
	W	1933	349	281	277	68	64	x
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja	O	3801	767	441	424	325	275	x
	M	2658	575	326	312	249	205	x
	W	1143	192	115	112	77	70	x
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ	O	536	134	55	53	79	71	x
	M	448	111	45	43	66	59	x
	W	88	22	10	9	12	12	x
Pozostałe usługi	O	4468	1290	484	435	805	700	x
	M	3382	1032	388	344	644	547	x
	W	1086	258	97	91	161	153	x

TABL. 2 (7). PRACUJĄCY NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG PŁCI ORAZ MIEJSCA ZAMIESZKANIA, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, STATUSU ZATRUDNIENIA I GRUP SEKCJI PKD W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pracujący ogółem	W tym osoby powyżej 50 roku życia					wskaźnik zatrudnienia w %	
			ogółem	mężczyźni		kobiety			
O – ogółem M – miasto W – wieś		razem		w tym w wieku produkcyjnym (50-64)	razem	w tym w wieku produkcyjnym (50-59)			
w tysiącach osób									
OGÓLEM	2010	O	500	297	188	165	109	83	11,4
		M	320	188	114	102	74	59	11,3
		W	180	110	75	63	35	24	11,6
	2011	O	485	284	179	158	105	79	10,9
		M	304	177	106	97	71	55	10,5
		W	180	107	73	61	34	24	11,7
POZIOM WYKSZTAŁCENIA									
Wyższe	O	81	35	18	13	17	12	18,2	
	M	64	32	16	12	15	11	18,2	
	W	17	.	.	.	.	.	18,1	
Policealne i średnie zawodowe	O	132	80	47	43	33	27	14,8	
	M	96	62	36	34	26	21	14,0	
	W	36	18	12	10	6	5	18,7	
Średnie ogólnokształcące	O	25	10	.	.	6	6	5,5	
	M	19	8	.	.	5	5	5,0	
	W	5	.	.	.	.	.	8,5	
Zasadnicze zawodowe	O	175	107	80	73	27	22	13,6	
	M	99	58	43	40	15	12	11,7	
	W	76	49	37	33	12	10	16,9	
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	O	72	52	30	25	22	13	5,7	
	M	26	19	10	10	9	6	4,3	
	W	46	34	20	15	13	7	7,0	
STATUS ZATRUDNIENIA									
Pracownicy najemni	O	345	184	114	105	70	59	x	
	M	264	147	88	81	60	50	x	
	W	81	37	26	24	10	9	x	
Pracujący na własny rachunek	O	108	80	56	46	24	14	x	
	M	38	28	18	15	11	6	x	
	W	70	52	39	31	13	8	x	
Pomagający członkowie rodziny	O	31	20	9	7	11	6	x	
	M	.	.	.	.	.	.	x	
	W	29	18	8	6	10	6	x	
GRUPY SEKCJI PKD									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	O	99	71	48	39	23	13	x	
	M	8	6	5	5	.	.	x	
	W	91	65	44	34	21	12	x	
Przemysł i budownictwo	O	115	61	47	45	13	13	x	
	M	85	48	38	36	10	10	x	
	W	31	12	10	9	.	.	x	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja	O	79	36	22	19	14	11	x	
	M	60	27	16	14	11	7	x	
	W	19	9	6	.	.	.	x	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ	O	8	5	.	.	.	.	x	
	M	7	.	.	.	.	.	x	
	W	.	.	.	.	.	.	x	
Pozostałe usługi	O	183	111	59	52	53	42	x	
	M	145	92	45	39	47	36	x	
	W	38	19	14	13	5	5	x	

TABL. 3 (8). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI ORAZ STATUSU ZATRUDNIENIA
W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	Pracujący według poziomu wykształcenia				
				wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
			w tysiącach osób					
OGÓŁEM	2010	O	4024	799	1207	242	1285	492
		M	2286	392	628	74	920	272
		K	1738	406	579	167	365	220
	2011	O	4153	839	1258	225	1342	488
		M	2344	419	636	62	958	268
		K	1809	420	622	163	384	220
w tym sektor prywatny		O	2928	404	862	145	1108	409
		M	1839	242	496	46	817	237
		K	1089	162	365	99	291	173
w tym w rolnictwie indywidualnym		O	719	17	130	20	314	238
		M	411	8	64	.	204	131
		K	308	9	65	16	110	107
Pracownicy najemni		O	2868	654	908	172	895	239
		M	1558	305	426	47	650	131
		K	1310	349	482	125	246	108
sektor publiczny		O	1225	435	397	80	234	79
		M	505	177	140	16	141	32
		K	720	258	257	64	94	47
sektor prywatny		O	1643	219	511	92	661	160
		M	1053	128	286	31	509	99
		K	590	91	225	60	152	61
Pracujący na własny rachunek		O	1097	178	314	46	382	178
		M	735	114	203	15	290	113
		K	362	64	111	31	91	64
w tym pracodawcy		O	234	76	85	15	49	8
		M	157	51	59	5	37	5
		K	77	25	26	10	13	.
Pomagający członkowie rodzin		O	188	7	37	8	65	72
		M	51	.	8	-	18	24
		K	137	6	29	7	47	48
Wskaźnik zatrudnienia		O	31,3	50,3	40,7	23,5	36,8	12,6
		M	40,3	54,4	48,1	30,9	43,6	20,2
		K	24,3	46,8	35,1	21,6	26,4	8,6

TABL. 4 (9). PRACUJĄCY NIEPEŁNOSPRAWNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI
ORAZ STATUSU ZATRUDNIENIA W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	Pracujący według poziomu wykształcenia					
				wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	
			w tysiącach osób						
OGÓŁEM	2010	O	297	33	85	20	107	52	
		M	188	22	51	9	76	30	
		K	109	12	34	10	31	22	
	2011	O	284	35	80	10	107	52	
		M	179	18	47	.	80	30	
		K	105	17	33	6	27	22	
Z liczby ogółem:									
sektor prywatny			O	233	21	61	7	98	46
			M	156	14	39	.	74	27
			K	78	7	22	5	25	19
w tym w rolnictwie indywidualnym			O	68	.	10	—	29	28
			M	46	—	7	—	21	17
			K	23	.	.	—	7	11
pracownicy najemni			O	184	26	57	9	68	24
			M	114	13	34	.	52	13
			K	70	13	23	6	16	11
sektor publiczny			O	51	14	19	.	8	6
			M	24	5	9	.	6	.
			K	27	10	11	.	.	.
sektor prywatny			O	133	12	38	6	59	18
			M	90	8	25	.	45	10
			K	43	.	13	.	14	8
pracujący na własny rachunek			O	80	9	21	.	29	19
			M	56	6	13	—	24	13
			K	24	.	8	—	6	6
Wskaźnik zatrudnienia			O	10,9	18,2	14,8	5,5	13,6	5,7
			M	14,3	18,5	18,8	8,1	15,8	8,5
			K	7,7	17,8	11,3	4,6	9,7	4,0

TABL. 5 (10). PRACOWNICY NAJEMNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG LICZBY GODZIN PRZEPRACOWANYCH W BADANYM TYGODNIU, PŁCI I GRUP WIEKU W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Liczba pracowników, którzy w badanym tygodniu przepracowali				Nie pracowali, ale mają pracę	Średnia liczba godzin w tygodniu	
			1-19 godzin	20-39	40	41 godzin i więcej			
O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety		w tysiącach osób							
OGÓŁEM	2010	O	2772	122	620	1605	329	96	37,5
		M	1528	48	269	900	257	53	39,2
		K	1244	74	352	705	72	42	35,6
	2011	O	2868	111	674	1655	328	100	37,5
		M	1558	39	298	924	241	57	38,9
		K	1310	72	376	731	87	43	35,9
Grupy wieku:									
50–54 lata		O	1406	36	297	853	177	43	38,4
		M	683	9	116	413	126	20	39,9
		K	722	27	181	440	51	23	37,0
55–59		O	1031	26	240	620	109	36	38,0
		M	582	8	104	370	79	21	39,5
		K	449	19	136	250	29	15	36,0
60–64		O	331	27	97	158	33	16	35,0
		M	229	11	57	122	28	12	36,9
		K	102	16	41	36	5	5	30,8
65 lat i więcej		O	99	22	39	24	9	.	28,7
		M	63	11	21	19	8	.	31,0
		K	36	11	18	5	.	–	24,2

TABL. 6 (11). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA DOJEZDŻAJĄCY DO MIEJSCA PRACY WEDŁUG CZASU DOJAZDU,
PŁCI I GRUP WIEKU W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	Czas dojazdu do miejsca pracy			
				do 30 min.	od 31 min. do 1 godz.	od 1 do 2 godz.	powyżej 2 godz.
O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety			w odsetkach				
OGÓŁEM	2010	O	100,0	72,4	20,5	5,0	2,2
		M	100,0	71,0	20,3	5,7	3,0
		K	100,0	74,4	20,8	3,8	1,0
	2011	O	100,0	71,7	21,3	4,6	2,4
		M	100,0	69,9	21,4	5,3	3,5
		K	100,0	74,3	21,3	3,6	0,8
Grupy wieku:	50-54 lata	O	100,0	72,5	20,7	4,4	2,5
		M	100,0	69,9	21,0	5,4	3,8
		K	100,0	75,5	20,3	3,3	0,9
	55-59	O	100,0	71,1	21,6	5,0	2,3
		M	100,0	70,5	20,7	5,6	3,3
		K	100,0	72,1	22,8	4,2	0,8
	60-64	O	100,0	73,7	20,9	3,2	2,2
		M	100,0	72,7	20,9	3,5	2,9
		K	100,0	76,2	21,1	2,5	0,3
65 lat i więcej	O	100,0	62,4	28,2	6,9	2,5	
	M	100,0	56,3	32,0	7,8	3,9	
	K	100,0	73,1	21,5	5,3	—	

TABL. 7 (12). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA DOJEŹDZAJĄCY DO MIEJSCA PRACY WEDŁUG ODLEGŁOŚCI ORAZ PŁCI I GRUP WIEKU W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety			Ogółem	Odległość od miejsca zamieszkania do miejsca pracy				Pracujący	
				do 5 km	6-20	21-25	51 km i więcej	w domu	w terenie
w odsetkach									
OGÓŁEM	2010	O	100,0	42,6	24,5	6,1	2,4	17,8	6,6
		M	100,0	36,2	25,4	7,3	3,5	17,3	10,2
		K	100,0	51,0	23,2	4,4	1,1	18,3	2,0
	2011	O	100,0	41,6	24,8	6,3	2,5	17,9	6,9
		M	100,0	35,2	25,1	7,8	3,7	17,7	10,5
		K	100,0	49,9	24,4	4,5	1,0	18,0	2,2
Grupy wieku: 50-54 lata		O	100,0	42,6	26,0	7,0	2,7	14,6	7,1
		M	100,0	33,5	26,9	8,8	4,2	14,9	11,8
		K	100,0	52,3	25,0	5,2	1,0	14,2	2,2
55-59		O	100,0	43,1	25,0	6,4	2,7	16,2	6,7
		M	100,0	37,8	24,4	7,8	3,7	16,3	10,1
		K	100,0	50,4	25,8	4,4	1,3	16,1	2,0
60-64		O	100,0	40,9	23,7	5,1	2,0	21,2	7,2
		M	100,0	39,0	24,6	6,3	2,7	17,8	9,6
		K	100,0	44,8	21,9	2,6	0,4	28,0	2,3
65 lat i więcej		O	100,0	27,4	17,7	3,8	1,8	44,3	5,0
		M	100,0	23,7	19,2	4,9	2,8	43,0	6,4
		K	100,0	33,0	15,3	2,1	0,4	46,3	2,9

TABL. 8 (13). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG GRUP WIEKU, PŁCI I SEKCJI PKD W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Pracujący według grup wieku							
			50-54 lata	55-59	60-64	65 lat i więcej	50-66	67 lat i więcej		
O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety		w tysiącach osób								
OGÓLEM	2010	O	4024	1980	1351	452	242	3849	175	
		M	2286	1028	823	290	145	2181	105	
		K	1738	952	527	162	97	1668	70	
		2011	O	4153	1913	1446	533	261	3974	179
		M	2344	986	843	357	158	2233	111	
		K	1809	927	602	176	103	1741	68	
Sekcje PKD:										
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo										
		O	779	306	248	110	114	688	90	
		M	457	166	158	65	68	403	54	
		K	322	140	89	46	46	285	36	
przemysł:										
		O	847	443	299	90	14	837	9	
		M	607	297	221	76	11	599	8	
		K	240	145	77	15	.	239	.	
górnictwo i wydobywanie										
		O	55	32	20	.	.	54	.	
		M	45	28	15	.	.	45	.	
		K	9	.	5	.	.	9	.	
przetwórstwo przemysłowe										
		O	667	348	236	71	12	659	8	
		M	460	222	170	57	10	453	7	
		K	207	125	66	14	.	206	.	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę										
		O	72	38	25	9	.	72	.	
		M	59	28	21	9	.	59	.	
		K	14	10	.	.	.	14	.	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja										
		O	53	25	18	8	.	52	.	
		M	43	19	15	8	.	42	.	
		K	10	6	.	.	.	10	.	
budownictwo										
		O	322	148	120	43	10	316	5	
		M	299	138	112	39	9	294	5	
		K	23	10	8	.	.	23	.	
handel; naprawa pojazdów samochodowych										
		O	405	189	138	55	23	391	14	
		M	193	83	71	28	11	187	6	
		K	212	106	67	27	12	204	8	
transport i gospodarka magazynowa										
		O	256	146	84	22	5	254	.	
		M	207	115	68	19	5	205	.	
		K	49	31	15	.	.	49	.	
zakwaterowanie i gastronomia										
		O	70	31	32	6	.	70	.	
		M	20	8	9	.	.	20	.	
		K	50	23	22	.	.	50	.	
informacja i komunikacja										
		O	35	15	10	8	.	34	.	
		M	20	10	5	5	.	20	.	
		K	14	5	5	.	.	14	.	
działalność finansowa i ubezpieczeniowa										
		O	60	31	21	5	.	58	.	
		M	18	5	9	.	.	17	.	
		K	42	27	12	.	.	42	.	
obsługa rynku nieruchomości										
		O	74	30	28	15	.	73	.	
		M	37	11	14	11	.	36	.	
		K	36	19	13	.	.	36	.	
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna										
		O	131	43	46	28	14	122	9	
		M	68	20	21	19	9	62	6	
		K	63	24	25	10	5	61	.	
administrowanie i działalność wspierająca										
		O	169	57	69	30	13	160	8	
		M	107	29	46	23	10	101	7	
		K	61	27	23	7	.	60	.	
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne										
		O	233	102	96	28	8	231	.	
		M	101	35	43	19	.	99	.	
		K	132	66	53	9	.	132	.	
edukacja										
		O	347	175	112	42	19	335	13	
		M	102	34	29	26	12	92	9	
		K	246	141	82	16	7	242	.	
opieka zdrowotna i pomoc społeczna										
		O	311	152	110	30	19	300	11	
		M	55	17	20	11	6	51	.	
		K	256	135	90	19	13	249	7	
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją										
		O	52	16	18	11	6	47	.	
		M	23	.	7	8	.	19	.	
		K	29	12	11	.	.	28	.	
pozostała działalność usługowa										
		O	47	21	11	8	7	42	5	
		M	29	12	9	.	.	27	.	
		K	18	9	.	.	.	15	.	

TABL. 9 (14). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG GRUP WIEKU, PŁCI I GRUP ZAWODÓW W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety			Ogółem	Pracujący według grup wieku					
				50-54 lata	55-59	60-64	65 lat i więcej	50-66	67 lat i więcej
			w tysiącach osób						
OGÓŁEM	2010	O	4024	1980	1351	452	242	3849	175
		M	2286	1028	823	290	145	2181	105
		K	1738	952	527	162	97	1668	70
	2011	O	4153	1913	1446	533	261	3974	179
		M	2344	986	843	357	158	2233	111
		K	1809	927	602	176	103	1741	68
Grupy zawodów:									
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	O	303	123	111	51	18	295	9	
	M	195	74	70	39	12	189	7	
	K	108	49	42	12	5	106	.	
specjaliści	O	616	274	190	98	55	581	35	
	M	242	83	70	58	32	220	23	
	K	374	191	120	40	23	361	13	
technicy i inny średni personel	O	453	197	178	60	18	443	10	
	M	192	65	77	40	10	187	6	
	K	260	131	101	20	8	256	.	
pracownicy biurowi	O	245	121	92	29	.	244	.	
	M	84	37	32	14	.	84	-	
	K	161	85	60	15	.	160	.	
pracownicy usług i sprzedawcy	O	473	209	165	67	32	452	21	
	M	216	76	78	43	19	203	13	
	K	257	133	87	25	13	249	8	
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	O	714	275	224	103	112	625	89	
	M	409	146	140	58	66	356	53	
	K	304	129	85	45	45	269	36	
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	O	607	313	228	56	10	601	6	
	M	541	271	208	53	9	536	6	
	K	66	42	20	.	.	65	.	
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	O	385	212	137	31	6	382	.	
	M	338	178	126	29	5	335	.	
	K	47	34	11	.	.	47	-	
pracownicy przy pracach prostych	O	356	190	120	38	8	352	.	
	M	124	57	43	22	.	124	.	
	K	232	133	78	15	5	229	.	

TABL. 10 (15). PRACUJĄCY NIEPEŁNOSPRAWNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG GRUP WIEKU, PŁCI ORAZ GRUP ZAWODÓW W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	Pracujący według grup wieku			
				50-54 lata	55-59	60 lat i więcej	
O – ogółem	M – mężczyźni	K – kobiety	w tysiącach osób				
OGÓŁEM	2010	O	297	100	106	91	
		M	188	54	70	65	
		K	109	46	37	26	
	2011	O	284	88	101	95	
		M	179	45	65	69	
		K	105	43	36	25	
	Grupy zawodów:						
	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	O	9	.	.	.	
		M	5	.	.	.	
K		.	.	.	.		
specjaliści	O	28	10	6	12		
	M	12	.	.	8		
	K	16	8	5	.		
technicy i inny średni personel	O	21	8	6	7		
	M	10	.	.	5		
	K	11	7	.	.		
pracownicy biurowi	O	13	5	.	.		
	M	6	.	.	.		
	K	7	.	.	.		
pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	O	63	16	26	21		
	M	47	11	20	16		
	K	17	6	6	5		
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	O	68	14	23	31		
	M	45	8	16	21		
	K	22	6	6	10		
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	O	29	12	12	5		
	M	26	10	10	5		
	K	.	.	.	–		
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	O	14	5	7	.		
	M	11	.	6	.		
	K	.	.	.	–		
pracownicy przy pracach prostych	O	40	15	15	10		
	M	17	5	6	7		
	K	22	10	9	.		

TABL. 11 (16). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI, PŁCI ORAZ WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

WOJEWÓDZTWA		Ogółem			Sektor publiczny			Sektor prywatny		
		ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
		w tysiącach osób								
POLSKA	2010	4024	2286	1738	1182	513	669	2842	1773	1069
	2011	4153	2344	1809	1225	505	720	2928	1839	1089
Województwa:										
	dolnośląskie	310	174	137	95	42	53	216	132	84
	kujawsko-pomorskie	185	109	76	51	21	30	134	88	46
	lubelskie	273	151	123	77	32	44	197	118	78
	lubuskie	108	63	45	34	15	19	75	49	26
	łódzkie	319	180	139	93	39	54	226	141	85
	małopolskie	336	182	155	87	32	55	250	150	100
	mazowieckie	652	343	308	211	79	132	441	264	177
	opolskie	106	65	41	29	12	17	77	53	24
	podkarpackie	241	131	110	49	18	31	191	113	79
	podlaskie	130	75	55	38	15	23	92	60	32
	pomorskie	207	122	85	71	32	40	135	90	45
	śląskie	484	280	204	168	70	97	317	210	107
	świętokrzyskie	166	98	68	35	13	22	131	85	46
	warmińsko-mazurskie	136	80	56	46	19	26	90	61	29
	wielkopolskie	340	202	138	86	40	46	254	162	92
	zachodniopomorskie	158	89	69	55	25	30	103	64	39

TABL. 12 (17). PRACUJĄCY NIEPEŁNOSPRAWNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG SEKTORÓW
WŁASNOŚCI, PŁCI ORAZ WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

WOJEWÓDZTWA		Ogółem			W tym sektor prywatny		
		ogółem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
		w tysiącach osób					
POLSKA	2010	297	188	109	241	160	81
	2011	284	179	105	233	156	78
Województwa:							
	dolnośląskie	17	10	6	14	10	.
	kujawsko-pomorskie	19	12	7	15	10	5
	lubelskie	24	15	9	22	14	8
	lubuskie	14	8	5	12	8	.
	łódzkie	24	15	8	19	13	6
	małopolskie	32	18	14	29	17	12
	mazowieckie	25	15	10	19	13	6
	opolskie	6	.	.	5	.	.
	podkarpackie	20	13	7	18	13	5
	podlaskie	8	.	.	7	.	.
	pomorskie	11	7	.	8	5	.
	śląskie	26	18	7	19	14	5
	świętokrzyskie	15	10	5	13	9	.
	warmińsko-mazurskie	12	8	.	8	6	.
	wielkopolskie	26	18	9	22	15	7
	zachodniopomorskie	6	.	.	.	.	.

TABL. 13 (18). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	Pracujący według poziomu wykształcenia					
				wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	
w tysiącach osób									
POLSKA	2010	O	4024	799	1207	242	1285	492	
		M	2286	392	628	74	920	272	
		K	1738	406	579	167	365	220	
	2011	O	4153	839	1258	225	1342	488	
		M	2344	419	636	62	958	268	
		K	1809	420	622	163	384	220	
Województwa:									
			dolnośląskie	310	61	101	20	101	26
			kujawsko-pomorskie	185	35	51	10	69	19
			lubelskie	273	41	84	9	94	45
			lubuskie	108	18	36	8	36	11
			łódzkie	319	58	90	21	105	45
			małopolskie	336	70	82	14	121	49
			mazowieckie	652	185	214	42	149	61
			opolskie	106	16	33	5	43	10
			podkarpackie	241	29	67	9	87	49
			podlaskie	130	24	41	5	40	19
			pomorskie	207	50	62	14	60	22
			śląskie	484	110	158	26	164	26
			świętokrzyskie	166	26	43	7	58	33
			warmińsko-mazurskie	136	23	41	7	43	22
			wielkopolskie	340	65	102	21	118	34
			zachodniopomorskie	158	27	51	9	53	17

TABL. 14 (19). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG GRUP WIEKU, PŁCI
I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety		Ogółem	Pracujący według grup wieku					
			50-54 lata	55-59	60-64	65 lat i więcej		
						w tysiącach osób		
POLSKA	2010	O	4024	1980	1351	452	242	
		M	2286	1028	823	290	145	
		K	1738	952	527	162	97	
		2011	O	4153	1913	1446	533	261
		M	2344	986	843	357	158	
		K	1809	927	602	176	103	
Województwa:								
dolnośląskie		O	310	144	115	39	12	
	M	174	74	65	28	7		
	K	137	70	51	11	5		
kujawsko-pomorskie		O	185	95	62	19	9	
	M	109	50	39	14	6		
	K	76	46	22	6	.		
lubelskie		O	273	123	90	37	23	
	M	151	60	56	20	14		
	K	123	64	33	16	10		
lubuskie		O	108	49	38	15	5	
	M	63	24	25	11	.		
	K	45	26	13	.	.		
łódzkie		O	319	145	118	39	18	
	M	180	68	74	26	12		
	K	139	77	44	13	6		
małopolskie		O	336	144	106	47	39	
	M	182	72	57	29	23		
	K	155	72	49	18	16		
mazowieckie		O	652	273	242	91	46	
	M	343	129	132	58	25		
	K	308	144	110	33	21		
opolskie		O	106	54	36	12	.	
	M	65	29	23	9	.		
	K	41	24	13	.	.		
podkarpackie		O	241	94	83	35	29	
	M	131	48	47	21	15		
	K	110	46	37	14	13		
podlaskie		O	130	67	42	15	5	
	M	75	35	24	12	.		
	K	55	32	18	.	.		
pomorskie		O	207	92	74	31	10	
	M	122	51	41	21	8		
	K	85	40	33	9	.		
śląskie		O	484	249	164	49	23	
	M	280	138	93	34	15		
	K	204	111	71	14	8		
świętokrzyskie		O	166	78	55	22	12	
	M	98	44	33	14	7		
	K	68	34	22	8	5		
warmińsko-mazurskie		O	136	67	48	17	.	
	M	80	36	29	13	.		
	K	56	31	20	.	.		
wielkopolskie		O	340	163	117	44	16	
	M	202	89	72	32	10		
	K	138	74	46	12	6		
zachodnio-pomorskie		O	158	75	56	21	6	
	M	89	38	35	13	.		
	K	69	37	21	8	.		

TABL. 15 (20). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA ORAZ PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			Pracujący			Pracownicy najemni			Pracujący na własny rachunek		Pomagający członkowie rodzin	Wskaźnik zatrudnienia w %
			ogółem	w tym sektor prywatny		razem	sektor		razem	w tym pracodawcy		
O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety	razem	w tym w rolnictwie indywidualnym		publiczny	prywatny		w tysiącach osób					
POLSKA	2010	O	4024	2842	700	2772	1182	1590	1075	229	178	30,8
		M	2286	1773	393	1528	513	1015	709	160	50	39,9
		K	1738	1069	306	1244	669	576	366	69	128	23,6
	2011	O	4153	2928	719	2868	1225	1643	1097	234	188	31,3
		M	2344	1839	411	1558	505	1053	735	157	51	40,3
		K	1809	1089	308	1310	720	590	362	77	137	24,3
Województwa:												
			310	216	22	247	95	152	59	18	.	28,9
			185	134	36	126	51	75	51	11	8	28,9
			273	197	105	147	77	70	109	12	18	33,9
			108	75	9	83	34	49	22	6	.	30,7
			319	226	57	220	93	127	87	18	12	30,5
			336	250	81	204	87	117	106	21	27	31,1
			652	441	93	454	211	243	173	44	25	35,8
			106	77	10	79	29	50	23	5	.	30,7
			241	191	88	133	49	83	77	7	32	35,1
			130	92	34	81	38	43	42	6	7	32,0
			207	135	19	153	71	81	49	14	5	30,7
			484	317	24	382	168	214	93	29	10	27,6
			166	131	61	89	35	54	67	8	11	33,2
			136	90	12	109	46	63	23	7	.	29,1
			340	254	53	240	86	154	85	19	15	32,7
			158	103	14	122	55	67	33	7	.	28,1

TABL. 16 (21). PRACOWNICY NAJEMNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG LICZBY GODZIN PRZEPRACOWANYCH W BADANYM TYGODNIU ORAZ PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	Pracownicy, którzy w badanym tygodniu				Średnia liczba godzin w tygodniu		
				nie pracowali, ale mają pracę	przepracowali					
			w tysiącach osób							
O – ogółem				1–19 godzin	20–39	40	41 godzin i więcej			
M – mężczyźni										
K – kobiety										
POLSKA	2010	O	2772	96	122	620	1605	329	37,5	
		M	1528	53	48	269	900	257	39,2	
		K	1244	42	74	352	705	72	35,6	
		2011	O	2868	100	111	674	1655	328	37,5
		M	1558	57	39	298	924	241	38,9	
		K	1310	43	72	376	731	87	35,9	
Województwa:										
		dolnośląskie	247	6	8	46	152	35	38,5	
		kujawsko-pomorskie	126	.	6	41	65	12	36,3	
		lubelskie	147	6	6	31	88	17	37,4	
		lubuskie	83	.	.	17	51	10	37,6	
		łódzkie	220	7	13	57	125	18	36,3	
		małopolskie	204	.	7	48	130	15	37,2	
		mazowieckie	454	20	17	128	237	52	36,8	
		opolskie	79	.	.	22	45	5	36,4	
		podkarpackie	133	6	.	37	79	7	37,3	
		podlaskie	81	.	.	17	43	12	38,0	
		pomorskie	153	.	9	26	91	24	38,1	
		śląskie	382	16	12	77	234	42	38,0	
		świętokrzyskie	89	.	.	25	46	11	37,4	
		warmińsko-mazurskie	109	.	.	20	69	14	38,6	
		wielkopolskie	240	6	9	62	128	35	37,8	
		zachodniopomorskie	122	6	.	22	72	19	38,9	

TABL. 17 (22). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD, PŁCII WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	W tym							
				rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	transport i gospodarka magazynowa	edukacja	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	
			w tysiącach osób								
POLSKA	2010	O	4024	723	683	302	428	267	335	292	
		M	2286	411	490	277	197	224	93	63	
		K	1738	312	193	25	231	43	241	229	
	2011	O	4153	779	667	322	405	256	347	311	
		M	2344	457	460	299	193	207	102	55	
		K	1809	322	207	23	212	49	246	256	
	Województwa:										
			dolnośląskie	310	27	51	26	26	25	28	29
			kujawsko-pomorskie	185	38	31	14	17	10	15	14
		lubelskie	273	107	27	18	24	12	23	18	
		lubuskie	108	13	22	6	11	9	9	5	
		łódzkie	319	59	62	21	27	22	25	23	
		małopolskie	336	82	45	26	30	17	29	25	
		mazowieckie	652	95	73	53	76	36	59	56	
		opolskie	106	15	23	10	10	6	9	8	
		podkarpackie	241	92	39	14	19	9	11	17	
		podlaskie	130	36	17	7	11	6	13	10	
		pomorskie	207	21	36	18	20	19	20	15	
		śląskie	484	30	99	43	57	35	47	35	
		świętokrzyskie	166	62	21	14	13	8	10	12	
		warmińsko-mazurskie	136	17	24	12	14	8	13	10	
		wielkopolskie	340	67	70	26	33	19	25	23	
		zachodniopomorskie	158	17	26	14	19	15	11	10	

TABL. 18 (23). PRACUJĄCY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WYBRANYCH GRUP ZAWODÓW, PŁCI I WOJEWÓDZTW W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE			W tym										
O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety	Ogółem	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	specjaliści	technicy i średni personel	pracownicy biurowi	pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	pracownicy przy pracach prostych			
		w tysiącach osób											
POLSKA	2010	O	4024	337	593	435	226	381	693	593	382	384	
		M	2286	224	226	179	75	155	390	531	346	160	
		K	1738	113	367	256	151	226	303	62	36	224	
	2011	O	4153	303	616	453	245	473	714	607	385	356	
		M	2344	195	242	192	84	216	409	541	338	124	
		K	1809	108	374	260	161	257	304	66	47	232	
Województwa:													
			dolnośląskie	310	15	48	42	17	44	23	52	38	31
			kujawsko-pomorskie	185	14	25	21	11	23	36	29	11	15
			lubelskie	273	12	32	26	13	22	105	28	17	18
			lubuskie	108	8	12	11	6	15	7	18	14	17
			łódzkie	319	25	42	33	17	40	57	47	31	29
			małopolskie	336	28	49	27	22	33	82	44	24	27
			mazowieckie	652	48	138	85	55	67	91	76	44	47
			opolskie	106	7	14	10	6	14	11	20	13	11
			podkarpackie	241	14	20	22	11	20	89	29	21	15
			podlaskie	130	9	19	12	6	13	34	15	10	10
			pomorskie	207	15	39	27	13	25	18	33	20	18
			śląskie	484	41	79	54	28	68	25	91	59	39
			świętokrzyskie	166	14	17	9	5	13	60	23	14	13
			warmińsko-mazurskie	136	11	16	14	6	18	12	26	15	17
			wielkopolskie	340	30	50	40	17	36	51	51	33	32
			zachodniopomorskie	158	13	18	19	11	22	14	26	18	17

VI. BEZROBOTNI

Synteza

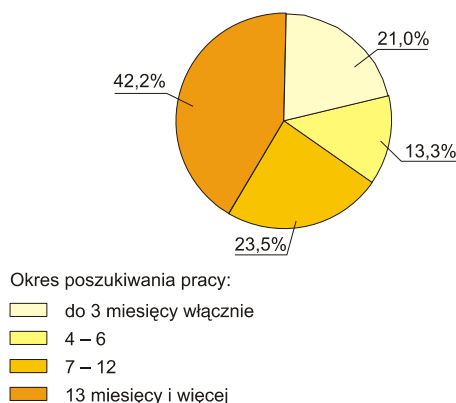
Informacje o bezrobotnych powyżej 50 roku życia zostały opracowane na podstawie danych wynikowych uzyskanych z badania „Bezrobocie rejestrowane”, zrealizowanego na formularzach MPiPS oraz uogólnionych wyników reprezentacyjnego „Badania aktywności ekonomicznej ludności” (BAEL).

* * *

Wśród aktywnych zawodowo w grupie osób powyżej 50 roku życia w kraju było 315 tys. bezrobotnych, w tym 142 tys. kobiet. Stopa bezrobocia według BAEL w tej grupie wiekowej wyniosła 7,1%, dla mężczyzn 6,9, a dla kobiet 7,3%.

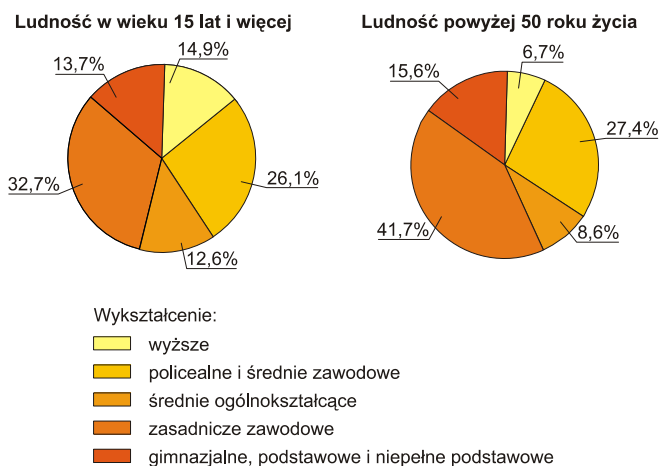
Według wyników uzyskanych z BAEL, wśród bezrobotnych poszukujących pracy jako pracownicy najemni (315 tys. bezrobotnych) największą grupę stanowiły osoby, które deklarowały chęć podjęcia pracy tylko w pełnym wymiarze czasu pracy (125 tys. osób, tj. 39,7%). Chętnych do podjęcia pracy w jakimkolwiek wymiarze czasu było 116 tys. (36,8%).

Wykres 12. **BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)**

W 2011 r. **przeciętny czas poszukiwania pracy** bezrobotnych powyżej 50 roku życia (według BAEL) wynosił 16,1 miesiąca i w przypadku kobiet był wyższy (16,2 miesiąca) niż mężczyzn (16,0 miesiąca). Najwięcej było osób, które poszukiwały pracy ponad 13 miesięcy (133 tys. osób), natomiast najmniej było osób poszukujących pracy w okresie od 4 do 6 miesięcy (42 tys.). Analizując zróżnicowanie przeciętnego czasu poszukiwania pracy według poziomu wykształcenia zauważono, że pracy najdłużej poszukiwały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (16,9 miesiąca), a najkrócej osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (15,0 miesiąca).

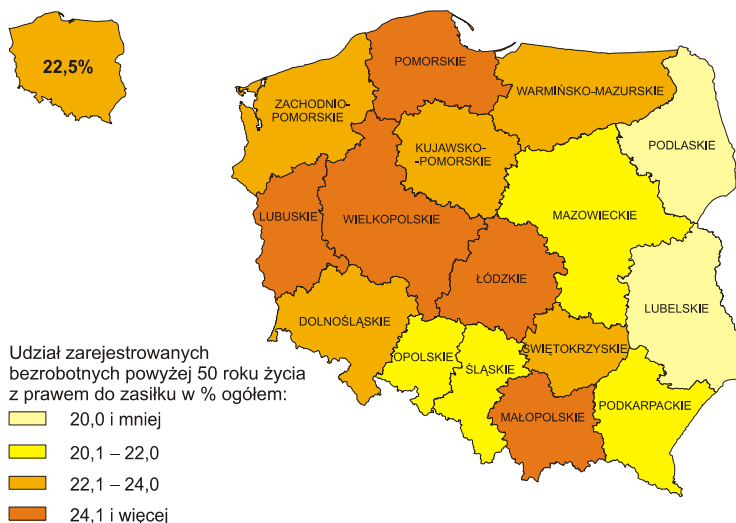
Wykres 13. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2011 R. (BAEL)

W IV kwartale 2011 r. liczba bezrobotnych **niepełnosprawnych** powyżej 50 roku życia wynosiła 39 tys. osób., przy czym 23 tys. poszukiwało pracy 12 miesięcy i mniej. Spośród bezrobotnych niepełnosprawnych powyżej 50 roku życia 31 tys. (79,5%) zamieszkiwała w miastach, a biorąc pod uwagę płeć większość stanowili mężczyźni – 21 tys. osób (53,8%).

Bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu grudnia 2011 r. było 1982,7 tys., w tym 1060,2 tys. kobiet. Spośród ogółu bezrobotnych – 441,4 tys. (22,3%) stanowiły osoby powyżej 50 roku życia (w tym 181,3 tys. kobiet, tj. 41,1%).

Mapa 6. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA Z PRAWEM DO ZASIŁKU WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2011 R. (MPiPS) Stan w dniu 31 XII

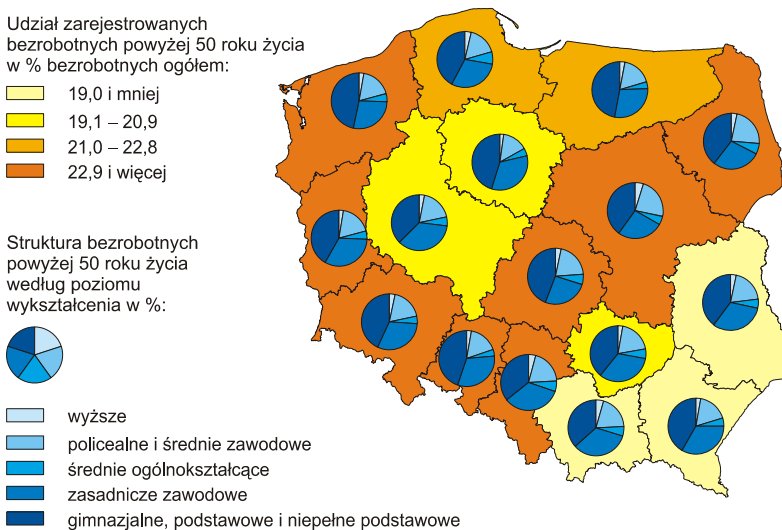
Województwem, w którym odnotowano największy udział osób powyżej 50 roku życia w zbiorowości wszystkich bezrobotnych było województwo dolnośląskie (28,1%), najmniejszy zaś udział wystąpił w województwie podkarpackim (16,8%). Liczba wszystkich bezrobotnych z prawem do zasiłku znajdujących się w rejestrach urzędów pracy na koniec 2011 r. wyniosła 326,5 tys. osób, tj. 16,5% ogółu bezrobotnych (w tym 168,7 tys. to kobiety); z czego osób powyżej 50 roku życia z prawem do zasiłku było 99,5 tys., tj. 5,0% ogółu (w tym 44,0 tys. kobiet).

Uwzględniając sytuację w poszczególnych miesiącach 2011 r. największą liczbę bezrobotnych powyżej 50 roku życia zanotowano w końcu lutego (454,6 tys. osób, w tym 179,7 tys. kobiet), a najniższą – w końcu września (407,9 tys., w tym 170,7 tys. kobiet).

W ciągu 2011 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 438,8 tys. osób powyżej 50 roku życia. Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych wystąpiło w styczniu (50,7 tys.), natomiast najmniej – w maju (29,5 tys.). **Wyrejestrowanych** bezrobotnych powyżej 50 roku życia było 419,0 tys. osób. Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowało się w kwietniu (43,4 tys. osób), natomiast najmniej – w styczniu (24,5 tys. osób).

Analizując strukturę grupy bezrobotnych osób powyżej 50 roku życia według **poziomu wykształcenia** najliczniej występowały osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 172,8 tys. (39,1%), najmniejszą zaś osoby z wykształceniem wyższym – 16,8 tys. (3,8%). Wśród bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia sytuacja wyglądała podobnie – największą grupę tworzyły kobiety z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 65,0 tys. (35,9%), a najmniejszą – z wykształceniem wyższym – 6,5 tys. (3,6%).

Mapa 7. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW W 2011 R. (MPIPS)
Stan w dniu 31 XII

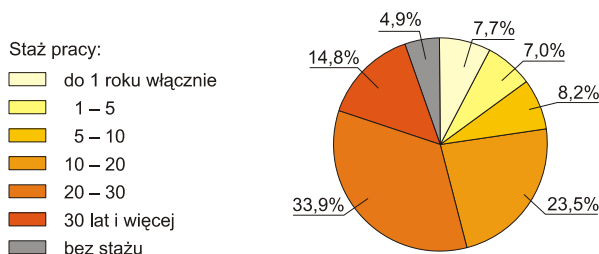

Biorąc pod uwagę kryterium **stażu pracy** wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia przeważa zbiorowość osób legitymujących się stażem od 20 do 30 lat – 149,8 tys. osób (33,9%). Naj-

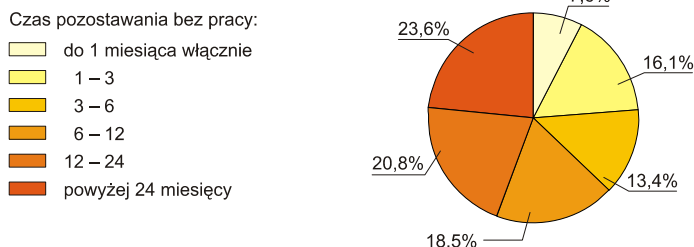
mniejszą grupę w tej kategorii stanowili bezrobotni bez stażu pracy – 21,4 tys. (4,9%). W zbiorowości (181,3 tys.) bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia największy udział miały kobiety ze stażem pracy od 20 do 30 lat – 59,3 tys. (32,7%), a najmniejszy bez stażu pracy – 9,4 tys. (5,2%).

Wykres 14. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG STAŻU PRACY W 2011 R. (MPiPS)

Według kryterium **czasu pozostawania bez pracy** zauważono, że wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia (441,4 tys.) najliczniejszą grupę w analizowanym roku stanowili bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy – 104,0 tys. (23,6%), zaś najmniejszą – pozostający bez pracy do miesiąca – 33,5 tys. (7,6%). W przypadku kobiet również najliczniejszą grupę stanowiły kobiety pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 44,8 tys. (24,7% ogółu kobiet), a najmniejszą pozostające bez pracy do miesiąca – 11,5 tys. (6,3%).

Wykres 15. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W 2011 R. (MPiPS)

W ramach **aktywnych form zwalczania bezrobocia** z pomocy w postaci rozmowy wstępnej skorzystało 77,5 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia (najwięcej w województwie mazowieckim – 9,3 tys.), a z porady indywidualnej – 63,3 tys. osób (najwięcej w województwie kujawsko-pomorskim – 7,9 tys.). W zakresie poradnictwa zawodowego z porady grupowej skorzystało 12,0 tys. osób (najwięcej w województwie wielkopolskim – 1,5 tys.), zaś liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupowych wyniosła 39,4 tys. (najwięcej w województwie śląskim – 5,4 tys.). W aktywnych programach rynku pracy z zatrudnienia przy pracach interwencyjnych skorzystało 2989 osób (najwięcej w województwie warmińsko-mazurskim 433 osoby), przy robotach publicznych 1467 osób (najwięcej w województwie kujawsko-pomorskim 330 osób), przy pracach społecznie użytecznych – 1263 osoby (najwięcej w województwie mazowieckim – 201 osób).

TABL. 1 (24). BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG PŁCI, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, RODZAJU POSZUKIWANEJ PRACY ORAZ OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety		Ogółem	Bezrobotni, którzy		
			stracili pracę	powracają do pracy po przerwie	
		w tysiącach osób			
OGÓŁEM	2010	O	316	144	156
		M	181	92	78
		K	136	51	78
	2011	O	315	163	139
		M	174	97	71
		K	142	66	68
POZIOM WYKSZTAŁCENIA					
Wyższe		O	21	11	9
		M	12	8	.
		K	9	.	5
Policealne i średnie zawodowe		O	86	50	31
		M	39	25	12
		K	47	25	19
Średnie ogólnokształcące		O	27	14	12
		M	6	.	.
		K	21	10	9
Zasadnicze zawodowe		O	131	67	59
		M	88	48	37
		K	43	19	21
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe		O	49	21	28
		M	28	13	14
		K	21	8	13
RODZAJ POSZUKIWANEJ PRACY					
Poszukujący pracy: jako pracownicy najemni		O	315	163	139
		M	174	97	71
		K	142	66	68
w tym: tylko w pełnym wymiarze czasu		O	125	76	43
		M	71	44	24
		K	54	32	18
w pełnym wymiarze czasu, ale mogą podjąć pracę w niepełnym wymiarze		O	57	32	22
		M	28	18	9
		K	29	14	14
w jakimkolwiek wymiarze czasu		O	116	51	61
		M	67	34	32
		K	49	18	28
OKRES POSZUKIWANIA PRACY					
Do 3 miesięcy		O	66	44	20
		M	37	25	11
		K	29	18	10
4–6 miesięcy		O	42	22	18
		M	22	11	11
		K	20	11	8
7–12 miesięcy		O	74	34	38
		M	38	20	17
		K	35	14	21
13 miesięcy i więcej		O	133	64	62
		M	75	41	32
		K	58	23	30
Przeciętny czas poszukiwania pracy w miesiącach		O	16,1	14,2	17,9
		M	16,0	14,9	17,1
		K	16,2	13,2	18,8

TABL. 2 (25). BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY, PŁCI ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem			Ogółem	Według okresu poszukiwania pracy				Przeciętny czas poszukiwania pracy w miesiącach	Stopa bezrobocia w %
				do 3 miesięcy	4–6	7–12	13 miesięcy i więcej		
M – mężczyźni			w tysiącach osób						
K – kobiety			w tysiącach osób						
OGÓŁEM	2010	O	316	73	54	66	124	15,6	7,3
		M	181	44	29	39	69	14,6	7,3
		K	136	29	25	28	54	17,0	7,2
	2011	O	315	66	42	74	133	16,1	7,1
		M	174	37	22	38	75	16,0	6,9
		K	142	29	20	35	58	16,2	7,3
Poziom wykształcenia:									
		wyższe	21	6	.	.	9	15,5	2,4
		policealne i średnie zawodowe	86	21	12	21	33	15,0	6,4
		średnie ogólnokształcące	27	6	.	6	13	15,9	10,8
		zasadnicze zawodowe	131	26	17	30	57	16,9	8,9
		gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	49	8	7	13	21	16,1	9,2

TABL. 3(26). BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY, PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA W IV KWARTALE (BAEL)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według okresu poszukiwania pracy		Przeciętny czas poszukiwania pracy w miesiącach	
		12 miesięcy i mniej	13 miesięcy i więcej		
	w tysiącach osób				
OGÓŁEM	2010	36	21	15	14,5
	2011	39	23	16	14,6
w tym bezrobotni, którzy:					
stracili pracę		15	10	6	10,8
powracają do pracy po przerwie		23	12	10	17,8
mężczyźni		21	11	9	13,6
w tym bezrobotni, którzy:					
stracili pracę		7	.	.	12,7
powracają do pracy po przerwie		14	8	6	14,3
kobiety		19	12	7	15,8
w tym bezrobotni, którzy:					
stracili pracę		8	6	.	8,7
powracają do pracy po przerwie		9	5	.	22,1
Miasto		31	20	12	15,1
Wieś		8	.	.	13,3

TABL. 4 (27). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI I WOJEWÓDZTW (MPIPS)

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Bezrobotni zarejestrowani				W tym osoby powyżej 50 roku życia			
		ogółem	z liczby ogółem			razem	z liczby razem		
			kobiety	z prawem do zasiłku			kobiety	z prawem do zasiłku	
				razem	w tym kobiety			razem	w tym kobiety
W OSOBACH									
POLSKA	2010	1954706	1014792	326582	158698	421674	169458	97445	39934
	2011	1982676	1060204	326471	168663	441443	181306	99472	44016
Województwa:									
dolnośląskie		143575	76375	27550	14689	40331	16197	9170	4130
kujawsko-pomorskie		139622	78254	25587	13002	27990	12337	6499	2860
lubelskie		122441	62189	12049	5655	21982	8180	3499	1396
lubuskie		59134	32713	11712	6425	14225	5876	3554	1555
łódzkie		138652	71116	23058	11812	36097	14857	8694	3925
małopolskie		145094	78803	22894	11705	26306	10896	6500	2847
mazowieckie		246739	122204	39648	19910	59789	23195	12871	5513
opolskie		48029	26173	7601	3927	12374	4866	2668	1114
podkarpackie		146208	77403	20578	9565	24563	9705	4962	1843
podlaskie		65920	31736	8145	3796	15155	5614	2838	1171
pomorskie		106667	60589	20984	11460	23472	10125	6161	2773
śląskie		186187	104370	27391	15453	44154	19655	9276	4728
świętokrzyskie		83217	42901	14280	6925	16739	6500	3703	1536
warmińsko-mazurskie		107333	58437	21132	10545	22912	9688	5455	2307
wielkopolskie		134954	78369	23850	13052	26581	11742	7220	3394
zachodniopomorskie		108904	58572	20012	10742	28773	11873	6402	2924
W %									
POLSKA	2010	100,0	51,9	16,7	8,1	21,6	8,7	5,0	2,0
	2011	100,0	53,5	16,5	8,5	22,3	9,1	5,0	2,2
Województwa:									
dolnośląskie		100,0	53,2	19,2	10,2	28,1	11,3	6,4	2,9
kujawsko-pomorskie		100,0	56,0	18,3	9,3	20,0	8,8	4,7	2,0
lubelskie		100,0	50,8	9,8	4,6	18,0	6,7	2,9	1,1
lubuskie		100,0	55,3	19,8	10,9	24,1	9,9	6,0	2,6
łódzkie		100,0	51,3	16,6	8,5	26,0	10,7	6,3	2,8
małopolskie		100,0	54,3	15,8	8,1	18,1	7,5	4,5	2,0
mazowieckie		100,0	49,5	16,1	8,1	24,2	9,4	5,2	2,2
opolskie		100,0	54,5	15,8	8,2	25,8	10,1	5,6	2,3
podkarpackie		100,0	52,9	14,1	6,5	16,8	6,6	3,4	1,3
podlaskie		100,0	48,1	12,4	5,8	23,0	8,5	4,3	1,8
pomorskie		100,0	56,8	19,7	10,7	22,0	9,5	5,8	2,6
śląskie		100,0	56,1	14,7	8,3	23,7	10,6	5,0	2,5
świętokrzyskie		100,0	51,6	17,2	8,3	20,1	7,8	4,4	1,8
warmińsko-mazurskie		100,0	54,4	19,7	9,8	21,3	9,0	5,1	2,1
wielkopolskie		100,0	58,1	17,7	9,7	19,7	8,7	5,3	2,5
zachodniopomorskie		100,0	53,8	18,4	9,9	26,4	10,9	5,9	2,7

TABL. 5 (28). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG MIESIĘCY, PŁCI I WOJEWÓDZTW (MPIPS)

Stan w końcu miesiąca

A. OGÓLEM

WYSZCZEGÓLNIENIE		Miesiące													
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
														w osobach	
O – ogółem	M – mężczyźni														
K – kobiety															
POLSKA	2010	O	419429	428914	428642	414195	403800	395070	388476	383935	381655	386269	397958	421674	
		M	255396	262781	263096	252107	244277	237517	231470	227129	225285	227697	235810	252216	
		K	164033	166133	165546	162088	159523	157553	157006	156806	156370	158572	162148	169458	
		2011	O	447790	454566	453924	441813	428682	417594	413378	409764	407927	411075	422751	441443
		M	269994	274872	274306	264869	255607	246891	242402	239205	237216	238705	246897	260137	
		K	177796	179694	179618	176944	173075	170703	170976	170559	170711	172370	175854	181306	
Województwa:															
dolnośląskie		O	43349	43903	43433	42004	40225	38733	38307	37760	37418	37703	38733	40331	
	M	26449	26802	26471	25384	24149	23066	22709	22252	22000	22190	22922	24134		
	K	16900	17101	16962	16620	16076	15667	15598	15508	15418	15513	15811	16197		
kujawsko-pomorskie		O	28648	29228	28885	27972	27012	25992	25512	24991	24955	25516	26651	27990	
	M	16577	16983	16736	15961	15289	14537	14070	13718	13664	14017	14743	15653		
	K	12071	12245	12149	12011	11723	11455	11442	11273	11291	11499	11908	12337		
lubelskie		O	22289	22715	22644	22129	21607	20970	20656	20505	20466	20561	21205	21982	
	M	14152	14473	14403	13961	13523	13067	12783	12623	12647	12676	13184	13802		
	K	8137	8242	8241	8168	8084	7903	7873	7882	7819	7885	8021	8180		
lubuskie		O	15063	14964	14846	14422	13901	13495	13343	13241	13063	13048	13410	14225	
	M	9082	9046	8986	8636	8283	7947	7818	7733	7623	7582	7814	8349		
	K	5981	5918	5860	5786	5618	5548	5525	5508	5440	5466	5596	5876		
łódzkie		O	35359	35944	36006	35365	34843	34314	34129	33787	33604	33860	34700	36097	
	M	21354	21762	21804	21317	20879	20360	20081	19882	19661	19808	20314	21240		
	K	14005	14182	14202	14048	13964	13954	14048	13905	13943	14052	14386	14857		
małopolskie		O	26282	26764	26805	26264	25419	24922	24599	24404	24351	24598	25145	26306	
	M	15821	16187	16208	15737	15111	14743	14423	14170	13988	14147	14572	15410		
	K	10461	10577	10597	10527	10308	10179	10176	10234	10363	10451	10573	10896		
mazowieckie		O	58917	60054	61048	60085	58914	57985	57583	57255	56963	56825	57809	59789	
	M	36576	37458	38055	37223	36339	35479	34948	34647	34334	34240	35066	36594		
	K	22341	22596	22993	22862	22575	22506	22635	22608	22629	22585	22743	23195		
opolskie		O	12820	12962	12777	12389	12067	11802	11633	11555	11417	11435	11742	12374	
	M	8033	8118	8028	7707	7488	7232	7053	6965	6862	6823	7038	7508		
	K	4787	4844	4749	4682	4579	4570	4580	4590	4555	4612	4704	4866		
podkarpackie		O	24058	24435	24429	23761	22977	22636	22525	22437	22434	22756	23464	24563	
	M	14837	15094	15093	14595	13996	13657	13518	13405	13369	13563	14120	14858		
	K	9221	9341	9336	9166	8981	8979	9007	9032	9065	9193	9344	9705		
podlaskie		O	15142	15286	15079	14551	14211	14012	14144	14126	14183	14261	14693	15155	
	M	9547	9653	9578	9202	8998	8791	8824	8762	8756	8810	9121	9541		
	K	5595	5633	5501	5349	5213	5221	5320	5364	5427	5451	5572	5614		
pomorskie		O	24190	24599	24500	23676	22886	22124	21800	21687	21676	21790	22433	23472	
	M	14422	14671	14604	13968	13382	12789	12392	12213	12172	12159	12618	13347		
	K	9768	9928	9896	9708	9504	9335	9408	9474	9504	9631	9815	10125		
śląskie		O	43981	44600	44901	44237	43145	42049	41760	41365	41153	41446	42520	44154	
	M	24853	25286	25465	24865	24074	23334	22985	22739	22563	22714	23458	24499		
	K	19128	19314	19436	19372	19071	18715	18775	18626	18590	18732	19062	19655		
świętokrzyskie		O	17235	17474	17374	16772	16236	15989	15825	15731	15701	15586	16033	16739	
	M	10807	10995	10924	10490	10097	9817	9631	9479	9421	9326	9668	10239		
	K	6428	6479	6450	6282	6139	6172	6194	6252	6280	6260	6365	6500		
warmińsko-mazurskie		O	23663	24167	24011	22849	21557	20556	20258	20307	20386	20868	21689	22912	
	M	13943	14284	14158	13314	12591	11930	11651	11628	11608	11844	12366	13224		
	K	9720	9883	9853	9535	8966	8626	8607	8679	8778	9024	9323	9688		
wielkopolskie		O	27337	27836	27576	26749	26118	25173	24748	24440	24140	24402	25080	26581	
	M	15868	16254	16027	15352	14851	14050	13637	13373	13162	13293	13811	14839		
	K	11469	11582	11549	11397	11267	11123	11111	11067	10978	11109	11269	11742		
zachodniopomorskie		O	29457	29635	29610	28588	27564	26842	26556	26173	26017	26420	27444	28773	
	M	17673	17806	17766	17157	16557	16092	15879	15616	15386	15513	16082	16900		
	K	11784	11829	11844	11431	11007	10750	10677	10557	10631	10907	11362	11873		

TABL. 5 (28). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG MIESIĘCY, PŁCI I WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w końcu miesiąca

B. Z PRAWEM DO ZASIŁKU

WYSZCZEGÓLNIENIE		Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
														w osobach
O – ogółem	M – mężczyźni	K – kobiety												
POLSKA	2010	O	112351	114000	112274	107300	103772	100896	96917	93741	91024	90525	92069	97445
		M	71275	72506	71126	66874	63856	61091	57664	55233	53114	52229	53127	57511
		K	41076	41494	41148	40426	39916	39805	39253	38508	37910	38296	38942	39934
	2011	O	103345	102706	100571	97672	94741	92646	91738	91473	90904	91347	94171	99472
		M	61703	61177	59558	56762	54202	51982	50813	50308	49784	49484	51397	55456
		K	41642	41529	41013	40910	40539	40664	40925	41165	41120	41863	42774	44016
Województwa:														
dolnośląskie	O	9988	9874	9593	9362	9005	8740	8573	8496	8463	8472	8734	9170	
	M	5926	5856	5640	5383	5080	4837	4730	4625	4605	4561	4692	5040	
	K	4062	4018	3953	3979	3925	3903	3843	3871	3858	3911	4042	4130	
kujawsko-pomorskie	O	6761	6782	6620	6446	6234	6061	6001	5923	5851	5892	6139	6499	
	M	4110	4070	3957	3741	3535	3335	3232	3156	3140	3166	3343	3639	
	K	2651	2712	2663	2705	2699	2726	2769	2767	2711	2726	2796	2860	
lubelskie	O	3879	3820	3709	3595	3420	3261	3150	3132	3132	3093	3185	3499	
	M	2458	2427	2296	2150	1986	1850	1773	1764	1780	1741	1818	2103	
	K	1421	1393	1413	1445	1434	1411	1377	1368	1352	1352	1367	1396	
lubuskie	O	3542	3492	3441	3278	3203	3135	3148	3158	3104	3219	3346	3554	
	M	2161	2126	2096	1933	1872	1802	1796	1802	1742	1759	1860	1999	
	K	1381	1366	1345	1345	1331	1333	1352	1356	1362	1460	1486	1555	
łódzkie	O	8690	8632	8503	8256	8194	8107	7952	8035	7964	8088	8349	8694	
	M	5056	5014	4883	4645	4520	4381	4292	4332	4302	4337	4532	4769	
	K	3634	3618	3620	3611	3674	3726	3660	3703	3662	3751	3817	3925	
małopolskie	O	6667	6661	6527	6406	6196	6139	6019	6021	5972	6009	6150	6500	
	M	4077	4061	3977	3832	3638	3531	3398	3332	3260	3274	3384	3653	
	K	2590	2600	2550	2574	2558	2608	2621	2689	2712	2735	2766	2847	
mazowieckie	O	12703	12695	12951	12830	12480	12333	12289	12320	12288	12132	12272	12871	
	M	7591	7617	7770	7593	7280	7060	6944	6958	6892	6744	6879	7358	
	K	5112	5078	5181	5237	5200	5273	5345	5362	5396	5388	5393	5513	
opolskie	O	2784	2731	2602	2602	2548	2565	2545	2486	2478	2517	2550	2668	
	M	1755	1702	1614	1601	1543	1526	1492	1437	1424	1426	1462	1554	
	K	1029	1029	988	1001	1005	1039	1053	1049	1054	1091	1088	1114	
podkarpackie	O	5114	5085	4911	4663	4512	4407	4334	4303	4275	4245	4542	4962	
	M	3307	3293	3189	2973	2850	2722	2655	2630	2606	2592	2833	3119	
	K	1807	1792	1722	1690	1662	1685	1679	1673	1669	1653	1709	1843	
podlaskie	O	2807	2797	2676	2585	2552	2536	2540	2573	2549	2564	2701	2838	
	M	1709	1709	1609	1543	1520	1486	1485	1502	1487	1462	1534	1667	
	K	1098	1088	1067	1042	1032	1050	1055	1071	1062	1102	1167	1171	
pomorskie	O	6474	6423	6202	5920	5806	5674	5659	5723	5705	5722	5909	6161	
	M	3868	3808	3665	3441	3317	3172	3078	3099	3100	3042	3164	3388	
	K	2606	2615	2537	2479	2489	2502	2581	2624	2605	2680	2745	2773	
śląskie	O	9955	9861	9654	9519	9267	8989	8912	8811	8791	8836	8942	9276	
	M	5339	5280	5168	4967	4771	4544	4434	4343	4288	4257	4326	4548	
	K	4616	4581	4486	4552	4496	4445	4478	4468	4503	4579	4616	4728	
świętokrzyskie	O	3914	3866	3714	3628	3490	3419	3403	3362	3383	3294	3416	3703	
	M	2508	2466	2345	2269	2148	2063	2007	1948	1929	1846	1926	2167	
	K	1406	1400	1369	1359	1342	1356	1396	1414	1454	1448	1490	1536	
warmińsko-mazurskie	O	5738	5791	5642	5284	5030	4833	4812	4852	4821	4913	5125	5455	
	M	3513	3535	3397	3118	2957	2784	2738	2743	2733	2746	2884	3148	
	K	2225	2256	2245	2166	2073	2049	2074	2109	2088	2167	2241	2307	
wielkopolskie	O	7403	7333	7127	6913	6682	6500	6485	6459	6384	6442	6675	7220	
	M	4358	4328	4154	3935	3702	3487	3423	3387	3316	3328	3464	3826	
	K	3045	3005	2973	2978	2980	3013	3062	3072	3068	3114	3211	3394	
zachodniopomorskie	O	6926	6863	6699	6385	6122	5947	5916	5819	5744	5909	6136	6402	
	M	3967	3885	3798	3638	3483	3402	3336	3250	3180	3203	3296	3478	
	K	2959	2978	2901	2747	2639	2545	2580	2569	2564	2706	2840	2924	

TABL. 6 (29). NAPŁYW I ODPLYW BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG MIESIĘCY I WOJEWÓDZTW (MPiPS)

W miesiącu sprawozdawczym

WYSZCZEGÓLNIENIE		Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w osobach											
		NAPŁYW											
POLSKA	2010	50304	36346	37723	33384	32259	32568	35030	32831	38724	43650	44275	52181
	2011	50657	33152	36055	31337	29461	30013	32428	32840	36066	38452	42392	45910
Województwa:													
	dolnośląskie	4931	3230	3558	3050	2754	2788	3114	3179	3465	3901	4225	4540
	kujawsko-pomorskie	2932	2082	2137	2008	1786	1871	2049	2105	2445	2697	3072	3239
	lubelskie	2151	1432	1435	1315	1127	1066	1223	1280	1445	1487	1822	1861
	lubuskie	2384	1364	1593	1358	1408	1413	1567	1591	1643	1737	2017	1823
	łódzkie	3610	2514	2768	2398	2405	2453	2605	2548	2730	2932	3159	3455
	małopolskie	2966	1942	2087	1754	1712	1876	1862	1892	2191	2257	2419	2766
	mazowieckie	5854	4057	4806	3715	3480	3490	3623	3606	3960	4189	4603	5091
	opolskie	1818	1007	1017	1027	1019	1051	1113	1223	1187	1243	1410	1541
	podkarpackie	2219	1378	1558	1441	1241	1324	1449	1513	1667	1772	1935	2098
	podlaskie	1620	842	953	855	832	841	961	953	1064	1173	1205	1249
	pomorskie	3177	2060	2087	1775	1769	1819	2005	1990	2206	2349	2588	2734
	śląskie	5157	3689	4021	3391	3184	3234	3574	3616	3911	3980	4293	4687
	świętokrzyskie	2106	1366	1499	1302	1206	1258	1212	1205	1341	1205	1432	1645
	warmińsko-mazurskie	2974	1825	1939	1674	1544	1595	1716	1782	1992	2355	2423	2646
	wielkopolskie	3247	2258	2307	2036	2079	1952	2154	2255	2356	2431	2800	3386
	zachodniopomorskie	3511	2106	2290	2238	1915	1982	2201	2102	2463	2744	2989	3149
		ODPLYW											
POLSKA	2010	22565	26861	37995	47831	42654	41298	41624	37372	41004	39036	32579	28465
	2011	24541	26376	36697	43448	42592	41101	36644	36454	37903	35304	30716	27218
Województwa:													
	dolnośląskie	2416	2676	4028	4479	4533	4280	3540	3726	3807	3616	3195	2942
	kujawsko-pomorskie	1384	1502	2480	2921	2746	2891	2529	2626	2481	2136	1937	1900
	lubelskie	1080	1006	1506	1830	1649	1703	1537	1431	1484	1392	1178	1084
	lubuskie	1172	1463	1711	1782	1929	1819	1719	1693	1821	1752	1655	1008
	łódzkie	1738	1929	2706	3039	2927	2982	2790	2890	2913	2676	2319	2058
	małopolskie	1292	1460	2046	2295	2557	2373	2185	2087	2244	2010	1872	1605
	mazowieckie	2961	2920	3812	4678	4651	4419	4025	3934	4252	4327	3619	3111
	opolskie	813	865	1202	1415	1341	1316	1282	1301	1325	1225	1103	909
	podkarpackie	1016	1001	1564	2109	2025	1665	1560	1601	1670	1450	1227	999
	podlaskie	707	698	1160	1383	1172	1040	829	971	1007	1095	773	787
	pomorskie	1528	1651	2186	2599	2559	2581	2329	2103	2217	2235	1945	1695
	śląskie	2702	3070	3720	4055	4276	4330	3863	4011	4123	3687	3219	3053
	świętokrzyskie	1040	1127	1599	1904	1742	1505	1376	1299	1371	1320	985	939
	warmińsko-mazurskie	1349	1321	2095	2836	2836	2596	2014	1733	1913	1873	1602	1423
	wielkopolskie	1652	1759	2567	2863	2710	2897	2579	2563	2656	2169	2122	1885
	zachodniopomorskie	1691	1928	2315	3260	2939	2704	2487	2485	2619	2341	1965	1820

TABL. 7 (30). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (MPIPS)

Stan w dniu 31 XII

A. OGÓŁEM

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	Poziom wykształcenia				
				wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety			w osobach					
POLSKA	2010	O	421674	15055	79733	21427	134916	170543
		M	252216	9329	37587	5919	92258	107123
		K	169458	5726	42146	15508	42658	63420
	2011	O	441443	16824	85701	22275	143881	172762
		M	260137	10291	39423	6192	96496	107735
		K	181306	6533	46278	16083	47385	65027
	Województwa:							
	dolnośląskie	O	40331	1552	7627	1877	13180	16095
		M	24134	947	3532	528	8894	10233
K		16197	605	4095	1349	4286	5862	
kujawsko-pomorskie	O	27990	706	4216	1183	9879	12006	
	M	15653	453	1783	282	6312	6823	
	K	12337	253	2433	901	3567	5183	
lubelskie	O	21982	796	4588	1063	7102	8433	
	M	13802	494	2157	326	4964	5861	
	K	8180	302	2431	737	2138	2572	
lubuskie	O	14225	389	2796	722	4745	5573	
	M	8349	238	1321	195	3176	3419	
	K	5876	151	1475	527	1569	2154	
łódzkie	O	36097	1269	7166	2024	10686	14952	
	M	21240	790	3515	579	7179	9177	
	K	14857	479	3651	1445	3507	5775	
małopolskie	O	26306	1330	5374	1473	9137	8992	
	M	15410	814	2428	432	6018	5718	
	K	10896	516	2946	1041	3119	3274	
mazowieckie	O	59789	3286	13114	3050	18000	22339	
	M	36594	2007	6350	897	12322	15018	
	K	23195	1279	6764	2153	5678	7321	
opolskie	O	12374	421	2166	526	3837	5424	
	M	7508	268	976	160	2622	3482	
	K	4866	153	1190	366	1215	1942	
podkarpackie	O	24563	702	4543	1187	8569	9562	
	M	14858	424	2068	361	5755	6250	
	K	9705	278	2475	826	2814	3312	
podlaskie	O	15155	600	3287	914	4524	5830	
	M	9541	372	1672	292	3171	4034	
	K	5614	228	1615	622	1353	1796	
pomorskie	O	23472	949	4248	1254	7687	9334	
	M	13347	544	1871	346	5132	5454	
	K	10125	405	2377	908	2555	3880	
śląskie	O	44154	1902	8771	2454	15473	15554	
	M	24499	1170	3835	610	9858	9026	
	K	19655	732	4936	1844	5615	6528	
świętokrzyskie	O	16739	521	3426	914	5846	6032	
	M	10239	314	1581	225	4146	3973	
	K	6500	207	1845	689	1700	2059	
warmińsko-mazurskie	O	22912	584	4249	872	6887	10320	
	M	13224	327	1866	231	4599	6201	
	K	9688	257	2383	641	2288	4119	
wielkopolskie	O	26581	911	5073	1415	9352	9830	
	M	14839	562	2178	382	6108	5609	
	K	11742	349	2895	1033	3244	4221	
zachodniopomorskie	O	28773	906	5057	1347	8977	12486	
	M	16900	567	2290	346	6240	7457	
	K	11873	339	2767	1001	2737	5029	

TABL. 7 (30). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

B. ZAMIESZKALI NA WSI

WYSZCZEGÓLNIENIE			Poziom wykształcenia					
			Ogółem	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
O – ogółem	M – mężczyźni	K – kobiety	w osobach					
POLSKA	2010	O	148910	1938	17653	3893	49000	76426
		M	94657	1229	8023	991	34409	50005
		K	54253	709	9630	2902	14591	26421
	2011	O	157875	2289	19838	4144	53471	78133
		M	98918	1443	8761	1037	36767	50910
		K	58957	846	11077	3107	16704	27223
Województwa:								
dolnośląskie	2010	O	12559	202	1573	324	4142	6318
		M	7995	127	691	85	2892	4200
		K	4564	75	882	239	1250	2118
kujawsko-pomorskie	2010	O	10242	109	1018	235	3324	5556
		M	6035	78	409	50	2171	3327
		K	4207	31	609	185	1153	2229
lubelskie	2010	O	9718	133	1268	247	3364	4706
		M	6590	83	593	80	2454	3380
		K	3128	50	675	167	910	1326
lubuskie	2010	O	5377	74	740	137	1771	2655
		M	3264	47	339	32	1196	1650
		K	2113	27	401	105	575	1005
łódzkie	2010	O	8982	114	1149	255	2845	4619
		M	5902	71	552	75	2072	3132
		K	3080	43	597	180	773	1487
małopolskie	2010	O	11580	225	1705	369	4559	4722
		M	7112	136	703	89	3047	3137
		K	4468	89	1002	280	1512	1585
mazowieckie	2010	O	20959	330	2642	558	7095	10334
		M	13676	201	1205	139	4859	7272
		K	7283	129	1437	419	2236	3062
opolskie	2010	O	5164	74	608	109	1699	2674
		M	3343	52	289	31	1182	1789
		K	1821	22	319	78	517	885
podkarpackie	2010	O	13230	131	1702	310	4979	6108
		M	8552	94	754	92	3427	4185
		K	4678	37	948	218	1552	1923
podlaskie	2010	O	4055	82	550	157	1143	2123
		M	2801	52	295	50	839	1565
		K	1254	30	255	107	304	558
pomorskie	2010	O	9017	126	977	221	2948	4745
		M	5328	74	409	60	2008	2777
		K	3689	52	568	161	940	1968
śląskie	2010	O	8176	217	1285	305	3232	3137
		M	4948	142	557	59	2147	2043
		K	3228	75	728	246	1085	1094
świętokrzyskie	2010	O	7643	75	1002	266	2795	3505
		M	4949	43	443	49	2007	2407
		K	2694	32	559	217	788	1098
warmińsko-mazurskie	2010	O	10116	113	1144	168	2694	5997
		M	6042	66	507	40	1789	3640
		K	4074	47	637	128	905	2357
wielkopolskie	2010	O	10550	157	1372	282	3802	4937
		M	6135	95	557	68	2536	2879
		K	4415	62	815	214	1266	2058
zachodniopomorskie	2010	O	10507	127	1103	201	3079	5997
		M	6246	82	458	38	2141	3527
		K	4261	45	645	163	938	2470

TABL. 8 (31). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG STAŻU PRACY, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (MPIPS)

Stan w dniu 31 XII

A. OGÓŁEM

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety			Ogółem	Staż pracy ^a						Bez stażu
				do 1 roku	1–5	5–10	10–20	20–30	powyżej 30 lat	
w osobach										
POLSKA	2010	O	421674	33252	29596	33669	97404	145422	60478	21853
		M	252216	20307	18382	18048	50054	90196	42979	12250
		K	169458	12945	11214	15621	47350	55226	17499	9603
	2011	O	441443	33840	31076	36322	103583	149810	65383	21429
		M	260137	20683	19243	19493	53104	90545	45029	12040
		K	181306	13157	11833	16829	50479	59265	20354	9389
Województwa:										
dolnośląskie	O	40331	2582	2730	3229	9879	14409	6233	1269	
	M	24134	1675	1808	1778	5259	8699	4215	700	
	K	16197	907	922	1451	4620	5710	2018	569	
kujawsko-pomorskie	O	27990	1731	2086	2460	6960	9459	4082	1212	
	M	15653	865	1114	1176	3355	5802	2884	457	
	K	12337	866	972	1284	3605	3657	1198	755	
lubelskie	O	21982	2055	1752	2074	5607	6431	2390	1673	
	M	13802	1324	1171	1257	3230	4104	1669	1047	
	K	8180	731	581	817	2377	2327	721	626	
lubuskie	O	14225	1014	744	982	3489	5306	2155	535	
	M	8349	621	471	502	1783	3187	1479	306	
	K	5876	393	273	480	1706	2119	676	229	
łódzkie	O	36097	2986	2304	2846	7996	13258	5597	1110	
	M	21240	1949	1542	1654	4241	7516	3669	669	
	K	14857	1037	762	1192	3755	5742	1928	441	
małopolskie	O	26306	1587	1701	2251	6378	8988	4305	1096	
	M	15410	973	1112	1227	3189	5318	2936	655	
	K	10896	614	589	1024	3189	3670	1369	441	
mazowieckie	O	59789	5414	4465	5130	13016	19272	8735	3757	
	M	36594	3613	2946	2972	6939	11761	5992	2371	
	K	23195	1801	1519	2158	6077	7511	2743	1386	
opolskie	O	12374	610	909	883	2675	4474	2294	529	
	M	7508	367	580	474	1404	2721	1671	291	
	K	4866	243	329	409	1271	1753	623	238	
podkarpackie	O	24563	2031	1535	2109	6430	7670	3179	1609	
	M	14858	1202	1027	1198	3314	4917	2334	866	
	K	9705	829	508	911	3116	2753	845	743	
podlaskie	O	15155	1198	1159	1386	3769	4775	1961	907	
	M	9541	774	772	866	2124	3016	1383	606	
	K	5614	424	387	520	1645	1759	578	301	
pomorskie	O	23472	1405	1352	1778	5838	8363	3967	769	
	M	13347	727	666	835	2747	5099	2876	397	
	K	10125	678	686	943	3091	3264	1091	372	
śląskie	O	44154	3938	3251	3324	8930	14974	7365	2372	
	M	24499	2396	2037	1628	4261	8252	4705	1220	
	K	19655	1542	1214	1696	4669	6722	2660	1152	
świętokrzyskie	O	16739	1064	1337	1535	4335	5407	2067	994	
	M	10239	697	872	886	2225	3451	1458	650	
	K	6500	367	465	649	2110	1956	609	344	
warmińsko-mazurskie	O	22912	1647	1759	2138	5911	7863	2630	964	
	M	13224	790	863	1038	3045	5179	1910	399	
	K	9688	857	896	1100	2866	2684	720	565	
wielkopolskie	O	26581	1402	1645	1904	6013	9569	4981	1067	
	M	14839	786	916	889	2836	5520	3397	495	
	K	11742	616	729	1015	3177	4049	1584	572	
zachodniopomorskie	O	28773	3176	2347	2293	6357	9592	3442	1566	
	M	16900	1924	1346	1113	3152	6003	2451	911	
	K	11873	1252	1001	1180	3205	3589	991	655	

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 5-10 lat uwzględniono osoby, które pracowały 5 lat i 1 dzień do pełnych 10 lat włącznie.

TABL. 8 (31). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG STAŻU PRACY, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

B. ZAMIESZKALI NA WSI

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety			Ogółem	Staż pracy ^a						Bez stażu
				do 1 roku	1–5	5–10	10–20	20–30	powyżej 30 lat	
w osobach										
POLSKA	2010	O	148910	11843	11707	13219	36303	47405	17782	10651
		M	94657	7006	7197	7222	20189	33499	13743	5801
		K	54253	4837	4510	5997	16114	13906	4039	4850
	2011	O	157875	12152	12518	14336	39456	49258	19545	10610
		M	98918	7133	7659	7855	21902	33865	14701	5803
		K	58957	5019	4859	6481	17554	15393	4844	4807
Województwa:										
dolnośląskie	O	12559	742	921	1154	3359	4262	1580	541	
	M	7995	464	586	641	1891	2960	1176	277	
	K	4564	278	335	513	1468	1302	404	264	
kujawsko-pomorskie	O	10242	795	954	963	2540	3061	1143	786	
	M	6035	360	506	466	1333	2170	921	279	
	K	4207	435	448	497	1207	891	222	507	
lubelskie	O	9718	1024	899	950	2388	2425	886	1146	
	M	6590	676	636	606	1537	1749	655	731	
	K	3128	348	263	344	851	676	231	415	
lubuskie	O	5377	422	287	413	1396	1966	672	221	
	M	3264	235	171	188	746	1312	511	101	
	K	2113	187	116	225	650	654	161	120	
łódzkie	O	8982	654	704	797	2263	2807	1254	503	
	M	5902	456	478	513	1409	1824	891	331	
	K	3080	198	226	284	854	983	363	172	
małopolskie	O	11580	749	763	909	2952	3806	1846	555	
	M	7112	485	514	530	1566	2421	1271	325	
	K	4468	264	249	379	1386	1385	575	230	
mazowieckie	O	20959	1731	1832	2056	4977	5969	2319	2075	
	M	13676	1154	1217	1263	2894	4102	1720	1326	
	K	7283	577	615	793	2083	1867	599	749	
opolskie	O	5164	271	392	408	1140	1776	900	277	
	M	3343	168	258	219	650	1193	718	137	
	K	1821	103	134	189	490	583	182	140	
podkarpackie	O	13230	1199	894	1168	3505	3843	1556	1065	
	M	8552	726	636	719	1988	2682	1195	606	
	K	4678	473	258	449	1517	1161	361	459	
podlaskie	O	4055	438	371	421	1012	1002	343	468	
	M	2801	290	264	283	651	711	272	330	
	K	1254	148	107	138	361	291	71	138	
pomorskie	O	9017	623	651	755	2340	3102	1258	288	
	M	5328	288	275	328	1130	2169	1031	107	
	K	3689	335	376	427	1210	933	227	181	
śląskie	O	8176	723	562	560	1631	2882	1473	345	
	M	4948	466	401	304	849	1749	1008	171	
	K	3228	257	161	256	782	1133	465	174	
świętokrzyskie	O	7643	526	677	815	2047	2205	795	578	
	M	4949	357	446	488	1154	1554	575	375	
	K	2694	169	231	327	893	651	220	203	
warmińsko-mazurskie	O	10116	803	941	1120	2756	3108	799	589	
	M	6042	305	422	538	1505	2403	668	201	
	K	4074	498	519	582	1251	705	131	388	
wielkopolskie	O	10550	504	722	840	2532	3619	1775	558	
	M	6135	235	370	365	1260	2375	1305	225	
	K	4415	269	352	475	1272	1244	470	333	
zachodniopomorskie	O	10507	948	948	1007	2618	3425	946	615	
	M	6246	468	479	404	1339	2491	784	281	
	K	4261	480	469	603	1279	934	162	334	

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 5-10 lat uwzględniono osoby, które pracowały 5 lat i 1 dzień do pełnych 10 lat włącznie.

TABL. 9 (32). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (MPIPS)

Stan w dniu 31 XII

A. OGÓLEM

WYSZCZEGÓLNIENIE			Ogółem	Czas pozostawania bez pracy ^a					
				do 1 miesiąca	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24 miesięcy
O – ogółem			w osobach						
M – mężczyźni									
K – kobiety									
POLSKA	2010	O	421674	38235	76252	57853	80296	85271	83767
		M	252216	25624	45991	33091	48642	52971	45897
		K	169458	12611	30261	24762	31654	32300	37870
	2011	O	441443	33468	71110	59187	81882	91823	103973
		M	260137	22004	42661	33091	48157	55050	59174
		K	181306	11464	28449	26096	33725	36773	44799
Województwa:									
dolnośląskie	2010	O	40331	3281	7064	5581	7268	8597	8540
		M	24134	2199	4300	3210	4228	5271	4926
		K	16197	1082	2764	2371	3040	3326	3614
kujawsko-pomorskie	2010	O	27990	2092	5043	3865	4913	6041	6036
		M	15653	1359	2946	2105	2682	3320	3241
		K	12337	733	2097	1760	2231	2721	2795
lubelskie	2010	O	21982	1396	2971	2392	3324	4684	7215
		M	13802	974	1886	1419	2050	3023	4450
		K	8180	422	1085	973	1274	1661	2765
lubuskie	2010	O	14225	1357	2805	2159	2883	2545	2476
		M	8349	871	1668	1250	1703	1515	1342
		K	5876	486	1137	909	1180	1030	1134
łódzkie	2010	O	36097	2690	5281	4837	7016	7614	8659
		M	21240	1705	3097	2723	4138	4596	4981
		K	14857	985	2184	2114	2878	3018	3678
małopolskie	2010	O	26306	2081	4215	3588	4815	5399	6208
		M	15410	1374	2582	1949	2828	3335	3342
		K	10896	707	1633	1639	1987	2064	2866
mazowieckie	2010	O	59789	3849	7849	7046	11172	12375	17498
		M	36594	2633	4941	4070	6859	7723	10368
		K	23195	1216	2908	2976	4313	4652	7130
opolskie	2010	O	12374	1073	2281	1747	2429	2530	2314
		M	7508	730	1453	968	1472	1566	1319
		K	4866	343	828	779	957	964	995
podkarpackie	2010	O	24563	1501	3367	2642	3689	4585	8779
		M	14858	1040	2181	1591	2332	2826	4888
		K	9705	461	1186	1051	1357	1759	3891
podlaskie	2010	O	15155	950	2161	1784	2477	3045	4738
		M	9541	659	1357	990	1575	1971	2989
		K	5614	291	804	794	902	1074	1749
pomorskie	2010	O	23472	2075	4264	3573	4649	4979	3932
		M	13347	1377	2479	1942	2622	2867	2060
		K	10125	698	1785	1631	2027	2112	1872
śląskie	2010	O	44154	3367	7371	6554	8620	9759	8483
		M	24499	2091	4160	3430	4720	5377	4721
		K	19655	1276	3211	3124	3900	4382	3762
świętokrzyskie	2010	O	16739	1277	2379	2287	3494	3353	3949
		M	10239	888	1543	1269	2079	2126	2334
		K	6500	389	836	1018	1415	1227	1615
warmińsko-mazurskie	2010	O	22912	1804	4356	3159	4356	4588	4649
		M	13224	1179	2566	1765	2606	2729	2379
		K	9688	625	1790	1394	1750	1859	2270
wielkopolskie	2010	O	26581	2418	4702	4038	5211	5297	4915
		M	14839	1527	2707	2197	2900	2964	2544
		K	11742	891	1995	1841	2311	2333	2371
zachodniopomorskie	2010	O	28773	2257	5001	3935	5566	6432	5582
		M	16900	1398	2795	2213	3363	3841	3290
		K	11873	859	2206	1722	2203	2591	2292

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 3-6 miesięcy uwzględniono osoby, które pozostały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. 9 (32). ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY, MIEJSCA ZAMIESZKANIA, PŁCI I WOJEWÓDZTW (dok.)

Stan w dniu 31 XII

B. ZAMIESZKALI NA WSI

WYSZCZEGÓLNIENIE O – ogółem M – mężczyźni K – kobiety			Ogółem	Czas pozostawania bez pracy ^a					
				poniżej 1 miesiąca	1–3	3–6	6–12	12–24	powyżej 24 miesięcy
			w osobach						
POLSKA	2010	O	148910	14660	28401	18377	25793	28762	32917
		M	94657	10477	18369	11155	16704	18961	18991
		K	54253	4183	10032	7222	9089	9801	13926
	2011	O	157875	12275	25784	19170	27849	33374	39423
		M	98918	8653	16335	11453	17566	21485	23426
		K	58957	3622	9449	7717	10283	11889	15997
Województwa:									
dolnośląskie	O	12559	944	2166	1606	2128	2907	2808	
	M	7995	689	1408	963	1323	1905	1707	
	K	4564	255	758	643	805	1002	1101	
kujawsko-pomorskie	O	10242	816	2032	1245	1623	2312	2214	
	M	6035	589	1235	697	940	1344	1230	
	K	4207	227	797	548	683	968	984	
lubelskie	O	9718	634	1318	1025	1413	2067	3261	
	M	6590	471	882	669	957	1428	2183	
	K	3128	163	436	356	456	639	1078	
lubuskie	O	5377	505	1101	801	1036	968	966	
	M	3264	344	676	485	628	611	520	
	K	2113	161	425	316	408	357	446	
łódzkie	O	8982	777	1333	1062	1746	1798	2266	
	M	5902	564	873	660	1131	1226	1448	
	K	3080	213	460	402	615	572	818	
małopolskie	O	11580	1018	1888	1455	1972	2337	2910	
	M	7112	705	1199	824	1229	1548	1607	
	K	4468	313	689	631	743	789	1303	
mazowieckie	O	20959	1353	2701	2223	3714	4505	6463	
	M	13676	1008	1845	1381	2437	3014	3991	
	K	7283	345	856	842	1277	1491	2472	
opolskie	O	5164	462	962	685	981	1063	1011	
	M	3343	354	647	395	646	706	595	
	K	1821	108	315	290	335	357	416	
podkarpackie	O	13230	823	1914	1346	1948	2467	4732	
	M	8552	610	1314	878	1297	1656	2797	
	K	4678	213	600	468	651	811	1935	
podlaskie	O	4055	246	519	392	668	827	1403	
	M	2801	188	340	236	471	589	977	
	K	1254	58	179	156	197	238	426	
pomorskie	O	9017	838	1611	1242	1697	1996	1633	
	M	5328	571	958	729	1012	1181	877	
	K	3689	267	653	513	685	815	756	
śląskie	O	8176	607	1296	1045	1562	1804	1862	
	M	4948	419	766	585	960	1100	1118	
	K	3228	188	530	460	602	704	744	
świętokrzyskie	O	7643	562	1058	953	1634	1619	1817	
	M	4949	406	730	568	1019	1087	1139	
	K	2694	156	328	385	615	532	678	
warmińsko-mazurskie	O	10116	812	1992	1287	1861	2101	2063	
	M	6042	541	1215	771	1176	1293	1046	
	K	4074	271	777	516	685	808	1017	
wielkopolskie	O	10550	991	1887	1460	2001	2177	2034	
	M	6135	647	1128	830	1180	1282	1068	
	K	4415	344	759	630	821	895	966	
zachodniopomorskie	O	10507	887	2006	1343	1865	2426	1980	
	M	6246	547	1119	782	1160	1515	1123	
	K	4261	340	887	561	705	911	857	

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 3-6 miesięcy uwzględniono osoby, które pozostały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 pełnych miesięcy włącznie.

TABL. 10 (33). PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA DLA OSÓB BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (MPIPS)

WOJEWÓDZTWA	Poradnictwo indywidualne			Poradnictwo grupowe	Badania testowe		Zorganizowane grupy	
	osoby, które skorzystały z rozmowy wstępnej	liczba wizyt w ramach porady indywidualnej	osoby, które skorzystały z porady indywidualnej	osoby, które skorzystały z porady grupowej	osoby, które skorzystały z badań testowych	liczba przeprowadzonych badań testowych	osoby uczestniczące w spotkaniach grupowych	
w osobach								
POLSKA	2010	86975	138222	99466	11564	3208	3680	31699
	2011	77463	183950	63290	12001	3011	3318	39434
Województwa:								
dolnośląskie		8011	19518	6742	1360	282	302	4735
kujawsko-pomorskie		6001	21723	7893	1361	81	91	2978
lubelskie		5046	8571	3740	326	104	163	1946
lubuskie		4602	7470	2674	511	213	251	3403
łódzkie		4264	13810	4921	343	29	29	2695
małopolskie		2698	8903	3662	675	90	94	1832
mazowieckie		9283	23246	6526	1297	821	867	4325
opolskie		2230	4855	1287	500	32	32	869
podkarpackie		2862	6793	1819	352	229	244	1187
podlaskie		2952	5455	2102	292	188	209	744
pomorskie		4694	9679	2562	739	79	95	894
śląskie		8103	17705	5722	1044	276	293	5434
świętokrzyskie		1753	3323	748	600	48	51	969
warmińsko-mazurskie		5106	9328	3007	502	206	235	2464
wielkopolskie		6462	14748	6979	1526	69	76	3188
zachodniopomorskie		3396	8823	2906	573	264	286	1771

TABL. 11 (34). UCZESTNICTWO W AKTYWNYCH PROGRAMACH RYNKU PRACY OSÓB BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW (MPIPS)

Stan w dniu 31 XII

WOJEWÓDZTWA	Osoby, które				
	odbywają szkolenie	są zatrudnione przy pracach interwencyjnych	są zatrudnione przy robotach publicznych	są zatrudnione przy pracach społecznie użytecznych	
	w osobach				
POLSKA	2010	321	5796	4102	2022
	2011	43	2989	1467	1263
Województwa:					
dolnośląskie		7	199	67	102
kujawsko-pomorskie		7	274	330	32
lubelskie		–	123	29	44
lubuskie		–	161	74	23
łódzkie		1	85	240	88
małopolskie		–	164	43	134
mazowieckie		2	346	116	201
opolskie		–	113	89	16
podkarpackie		1	171	43	45
podlaskie		3	123	28	58
pomorskie		10	194	46	102
śląskie		10	137	60	197
świętokrzyskie		1	66	11	49
warmińsko-mazurskie		–	433	62	20
wielkopolskie		–	55	14	23
zachodniopomorskie		1	345	215	129

TABL. 12 (35). BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA UCZESTNICZĄCY W SZKOLENIACH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I WOJEWÓDZTW (MPIPS)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	
W OSOBACH							
POLSKA	2010	5694	182	1186	414	1607	2305
	2011	3707	138	833	253	1129	1354
Województwa:							
dolnośląskie		540	14	106	30	150	240
kujawsko-pomorskie		296	4	43	14	105	130
lubelskie		95	2	24	9	34	26
lubuskie		175	1	37	10	70	57
łódzkie		294	13	63	26	84	108
małopolskie		206	20	59	23	59	45
mazowieckie		215	12	56	16	66	65
opolskie		140	3	30	5	35	67
podkarpackie		158	5	32	6	54	61
podlaskie		48	2	10	3	16	17
pomorskie		236	8	65	29	67	67
śląskie		473	17	113	31	147	165
świętokrzyskie		101	2	26	8	31	34
warmińsko-mazurskie		223	5	48	7	63	100
wielkopolskie		218	25	55	22	66	50
zachodniopomorskie		289	5	66	14	82	122
W %							
POLSKA	2010	100,0	3,2	20,8	7,3	28,2	40,5
	2011	100,0	3,7	22,5	6,8	30,5	36,5
Województwa:							
dolnośląskie		100,0	2,6	19,6	5,6	27,8	44,4
kujawsko-pomorskie		100,0	1,4	14,5	4,7	35,5	43,9
lubelskie		100,0	2,1	25,3	9,5	35,8	27,4
lubuskie		100,0	0,6	21,1	5,7	40,0	32,6
łódzkie		100,0	4,4	21,4	8,8	28,6	36,7
małopolskie		100,0	9,7	28,6	11,2	28,6	21,8
mazowieckie		100,0	5,6	26,0	7,4	30,7	30,2
opolskie		100,0	2,1	21,4	3,6	25,0	47,9
podkarpackie		100,0	3,2	20,3	3,8	34,2	38,6
podlaskie		100,0	4,2	20,8	6,2	33,3	35,4
pomorskie		100,0	3,4	27,5	12,3	28,4	28,4
śląskie		100,0	3,6	23,9	6,6	31,1	34,9
świętokrzyskie		100,0	2,0	25,7	7,9	30,7	33,7
warmińsko-mazurskie		100,0	2,2	21,5	3,1	28,3	44,8
wielkopolskie		100,0	11,5	25,2	10,1	30,3	22,9
zachodniopomorskie		100,0	1,7	22,8	4,8	28,4	42,2

TABL. 13 (36). UCZESTNICY SZKOLEŃ POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA WEDŁUG STAŻU PRACY I WOJEWÓDZTW (MPIPS)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Staż pracy ^a					Bez stażu
			do 1 roku	1-5	5-10	10-20	20 lat i więcej	
W OSOBACH								
POLSKA	2010	5694	485	518	585	1702	1956	448
	2011	3707	340	323	377	1117	1340	210
Województwa:								
	dolnośląskie	540	48	51	49	166	203	23
	kujawsko-pomorskie	296	20	34	33	87	99	23
	lubelskie	95	15	8	7	34	23	8
	lubuskie	175	13	16	15	50	73	8
	łódzkie	294	28	21	27	92	116	10
	małopolskie	206	11	13	27	80	67	8
	mazowieckie	215	12	21	24	68	77	13
	opolskie	140	7	15	13	33	65	7
	podkarpackie	158	15	7	27	58	40	11
	podlaskie	48	10	1	5	16	16	-
	pomorskie	236	23	13	24	78	88	10
	śląskie	473	47	44	51	125	170	36
	świętokrzyskie	101	10	13	9	34	32	3
	warmińsko-mazurskie	223	33	20	26	68	57	19
	wielkopolskie	218	27	13	13	42	110	13
	zachodniopomorskie	289	21	33	27	86	104	18
W %								
POLSKA	2010	100,0	8,5	9,1	10,3	29,9	34,4	7,9
	2011	100,0	9,2	8,7	10,2	30,1	36,1	5,7
Województwa:								
	dolnośląskie	100,0	8,9	9,4	9,1	30,7	37,6	4,3
	kujawsko-pomorskie	100,0	6,8	11,5	11,1	29,4	33,4	7,8
	lubelskie	100,0	15,8	8,4	7,4	35,8	24,2	8,4
	lubuskie	100,0	7,4	9,1	8,6	28,6	41,7	4,6
	łódzkie	100,0	9,5	7,1	9,2	31,3	39,5	3,4
	małopolskie	100,0	5,3	6,3	13,1	38,8	32,5	3,9
	mazowieckie	100,0	5,6	9,8	11,2	31,6	35,8	6,0
	opolskie	100,0	5,0	10,7	9,3	23,6	46,4	5,0
	podkarpackie	100,0	9,5	4,4	17,1	36,7	25,3	7,0
	podlaskie	100,0	20,8	2,1	10,4	33,3	33,3	x
	pomorskie	100,0	9,7	5,5	10,2	33,1	37,3	4,2
	śląskie	100,0	9,9	9,3	10,8	26,4	35,9	7,6
	świętokrzyskie	100,0	9,9	12,9	8,9	33,7	31,7	3,0
	warmińsko-mazurskie	100,0	14,8	9,0	11,7	30,5	25,6	8,5
	wielkopolskie	100,0	12,4	6,0	6,0	19,3	50,5	6,0
	zachodniopomorskie	100,0	7,3	11,4	9,3	29,8	36,0	6,2

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, tzn. w przedziale 5-10 lat uwzględniono osoby, które pracowały 5 lat i 1 dzień do pełnych 10 lat włącznie.

VII. ANALIZA TAKSONOMICZNA RYNKU PRACY WEDŁUG WOJEWÓDZTW

1. METODY ANALIZY DANYCH

Celem niniejszej analizy jest dokonanie empirycznej oceny sytuacji osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy w Polsce w 2011 r. według województw. Efektem końcowym badania jest ranking województw na podstawie miernika syntetycznego. Etapy badania zostały przeprowadzone według następującej procedury:

1. Dobór zmiennych diagnostycznych,
2. Budowa miernika syntetycznego,
3. Grupowanie obiektów.

2. DOBÓR ZMIENNYCH DIAGNOSTYCZNYCH ^a

Zbiór potencjalnych zmiennych diagnostycznych ustalono w oparciu o kryteria merytoryczno-formalne. Zmienne poddano weryfikacji ze względu na:

- zdolność dyskryminacyjną zmiennych,
- pojemność informacyjną zmiennych.

Dla analizy zmienności cech posłużono się klasycznym współczynnikiem zmienności V_j ,

$$V_j = \frac{s_j(x)}{\bar{X}_j}, \quad (1)$$

gdzie:

$$\bar{X}_j = \frac{\sum_{i=1}^n x_{ij}}{n} \quad (2)$$

oznacza średnią arytmetyczną wartości j – tej cechy;

$$s_j(x) = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_{ij} - \bar{X}_j)^2}{n}} \quad (3)$$

oznacza odchylenie standardowe wartości j – tej cechy od jej średniej arytmetycznej;

x_{ij} oznacza wartość j – tej cechy ($j = 1, 2, \dots, d$) przypisaną i – temu ($i = 1, 2, \dots, n$) obiektowi.

d – liczba cech, n – liczba obiektów.

---

^a Panek T., *Statystyczne metody wielowymiarowej analizy porównawczej*, SGH, Warszawa 2009.

Ze zbioru potencjalnych zmiennych dokonano eliminacji zmiennych diagnostycznych, w których klasyczny współczynnik zmienności był mniejszy od arbitralnie założonej wartości granicznej 0,05.

Najczęściej stosowaną w praktyce metodą doboru zmiennych służących do konstrukcji miernika rozwoju jest parametryczna metoda Z. Hellwiga. Celem tej metody jest rozpoznanie zmiennych reprezentantek charakteryzujących się największą pojemnością informacyjną. Pojemność informacyjna zmiennej jest tym większa, im jest ona słabiej skorelowana z innymi zmiennymi diagnostycznymi i jednocześnie jest silniej skorelowana ze zmiennymi, które nie wchodzą do ostatecznego zbioru zmiennych. Punktem wyjścia jest ustalenie wartości progowej współczynnika korelacji r^* . Na potrzeby badania wartość progową określono arbitralnie na poziomie 0,7. Algorytm metody parametrycznej przebiega następująco:

- ustala się bezwzględne sumy R_j wartości w każdej kolumnie lub wierszu macierzy korelacji R ,
- wyszukuje się kolumnę lub wiersz, w których R_j jest największe,
- w kolumnie lub wierszu wybiera się elementy o wartościach bezwzględnych większych od wartości progowej r^* ; potencjalną zmienną odpowiadającą danej kolumnie lub danemu wierszowi nazywamy zmienną centralną, a zmienne odpowiadające wyróżnionej kolumnie lub wierszowi nazywamy zmiennymi satelitarnymi,
- redukuje się macierz korelacji R wykreślając z niej wyróżnioną kolumnę lub wiersz oraz wyróżnione wiersze lub kolumny,
- operując kolejnymi zredukowanymi macierzami korelacji otrzymuje się kolejne skupienia, aż do wyczerpania zbioru dopuszczalnych zmiennych diagnostycznych.

Ostateczny zbiór zmiennych diagnostycznych stanowić będą wszystkie zmienne centralne oraz zmienne izolowane.

3. BUDOWA MIERNIKA SYNTETYCZNEGO^b

Celem tworzenia rankingów jest uszeregowanie obiektów (województw) w kolejności od najlepszego do najgorszego, a kryterium uporządkowania stanowi poziom zjawiska złożonego, opisywanego wieloma cechami/zmiennymi. Zmienne mogą mieć charakter stymulant, destymulant, nominant lub neutralny.

Stymulanta — zmienna, której wzrost wartości świadczy o pożądanym rozwoju badanego zjawiska (np. przeciętnie wynagrodzenie brutto).

Destymulanta – zmienna, której wzrost wartości świadczy o niepożądanym rozwoju badanego zjawiska (np. stopa bezrobocia).

---

^b Nowak E., *Metody taksonomiczne w klasyfikacji obiektów społeczno-gospodarczych*, PWE, Warszawa 1990.
Suhecki B. (red.), *Ekonometria przestrzenna. Metody i modele analizy danych przestrzennych*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010.

Nominanta – zmienna, której wzrost do pewnego poziomu (wartości nominalnej) świadczy o pożądanym rozwoju badanego zjawiska złożonego, a wzrost powyżej wartości nominalnej świadczy o niepożądanym rozwoju badanego zjawiska.

Neutralna – zmienna, która nie ma wpływu na poziom zjawiska złożonego i nie powinna się znajdować w zbiorze zmiennych opisujących zjawisko złożone.

W celu utworzenia rankingu konieczne jest posiadanie cech o jednorodnym charakterze, tzn. stymulant albo destymulant.

Do budowy rankingu zostanie wykorzystana metoda wzorcowa z zastosowaniem odległości euklidesowej.

Na potrzeby konstrukcji rankingu dokonuje się przekształcenia wartości x_{ij} za pomocą standaryzacji na nową wartość z_{ij} :

$$z_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{X}_j}{s_j(x)}. \quad (1)$$

Jeżeli w zbiorze zmiennych występują stymulanty, destymulanty i nominanty należy zamienić destymulanty i nominanty na stymulanty. Zamiana destymulanty na stymulantę polega na pomnożeniu przez liczbę (-1) zestandaryzowanych wartości destymulanty. Zamiana nominanty na stymulantę polega na przekształceniu:

$$z_{ij} = \begin{cases} \frac{-1}{x_{ij} - x_{Nj} - 1} & \text{dla } x_{ij} < x_{Nj}, \\ 1 & \text{dla } x_{ij} = x_{Nj}, \\ \frac{1}{x_{ij} - x_{Nj} + 1} & \text{dla } x_{ij} > x_{Nj}, \end{cases} \quad (2)$$

gdzie: x_{Nj} oznacza wartość nominalną dla j -tej zmiennej.

W poniższym badaniu wykorzystano jednakowe wagi dla finalnego zestawu zmiennych. Wagi muszą sumować się do jedności:

$$\sum_{j=1}^d w_j = 1, \quad (3)$$

oraz być większe od zera $w_j > 0$. Różne wartości wag są stosowane, gdy na dane zjawisko złożone zmienne wpływają z różną siłą. Im wyższa waga, tym dana zmienna silniej oddziałuje na dane zjawisko złożone. Gdy wagi są takie same, każda ze zmiennych oddziałuje na dane zjawisko z taką samą siłą.

Wzorcem jest abstrakcyjny obiekt o najlepszych wartościach cech, antywzorcem abstrakcyjny obiekt o najgorszych wartościach cech. Wzorec dla stymulanty wyznacza się według formuły:

$$z_j^W = \max_i z_{ij}, \quad (4)$$

natomiast antywzorec jako:

$$z_j^A = \min_i z_{ij}. \quad (5)$$

Metoda wzorców polega na wyznaczeniu odległości (względem każdej z cech) poszczególnych obiektów od wzorca. Wykorzystując metrykę euklidesową odległość i -tego obiektu od wzorca ma postać:

$$d_{i0} = \sqrt{\sum_{j=1}^d (z_{ij} - z_j^W)^2 w_j}. \quad (6)$$

W celu uzyskania rankingu porządkuje się obiekty ze względu na odległości d_{i0} rosnąco, co oznacza, że na pierwszym miejscu w rankingu będzie ten obiekt, dla którego wartość d_{i0} będzie minimalna.

Miarę rozwoju w ramach tej metody wyznacza się według wzoru:

$$m_i = 1 - \frac{d_{i0}}{d_0}, \quad (7)$$

gdzie d_0 jest odległością między wzorcem i antywzorcem. Wykorzystując metrykę euklidesową odległość między wzorcem i antywzorcem można zapisać w postaci:

$$d_0 = \sqrt{\sum_{j=1}^d (z_j^W - z_j^A)^2 w_j}. \quad (8)$$

Współczynnik korelacji rang Spearmana ^c (zwany współczynnikiem korelacji kolejnościowej) jest wykorzystywany głównie do badania siły i kierunku współzależności między cechami porządkowymi. Współczynnik korelacji rang Spearmana przyjmuje wartości liczbowe z przedziału domkniętego $\langle -1, +1 \rangle$. Korelacja dodatnia między badanymi cechami występuje wtedy, gdy ma miejsce zgodność (rang), a korelacja ujemna – gdy uporządkowania są przeciwstawne. Współczynnik rang Spearmana jest obliczany według wzoru:

$$rs = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^n d_i^2}{n(n^2 - 1)}, \quad (9)$$

gdzie: $d_i = m_i^{2011} - m_i^{2010}$ stanowi różnicę danego województwa między rangami w okresie 2010 r. i 2011 r., n – liczba analizowanych województw ($n=16$).

^c Sobczyk M., *Statystyka, aspekty teoretyczne i praktyczne*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006, s. 165-166.

4. GRUPOWANIE OBIEKTÓW^d

Wyróżnia się dwa typy algorytmów grupowania, tj. hierarchiczne i niehierarchiczne. Metody hierarchiczne prowadzą do utworzenia, ze zbioru badanych obiektów, drzewka połączeń (tzw. dendrogramu), nie wymagają podania liczby skupień, które ustalane są zwykle na końcu analizy przez wyznaczenie arbitralnej wartości progowej odległości wiązania. Metody hierarchiczne ze względu na procedury grupowania można podzielić na aglomeracyjne i deglomeracyjne. Metoda Warda należy do grupy metod aglomeracyjnych, która charakteryzuje się minimalizacją sumy kwadratów odchyłeń od środka ciężkości nowo powstałej grupy między dwoma skupieniami. Głównym założeniem metod niehierarchicznych jest określenie k -skupień. Jedną z nich jest metoda k -średnich, która dzieli populację na k -grup, w taki sposób, aby zminimalizować wielkość wewnątrzgrupowej wariancji. Funkcją kryterium dobroci grupowania obiektów w tej metodzie pełnią tzw. błędy podziału. Klasyczny wariant metody k -średnich zaproponowany przez Hartigana (1975) polega na wstępnym ustaleniu liczby grup, do których zaklasyfikujemy obiekty oraz maksymalną liczbę iteracji poprawiania dobroci grupowania. Ustalany jest stopień ciężkości wstępnych grup obiektów, a następnie do grup przyporządkowujemy obiekty. Dany obiekt przyporządkowany jest do grupy, jeżeli jego odległość od środka ciężkości jest najmniejsza. Wyznaczana jest wartość wyjściowego błędu grupowania obiektów. Natomiast w kolejnym kroku w sposób iteracyjny, przemieszczając obiekty pomiędzy grupami, optymalizujemy wstępną konfigurację grup obiektów, dążąc do minimalizacji błędów grupowania. Dlatego też obliczamy dla pierwszego obiektu zmianę błędu grupowania wynikającą z przyporządkowania go do wszystkich kolejnych grup innych niż ta, w której aktualnie się znajduje. Jeżeli ta zmiana jest nieujemna dla wszystkich kolejnych przyporządkowań danego obiektu, to pozostawiamy go w grupie, w której znajdował się na początku. W przeciwnej sytuacji przemieszczamy obiekt do tej grupy, dla której miernik przyjmuje najmniejszą wartość ujemną. Następnie obliczane są ponownie środki ciężkości grup obiektów, po uwzględnieniu przemieszczania się pierwszego obiektu do innej grupy oraz wyznaczamy nową wartość błędu grupowania. Podobnie sprawdzamy możliwość poprawy dobroci grupowania poprzez przemieszczanie każdego następnego obiektu do innej grupy niż ta, w której znajdował się on we wstępnej fazie grupowania. Jeżeli w tej iteracji nie nastąpiło przemieszczenie obiektów między grupami tzn. że uzyskany został optymalny podział na grupy obiektów. W przeciwnym razie dokonuje się kolejnych iteracji aż do momentu, gdy w danej iteracji nie nastąpiło żadne przemieszczenie między grupami lub do momentu, gdy osiągnięto założoną liczbę iteracji.

^d Grabiński T., *Metody Taksonometrii*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Kraków, 1992.

Panek T., *Statystyczne metody wielowymiarowej analizy porównawczej*, SGH, Warszawa 2009.

Hortigan J. A. (1975), *Clustering Algorithms, Probability & Mathematical Statistics* John Wiley & Sons Inc.

5. WYNIKI BADAŃ

Celem analizy jest rozpoznanie terytorialnego zróżnicowania sytuacji osób powyżej 50 roku życia na rynku pracy według województw oraz ich delimitacja. Za jednostkę badania uznano województwo według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS2). Do zrealizowania postawionego celu w badaniu zaproponowano zestaw potencjalnych zmiennych służących do budowy miernika syntetycznego. Wartość progową współczynnika zmienności V_j zmiennych diagnostycznych wyznaczano na poziomie 5%. Następnie rozpoznano stopień skorelowania zmiennych, tzn. pojemność informacyjną każdej zmiennej. Do tego celu zastosowano metodę parametryczną Hellwiga wyznaczając wartość progową współczynnika korelacji równą $r^* = 0,7$.

W celu porównywalności otrzymanych wyników analizy do lat poprzednich do budowy syntetycznego miernika wykorzystano zestaw zmiennych, tj.:

- X_1 — stopa bezrobocia według BAEL ($v_1 = 23,4\%$),
- X_2 — wskaźnik zatrudnienia ($v_2 = 7,6\%$),
- X_3 — wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym ($v_3 = 6,5\%$),
- X_4 — udział pracowników najemnych do ogółu pracujących powyżej 50 roku życia ($v_4 = 11,9\%$),
- X_5 — udział pracujących w sekcji przetwórstwo przemysłowe do ogółu pracujących powyżej 50 roku życia ($v_5 = 21,1\%$),
- X_6 — udział bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy do 3 miesięcy do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia ($v_6 = 12,4\%$),
- X_7 — udział zarejestrowanych bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy i więcej do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia ($v_7 = 24,3\%$),
- X_8 — udział bezrobotnych zarejestrowanych bez stażu pracy do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia ($v_8 = 27,1\%$),
- X_9 — przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ($v_9 = 8,4\%$).

W nawiasach przedstawiono wartości współczynników zmienności V_j .

Ze względu na to, że zmienne wyrażone są w różnych jednostkach miary poddano je standaryzacji. W przypadku destymulant zmienne dodatkowo przemnożono przez (-1).

Wszystkim zmiennym nadano równe wagi. Powyższe cechy statystyczne stanowią składowe zmiennej syntetycznej.

Zasadniczym celem wyznaczenia miernika syntetycznego jest porządkowanie obiektów ze względu na poziom wielo cechowego zjawiska. Miernik syntetyczny pozwala na wyznaczenie i przyporządkowanie analizowanemu zjawisku z ciągu zmiennych diagnostycznych agregatywnej jednej miary.

Wyniki analizy zamieszczono w tabl. 1(37). Na podstawie dokonanych obliczeń stwierdzono, że w otrzymanej klasyfikacji na pierwszym miejscu uplasowało się województwo wielkopolskie z miernikiem na poziomie 0,5815, kolejne miejsce 2 i 3 zajęły województwa: pomorskie (0,5792) i opolskie (0,4915).

Najniższym miernikiem syntetycznym w rankingu odznaczały się województwa: lubelskie (0,2127, również i w 2010 r. województwo zajęło 16 lokatę), zachodniopomorskie (0,2706, spadek o 1 lokatę tj. z 14 na 15) i świętokrzyskie (0,2916, spadek o 1 lokatę, tj. z 13 na 14).

Największe zmiany w rankingu zaobserwowano w województwach: kujawsko-pomorskim (11 pozycja w rankingu za 2011 r., spadek o 4 lokaty w porównaniu z 2010 r.) i śląskim (4 pozycja w rankingu za 2011 r., wzrost o 6 lokat).

W celu sprawdzenia zgodności uporządkowań otrzymanej klasyfikacji według województw za lata 2010 i 2011, na podstawie syntetycznych mierników wykorzystano współczynnik korelacji rang Spearmana. Mimo istniejących przesunięć lokat województw współczynnik korelacji $r_s = 0,8941$, co świadczy o wysokiej zgodności rankingów.

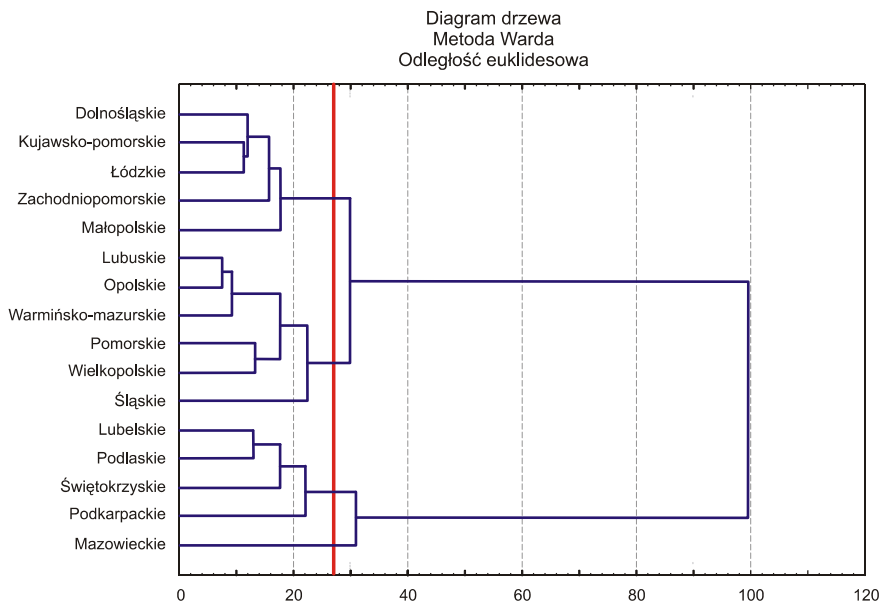
TABL. 1 (37). RANKING WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2011 R.

WOJEWÓDZTWA	Zmienne po standaryzacji									Metoda wzorców (odległość euklidesowa)	
	D	S	S	S	S	S	D	D	S		
	waga										
	0,1111	0,1111	0,1111	0,1111	0,1111	0,1111	0,1111	0,1111	0,1111		
	stopa bezrobocia (BAEL)	wskaźnik zatrudnienia	wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym	udział pracowników najemnych do ogółu pracujących powyżej 50 roku życia	udział pracujących w sekcji przetwórstwo przemysłowe do ogółu pracujących powyżej 50 roku życia	udział bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy do 3 miesięcy do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia	udział bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia	udział bezrobotnych zarejestrowanych bez stażu pracy do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia	przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto za 2010 r.	miernik syntetyczny	pozycja w rankingu/zmiana lokaty w stosunku do 2010 r.
Wielkopolskie	1,9075	0,6400	0,1398	0,0439	1,1828	0,9019	0,8524	0,6290	-0,1059	0,5815	1/(+1)
Pomorskie	0,2546	-0,2063	-0,0466	0,4429	0,2630	0,9755	1,1587	1,1913	0,8764	0,5792	2/(-1)
Opolskie	0,4317	-0,2063	-0,7298	0,5168	1,5022	1,0085	0,8154	0,4302	-0,3140	0,4915	3/(+1)
Śląskie	-0,3357	-1,5181	1,4442	1,0445	1,1444	0,0782	0,7253	-0,4057	0,4115	0,4587	4/(+6)
Mazowieckie	0,6088	1,9518	1,1025	-0,0709	-1,5196	-1,5092	-1,0460	-1,1003	3,4562	0,4462	5/(-2)
Lubuskie	-0,3357	-0,2063	-0,9472	0,7956	1,1201	1,7274	1,0435	0,8219	-0,7571	0,4397	6/(-1)
Dolnośląskie	-1,0441	-0,9680	-0,8851	1,1347	-0,0074	0,5226	0,3795	1,2902	0,2618	0,4127	7/(-1)
Warmińsko-mazurskie	0,0184	-0,8833	-0,8851	1,1911	0,3365	0,9351	0,5353	0,4818	-0,6936	0,4115	8/(0)
Małopolskie	0,1365	-0,0370	-0,7920	-1,1412	-0,8875	-0,0506	-0,0476	0,5130	0,2234	0,3994	9/(+2)
Łódzkie	-0,6899	-0,2909	-0,8541	-0,1509	0,8512	-0,6689	-0,1161	1,3446	-0,2284	0,3901	10/(-1)
Kujawsko-pomorskie	-0,8670	-0,9680	-0,2329	-0,2538	0,0804	0,4695	0,3108	0,3883	-0,7536	0,3642	11/(-4)
Podlaskie	0,5497	0,3438	1,6616	-0,9499	-0,9785	-1,1879	-1,3979	-0,8726	-0,2676	0,3356	12/(0)
Podkarpackie	1,1991	1,6556	0,1087	0,5168	-0,0848	-1,4248	-2,1866	-1,3036	-0,6441	0,3225	13/(+2)
Świętokrzyskie	-1,1622	0,8516	1,4752	-1,9933	-1,1011	-0,7493	-0,0463	-0,8371	-0,5131	0,2916	14/(-1)
Zachodniopomorskie	-2,0477	-1,3065	-1,5373	0,8392	-0,0063	0,3806	0,6922	-0,4594	-0,3984	0,2706	15/(-1)
Lubelskie	1,3762	1,1478	0,9783	-1,9655	-1,8954	-1,4088	-1,6725	-2,1115	-0,5536	0,2127	16/(0)

S – stymulanta   D – destymulanta

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Wykres 16. GRUPOWANIE WOJEWÓDZTW METODĄ WARDA W 2011 R.

Źródło: obliczenia własne; wykonano z wykorzystaniem pakietu komputerowego SPSS 17.0. na podstawie danych GUS.

Wykorzystując hierarchiczne (aglomeracyjne) metody grupowania obiektów za pomocą metody Warda otrzymano dendrogram województw (wykres 16). Na podstawie oceny struktury dendrogramu wyodrębniono 4 grupy województw:

Grupa 1 – dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie, zachodniopomorskie, małopolskie – (5),

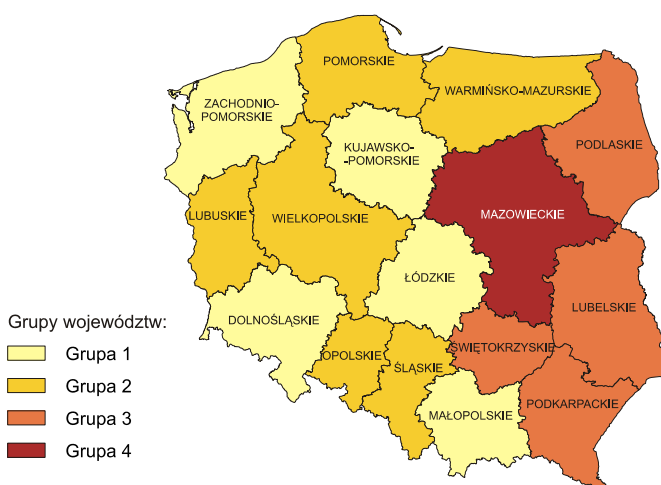
Grupa 2 – lubuskie, opolskie, warmińsko-mazurskie, pomorskie, wielkopolskie, śląskie – (6),

Grupa 3 – lubelskie, podlaskie, świętokrzyskie, podkarpackie – (4),

Grupa 4 – mazowieckie – (1).

Wszystkie wyodrębnione grupy województw są wieloelementowe oprócz grupy 4. Najliczniejszym skupieniem jest grupa 2 zawierająca 6 województw.

Mapa 8. ZRÓŻNICOWANIE WOJEWÓDZTW WEDŁUG SYTUACJI OSÓB POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA NA RYNKU PRACY W 2011 R.

Wyniki grupowania metodą Warda przedstawiono na mapie 8. Wyraźnie rysuje się terytorialne zróżnicowanie osób powyżej 50 roku według województw z uwzględnieniem zmiennych rynku pracy. Na podstawie danych zawartych w tab. 2(38) dokonano charakterystyki uzyskanych grup województw:

Grupa 1 – charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem zatrudnienia i wskaźnikiem zatrudnienia wśród osób z wykształceniem wyższym oraz udziałem bezrobotnych zarejestrowanych bez stażu pracy do ogółu bezrobotnych oraz najwyższą stopą bezrobocia.

Grupa 2 – charakteryzuje się najwyższym udziałem: pracowników najemnych do ogółu pracujących, pracujących w sekcji przetwórstwo przemysłowe, bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy do 3 miesięcy do ogółu bezrobotnych oraz najniższym udziałem bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy.

Grupa 3 – charakteryzuje się najniższym udziałem pracowników najemnych do ogółu pracujących i przeciętnym wynagrodzeniem brutto oraz najwyższym udziałem bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy, udziałem bezrobotnych zarejestrowanych bez stażu pracy.

Grupa 4 – charakteryzuje się najwyższym przeciętnym wynagrodzeniem brutto i wskaźnikiem zatrudnienia oraz wskaźnikiem zatrudnienia wśród osób z wykształceniem wyższym, najniższym udziałem pracujących w sekcji przetwórstwo przemysłowe do ogółu pracujących i udziałem bezrobotnych pozostających bez pracy do 3 miesięcy oraz najniższą stopą bezrobocia.

TABL. 2 (38). WARTOŚCI ŚREDNIE ZMIENNYCH W WYODRĘBNIONYCH GRUPACH I OGÓŁEM

GRUPA	Stopa bezrobocia (BAEL)	Wskaźnik zatrudnienia	Wskaźnik zatrudnienia osób z wykształceniem wyższym	Udział pracowników najemnych do ogółu pracujących powyżej 50 roku życia	Udział pracujących w sekcji przetwórstwo przemysłowe do ogółu pracujących powyżej 50 roku życia	Udział bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy do 3 miesięcy do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Udział bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Udział bezrobotnych zarejestrowanych bez stażu pracy do ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto za 2010 r. w zł
1	8,8	29,5	46,9	0,7094	0,1650	0,2448	0,2195	0,0403	3473,20
2	6,7	30,3	49,1	0,7583	0,1969	0,2689	0,1848	0,0415	3497,57
3	6,4	33,6	53,1	0,6107	0,1295	0,2051	0,3085	0,0652	3379,36
4	6,2	35,8	53,2	0,6963	0,1120	0,1957	0,2927	0,0628	4554,26
ŚREDNIA	7,2	31,2	49,7	0,7022	0,1648	0,2409	0,2333	0,0484	3526,44

SKRÓTY

mln	= milion	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
tys.	= tysiąc	MPiPS	= Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
mies.	= miesiąc	EU15	= tzw. „kraje Piętnastki”, „kraje starej piętnastki”, czyli państwa, które dołączyły do Unii Europejskiej do 1 maja 2004 r. Są to (wymieniając alfabetycznie): Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Wielka Brytania, Włochy
r.	= rok		
cd.	= ciąg dalszy		
dok.	= dokończenie		
nr (Nr)	= numer	EU25	= kraje członkowskie, które dołączyły do Unii Europejskiej do 1 stycznia 2007 r., tj. Czechy, Estonia, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Malta, Polska, Słowenia, Słowacja (czyli bez Bułgarii i Rumunii)
pkt	= punkt		
p.proc	= punkty procentowe		
tabl.	= tablica	EU27	= wszystkie kraje Unii Europejskiej
ust.	= ustęp	UE	= Unia Europejska
		WE	= Wspólnoty Europejskie

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
- Kropka (•) – szacunek mniejszy niż 5 tysięcy, konkretna wartość niepodana ze względu na wysoki losowy błąd próby.
- Znak (x) – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
- Znak (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,05.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.